

Datum: 2023-12-12

Tid: 13:00

Plats: Tingshuset, Bollebygd

Ordförande

Ulf Rapp (S)

Ledamöter

Daniel Persson (SD), vice ordförande

Ingridh Anderén (M), 2:e vice ordförande

Beatrice Ekelund (S)

Helena Thelin (S)

Stefan Hederdal (M)

Peter Gregorics (FR)

Cecilia Carlhson (KD)

Fredrik Olofsson (C)

Ersättare

Jonas Ahlgren (S)

Lisette Vermeulen (SD)

Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD)

Eva Svantesson (M)

Michael Plogell (FR)

Rose-Marie Grune (MP)

Barbro Ridell (V)

Hannu Sutinen (L)

Övriga

1. Upprop
2. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Förslag digital signering: Torsdag 14 december kl 15.
3. Svar på medborgarförslag om bojkott av varor från Ryssland
KS2023/167
Teresa Ekman,
kommunjurist 13:05
4. Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2024 - workshop (inga handlingar)
Monica Holmgren,
kommundirektör, Daniel
Aronsson, ekonomichef
13:15
5. Strategiskt markköp (inga handlingar)
Daniel Aronsson,
ekonomichef
6. Delårsrapport jan-aug 2023 för SÄRF (kf fattar slutligt beslut)
KS2023/266
7. Avtal FoU Sjuhärad Välfärd 2024-2027
KS2023/267
8. Föreläggande och förslag från Länsstyrelsen om vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön) i Härryda och Bollebygds kommuner - yttrande till Länsstyrelsen
KS2023/264
Sammanfattning
OBS! Omedelbar justering
9. Vattentjänstplan för Bollebygds kommun - yttrande till samhällsbyggnadsnämnden
KS2023/262
Sammanfattning
OBS! Omedelbar justering
10. Samverkansavtal energi- och klimatrådgivning
KS2023/279

11. Redovisning av delegeringsbeslut

Ärendet i korthet

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll finns på Bollebygds kommuns hemsida:
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-11-30

12. Meddelanden

Anmälningar

- KS2329292 KS2020/164-25 Protokoll uppsiktsplikt mot annan nämnd,
sambäddbyggnadsnämnden

13. Information från politiska uppdrag (inga handlingar)

14. Kommundirektören informerar (inga handlingar)

3. Svar på medborgarförslag om bojkott av varor från Ryssland KS2023/167

§164

KS2023/167

Svar på medborgarförslag om bojkott av varor från Ryssland

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Bollebygds kommun beslutar dock att sanktionerna ska tillämpas även för upphandlingar under tröskelvärdena. Det betyder att kommunen ska tillämpa sanktionerna oavsett upphandlingens värde.

Ärendet

Förslagsställaren föreslår i medborgarförslag daterat 2023-06-21 att kommunen ska följa Västra Götalandsregionen exempel och sluta handla tex choklad och andra eventuella varor som kommer från Ryssland.

Kommunfullmäktige har överlämnat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

EU har beslutat om att införa omfattande sanktioner mot Ryssland. Sanktionerna ska tillämpas i alla EU:s medlemsstater och gäller alla upphandlingar över tröskelvärdena. Enligt sanktionerna är det förbjudet att tilldela eller fortsätta fullgörandet av offentliga kontrakt eller koncessionskontrakt till eller i förhållande till:

1. ryska medborgare eller fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är etablerade i Ryssland
2. juridiska personer, enheter eller organ som till mer än 50 procent direkt eller indirekt ägs av en enhet som avses i punkt 1
3. fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i punkt 1–2.

Förbudet inbegriper, om de står för mer än 10 procent av kontraktets värde, underleverantörer, leverantörer eller enheter vars kapacitet utnyttjas i upphandlingen.

EU:s sanktioner mot Ryssland gäller i första hand i upphandlingar och avtal över EU:s så kallade tröskelvärden. Bollebygds kommun kan dock även besluta om att sanktionerna ska tillämpas även för upphandlingar under tröskelvärdena. Det betyder att kommunen ska tillämpa sanktionerna oavsett upphandlingens värde.

Att genomföra motionens förslag, utöver de sanktioner som beslutats av, EU skulle kunna anses stå i strid med kompetensreglerna i kommunallagen (2:1 och 2:2). Kommunal bojkott av varor har tidigare prövats av Regeringsrätten och har ansetts falla utanför det kommunala befogenhetsområdet.

Att bojkotta vissa varor kan även komma att innebära ett brott mot upphandlingsrättsliga regler, då lagen om offentlig upphandling (LOU) inte ger en upphandlande myndigheter en rättslig grund till att utesluta leverantörer utifrån till exempel Ukrainas svarta lista. För redan ingångna

avtal är avtalsparterna civilrättsligt bundna. Det finns därmed inga möjligheter att tvinga upphandlade leverantörer att gå med på förändringar i avtalen utan att riskera rättsliga åtgärder. Adda som är ett företag inom Sveriges kommuner och regioner (SKR) anger på sin hemsida den 27 juni 2023:

”Vi håller oss uppdaterade om de uttalanden som görs från EU angående Ryssland och de sanktioner som EU antar. I dagsläget ser vi inte att vi har laglig grund att utesluta leverantörer eller kräva att våra leverantörer plockar bort produkter enbart till följd av ”svartlistning” som sker av bland annat Ukrainas antikorrupsionsministerium. Det kan till exempel gälla koncerner där enskilda bolag väljer att fortsätta sin verksamhet i Ryssland.”

EU:s sanktioner innebär redan idag att Bollebygds kommun och andra offentliga upphandlande organisationer måste avbryta samarbetet med leverantörer om det i något led finns en otillåten koppling till Ryssland. Att bojkotta vissa varor utöver de av EU beslutade sanktionerna kan få till konsekvens att kommunen anses bryta mot både lag och begå avtalsbrott.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår följande som tilläggsförslag; Bollebygds kommun beslutar dock att sanktionerna ska tillämpas även för upphandlingar under tröskelvärdena. Det betyder att kommunen ska tillämpa sanktionerna oavsett upphandlingens värde.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Ordföranden frågar därefter om Ulf Rapps (S) tilläggsförslag kan bifallas eller avslås och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

- Svar på medborgarförslag om bojkott av varor
- Medborgarförslag om bojkott av varor från Ryssland_Bortredigerad

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Från: [REDACTED]
Till: [Funktionsadress Kommunstyrelsen](#)
Ärende: Medborgarförslag om bojkott av varor från Ryssland
Datum: den 21 juni 2023 10:25:17

Hej alla ambitiösa ledamöter i Bollebygds styrande församlingar.
Jag föreslår att kommunen ska följa Västra Götalandsregionen exempel och sluta handla tex choklad och andra eventuella varor som kommer från Ryssland. Detta för att på något vi försöka få stopp på det vansinniga kriget i Europa. Hälsningar Monica Lindqvist, [REDACTED]

Skickat från min iPhone

6. Delårsrapport jan-aug 2023 för SÄRF (kf
fattar slutligt beslut) KS2023/266

§169

KS2023/266

Delårsrapport jan-aug 2023 för SÄRF

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner delårsrapport för januari-augusti 2023 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Ärendet

SÄRF har upprättat en delårsrapport för perioden januari-augusti 2023.. Resultatet för perioden visar ett negativt resultat på 3,3 mnkr. Prognosen för hela år 2023 visar ett positivt resultat på 0,8 mnkr och skillnaden mot budget beräknas till 3,5 mnkr. Förbundet har hög följsamhet mot verksamhetens budget men avvikelser finns avseende pensionskostnader. Förbundet har haft intäkter som inte budgeterats, dels försäljning av anläggningstillgångar dels utbetalning av statlig kompensation för höga elkostnader under åren 2021-2022. Direktionen har på sammanträde 2023-10-13, § 72, beslutat att enhälligt godkänna delårsrapporten för perioden januari-augusti 2023, och att översända delårsrapporten, bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse, till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner delårsrapport för januari-augusti 2023 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport jan-aug 2023 för SÄRF
- § 72 Delårsbokslut januari-augusti 2023
- Delårsrapport 2023-08-31
- Revision sakkunniga biträdes yttrande om SÄRFs delårsrapport
- Revision Rapport granskning av SÄRFs delårsrapport 2023
- Revisorernas utlåtande om SÄRFs delårsrapport

Skickas till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Paragrafen är justerad

PROTOKOLLSUTDRAG Sida 1 av 1
DIREKTIONEN
Sammanträdesdatum
2023-10-13

§ 72

Delårsbokslut januari-augusti 2023 (Dnr. 2023–000777)

Delårsrapport har upprättats för perioden januari – augusti 2023 enligt bilaga. Resultatet för perioden visar ett negativt resultat på 3,3 Mnkr. Prognosen för hela år 2023 visar ett positivt resultat på 0,8 Mnkr och skillnaden mot budget beräknas till 3,5 mnkr. Förbundet har hög följsamhet mot verksamhetens budget men avvikelser finns avseende pensionskostnader. Förbundet har haft intäkter som inte budgeterats, dels försäljning av anläggningstillgångar dels utbetalning av statlig kompensation för höga elkostnader under åren 2021–2022.

Direktionen beslutar enhälligt

- att godkänna delårsrapporten för perioden januari – augusti 2023
- att översända delårsrapporten bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

Bengt Göran Persson

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor 2023-11-01

Rätt utdraget betygar;

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Delårsrapport
2023-08-31

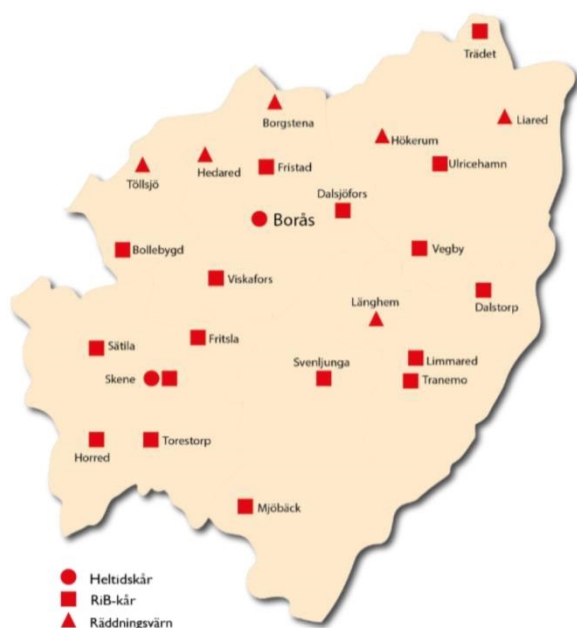
Dokumentnamn:	Giltigt från:
Delårsrapport 2023-08-31	2023-10-13
Diarienummer:	Reviderat:
Upprättad av:	Beslutad av:
Ekonomichef	Direktionen
Målgrupp:	

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Vad vi vill	3
2.1	Våra strategiska inriktningar	4
2.2	Våra Säkerhetsmål.....	4
2.3	Uppföljning av mål	4
2.4	Handlingsprogram	4
2.5	Verksamhetsplan och Internbudget.....	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Händelser av väsentlig betydelse	5
3.2	Förväntad utveckling för helåret.....	6
3.3	Styrning och uppföljning av verksamheten.....	7
3.4	Utvärdering av Ekonomisk ställning	10
3.5	Balanskravsutredning	10
3.6	Risker och möjligheter.....	11
4	Finansiella rapporter	12
4.1	Periodens resultat	12
4.2	Resultaträkning.....	12
4.3.	Balansräkning	13
5	Noter.....	13
5.1	Redovisningsprinciper	13
6	Driftsredovisning för perioden januari - augusti	13
6.1.	Verksamhetens intäkter	13
6.2	Verksamhetens kostnader.....	13
6.3	Finansnetto.....	14
7	Investeringsredovisning	14

1 Inledning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ett kommunalförbund som organiserar och ansvarar för räddningstjänsten i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Vi har 24 brandstationer som är fördelade i samtliga medlemskommuner varav två stationer med heltidsanställd räddningspersonal, 17 stationer med räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) och sex räddningsvårn (frivilliga). Antalet anställda uppgår till cirka 500, varav huvuddelen är hel- eller deltidsanställd räddningstjänstpersonal. Vårt huvudkontor finns i Borås där förbundets övningsanläggning också finns invid Guttasjön.

Förbundets geografi med stationernas spridning i de sex kommunerna som utgör SÄRF.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) anger att varje kommun ska anta ett handlingsprogram för förebyggande mot brand och andra olyckor samt för kommunal räddningstjänst. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) handlingsprogram utgår utifrån förbundets uppdrag från medlemskommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

Grundläggande är för både den enskilde och samhället, att det inträffar så få olyckor som möjligt och att konsekvensen av de olyckor som inträffar blir så små som möjligt. Att förebygga olyckor och ge drabbade kunskaper som de behöver för att hantera olyckan kan därför bli avgörande. När individuella resurser inte räcker till ska samhället kunna erbjuda professionella och snabba räddningsinsatser som arbetar i samverkan med varandra.

Räddningstjänstuppdraget regleras i lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt förbundsordningen som är den överenskommelse som de sex medlemskommunerna tecknat i detta avseende.

2 Vad vi vill

Problembilder och risker kopplade till räddningstjänst, förbundsordning, nationella mål i LSO, SÄRF:s vision och strategiska inriktningar samt ett antal Säkerhetsmål för perioden 2020–2023 är styrande för verksamheten.

Kopplingarna mellan de olika styrdokumentens mål illustreras nedan. Det fyraåriga handlingsprogrammets Säkerhetsmål bryts ner till ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som i sin tur formuleras i aktiviteter.

SÄRF:s styrdokument och hur de hänger samman.

2.1 Våra strategiska inriktningar

För att vara en räddningstjänst i tiden och för framtiden, arbetar SÄRF strategiskt med:

- att med en medarbetardriven organisation utveckla verksamheten mot en modern offentlig förvaltning
- att agera och verka för Ett SÄRF
- att god kommunikation genomsyrar hela organisationens alla led
- att vara en kommunikativ och synlig Räddningstjänst
- att rekrytering och kompetensförsörjning styrs av mottot rätt person på rätt plats
- att ha god ekonomisk hushållning med en ekonomi i balans med intern styrning för god kontroll
- att arbeta effektivt genom att göra rätt saker på rätt sätt

2.2 Våra Säkerhetsmål

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020–2023. Målen är uppdelade på Före, Under och Efter och framgår i detalj i uppställningen under punkt 3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål.

2.3 Uppföljning av mål

De fyraåriga säkerhetsmålen, som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

2.4 Handlingsprogram

Direktionen fastställde 2019-12-06 SÄRF:s vision samt övergripande mål i ett fyra-årigt Handlingsprogram för åren 2020 – 2023 samt reviderades programmet 2021-12-10. Visionen beskriver vad förbundet vill uppnå med sin verksamhet och vilken effekt som förväntas. De övergripande målen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

2.5 Verksamhetsplan och Internbudget

Direktionen fastställde 2022-12-16 Verksamhetsplan och Internbudget för 2023 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå Handlingsprogrammets mål tillika en

övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har brutits ner till förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter beslutade aktivitetsplaner för att nå dessa mål.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Händelser av väsentlig betydelse

3.1.1 Övergripande ledning

Ett antal större händelser under de senaste åren har lett fram till behovet av att organisera svensk räddningstjänst för att ständigt upprätthålla en beredskap även på ledningsnivå. Syftet är en gemensamt ökad förmåga vid genomförande av omfattande, komplexa och samtidigt räddningsinsatser.

Den 1 januari 2023 bildades Räddningsregion Västra Götaland där ett avtal om ledningssamverkan har ingåtts mellan Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Räddningstjänsten Mitt Bohuslän, Orust räddningstjänst, Samhällsskydd Mellersta Skaraborg och det nybildade förbundet Räddningstjänsten Skaraborg. Räddningsregion Västra Götaland omfattar 29 kommuner i Västra Götaland och med en gemensam befolkning på omkring 750 000 invånare.

I Räddningsregion Västra Götaland finns fyra räddningsledningssystem med ledningscentraler i Borås, Falköping, Skövde och Trollhättan. Tillsammans utgör organisationerna en ny gemensam operativ ledningsorganisation. Det innebär i praktiken att ett ledningssystem bistår en annan del av räddningsregionen vid behov. Samverkansmodellen ger en ökad samlad förmåga för att klara större händelser och komplexa räddningsinsatser med en ökad uthållighet.

För den som larmar 112 i någon av de samverkande kommunerna kommer ingen skillnad att märkas. Varje räddningstjänst finns kvar som juridisk organisation inom respektive geografiska område med eget myndighetsansvar. Samverkan berör förutom systemledning även områden som utbildnings- och övningsverksamhet liksom tekniska lösningar.

3.1.2 Händelser under perioden

Maj och juni var belastande för räddningstjänstverksamheten i SÄRF. Redan i början av maj inträffade en besvärlig skogsbrand vid ett kalhygge i Västra delarna av Ulricehamns kommun. Räddningsinsatsen var som mest intensiv det första dygnet men pågick i sammanlagt fyra dygn vilket är väldigt ovanligt för en skogsbrand i maj. Under juni inträffade ytterligare två större skogsbränder av större omfattning. Vid alla dessa händelser rekvirerades MSB:s flygande resurser i ett tidigt skede. Dessutom inträffade en större brand i ett flervåningshus i Borås centrala delar som krävde stora insatser av oss. I juli och augusti vände väderleken och med det intensiteten i olyckorna. Så sammanfattningsvis har juni och maj varit ovanligt intensiva månader medan juli och augusti varit förhållandevis lugna

Förbundet arbetar ständigt med effektivisering och Vakhavande befäl i SÄRF:s ledningscentral har vid medlysning bedömt att 671 larm ej uppfyller kriterierna för räddningstjänst. Av dessa har 7 blivit larm i ett andraskede och alla avvisade larm dokumenteras och följs upp i syfte att vara en lärande process. Om avvisade larm kopplas till löneuppgifter avseende RIB/Värn är det sparade beloppet minst 1,9 Mnrk hittills i år.

3.1.3 *Säkerhetsskydd*

Enligt säkerhetsskyddslag 2018:585 samt säkerhetsskyddsförordningen 2021:955 åläggs det SÄRF att vidta förebyggande åtgärder för att:

- skydda mot brott som kan hota Sveriges säkerhet
- skydda hemliga uppgifter som rör rikets säkerhet
- skydda mot terrorism

Ansvaret vad gäller säkerhetsskydd regleras även i Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd samt offentlighets- och sekretesslagen.

Enligt säkerhetsskyddslagen, samt säkerhetsskyddsförordningen ska den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet utreda behov av säkerhetsskydd. Det åläggs också att verksamheten planerar och vidtar de säkerhetsskyddsåtgärder som är nödvändiga, samt att man kontrollerar det egna säkerhetsskyddet.

Riskbilden för SÄRF förändras i takt med samhället. SÄRF genomför omvärldsbevakning för att möta samhället nu och i framtiden. SÄRF bedriver ett systematiskt säkerhetsskyddsarbete för att säkerställa att verksamheten lever upp till samtliga interna och externa krav avseende säkerhetsskydd.

SÄRF har en av Förbundsdirektören beslutad säkerhetsskyddsanalys i enlighet med säkerhetsskyddslagen och den uppdateras årligen. Parallellt med säkerhetsskyddsanalysen finns det också en säkerhetsskyddsplan som beslutas av SÄRF:s Säkerhetsskyddschef i enlighet med föreskrifterna om säkerhetsskydd. Säkerhetsskyddsplanen uppdateras också årligen.

3.1.4 *Nytt pensionsavtal, SAP-R försvinner*

I samband med överenskommelsen 31 oktober 2022 om ändringar i Avgiftsbestämd Kollektiv Avtalad Pension (AKAP-KR), KollektivAvtalad Pension (KAP-KL), HÖK 20 Kommunal, HÖK 20 OFR Allmän kommunal verksamhet och HÖK T AkademikerAlliansen innebar det att SAP-R stängdes för nytillträde från årsskiftet 2022/2023. Arbetstagare i utryckningsstyrka inom räddningstjänsten som anställs efter erhåller, istället för tidigare möjlighet till särskild avtalspension, ett tillägg under tid då arbetstagaren huvudsakligen tjänstgör i utryckningsstyrka.

3.1.5 *Nytt arbetstidsavtal*

Nya regler för dygnsvila gäller generellt från 1 oktober 2023 samt den 1 februari 2024 för verksamheter som exempelvis skiftestjänstgörande inom räddningstjänst. Huvudregeln är att medarbetare i kommuner, regioner och kommunala företag ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Vissa möjligheter till undantag med kortare vila finns för verksamheter som ansvarar för liv, hälsa och säkerhet, både vad avser planerad arbetstidsförläggning och vid oförutsedd händelse. Räddningstjänstverksamhet kan i vissa fall behöva dispens mot bakgrund av samhällets ansvar att vid olyckor eller överhängande fara för olyckor säkerställa ett skydd för liv och hälsa, egendom och miljö. Dispens kan beviljas om bedömningen om undantag är nödvändigt för att uppfylla verksamhetens behov under en begränsad period.

3.2 *Förväntad utveckling för helåret*

Prognos för helåret 2023 är plus 0,8 Mnkr och då Internbudgeten är underfinansierad med 2,8 Mnkr beräknas skillnaden mot budget bli plus 3,6 Mnkr.

Underskottet i Internbudget beror på ökande pensionskostnader jämfört med tidigare prognos.

Prognos helår 2023 Belopp i Tkr	Belopp
Resultat enligt Internbudget	-2 752
Resultatförbättring	+3 549
Prognos 2023 helår	+ 797

3.3 Styrning och uppföljning av verksamheten

3.3.1 Intern styrning och kontroll

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål och riktlinjer samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt (KL 2017:725).

Förbundet ska genom att upprätta en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp enligt en, av direktionen årligen fastställd, kontrollplan.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner. Den årliga Internkontrollplanen beslutas av direktionen i mars varje år och uppföljning redovisas i Årsredovisningen.

3.3.2 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att förbundet följer beslutad budget och samtidigt visar att säkerhetsmålen enligt handlingsprogrammet uppfylls. Förbundets Handlingsprogram och uppsatta Säkerhetsmål avser perioden 2020 – 2023 och målen bryts ner till prestationsmål för varje enskilt år.

Prognos för årets finansiella resultat visar på ett positivt resultat på plus 0,8 Mnkr vilket är en förbättring jämfört med budget med plus 3,5 Mnkr.

Förbättringen beror på utfallet av valet heltidsanställda brandmän har gjort mellan att kvarstå i pensionsavtalet SAP-R (Särskild Avtalspension inom räddningstjänst) eller att få 2.000 kr/månad utbetalt som lön eller till en tjänstepensionsförsäkring. Nitton anställda har valt att avstå SAP-R vilket ger en kraftigt sänkt pensionskostnad för 2023 men innebär också en årlig kostnad från och med 2023 på ca 1 Mnkr.

Den positiva förbättringen beror också på att förbundet har sålt anläggningstillgångar samt på den utbetalda statliga kompensationen för höga elkostnader under åren 2021-2022.

Uppfyllandegraden för verksamhetens prestationsmål 2023 prognosticeras till ca 100 %.

Förbundets samlade bedömning avseende uppföljning av verksamhet och ekonomi är att målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås under 2023.

3.3.3 Finansiellt mål

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt rambudget och Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är ett nollresultat varje enskilt år. Direktionen beslutade 2022-06-03 om en rambudget för 2022 på 192,5 Mnkr vilket inte täcker verksamhetens kostnader. Underskottet i Internbudget beror på ökade pensionskostnader enligt prognos från KPA 2022-08-31.

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2023 på - 3,3 Mnkr.

Prognosen för hela 2023 är ett positivt resultat på 0,8 Mnkr vilket är plus 3,5 Mnkr jämfört med budget.

3.3.4 Verksamhetens mål

SÄRF har utvecklat planering och uppföljning av verksamheten genom att bryta ner det fyraåriga Handlingsprogrammet till en verksamhetsplan med årliga prestationsmål. De fyraåriga säkerhetsmålen är uppdelade på Före, Under och Efter. Varje Säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål.

Som stöd för uppföljning av prestationsmål används % -andel av färdigställande.

Detaljer om vad som har utförts för att uppnå årets Prestationsmål kommer att redovisas i årets Årsredovisning.

Nedanstående prestationsmål har i snitt uppfyllts till ca 59 % och uppfyllandegraden kommer att öka till 100 % vid årets slut.

3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål

Säkerhetsmål 2020 - 2023, Före Händelse	Prestationsmål 2023	Måluppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2023
Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas.	Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas genom att samordna och utveckla SÄRF:s utbildning, rådgivning och information.	46 %	100 %
Det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor ska stärkas i byggnader och andra anläggningar via information, rådgivning, tillsyn, myndighetssamverkan och deltagande i plan- och byggprocessen.	Effektivisera tillsyns- informations- och rådgivningsarbetet för att stärka det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor hos verksamheter och fastighetsägare.	34 %	100 %
	Bibehålla, stärka och fördjupa relationerna med förbundets samtliga byggnadsnämnder i syfte att ha en effektiv hantering mot bygglovssökare.	50 %	100 %
	Stärka kommunernas kunskap om räddningstjänstens intresseområde i planprocessen och/eller riskhantering vid detaljplanering.	50 %	100 %
Verksamhetens förmåga att hantera kemikalier, brandfarlig vara och explosiv vara på ett säkert och riskminimerande sätt ska stärkas genom information, rådgivning, tillsyn och tillstånd.	För verksamheter klassade enligt LSO 2 kap 4§ eller omfattas av LBE ska nödvändiga åtgärder kontinuerligt vidtas för att minska risken och hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka. Även otillåten och felaktig hantering av brandfarlig och explosiv vara i samhället ska minska.	90 %	100 %
Allmänheten ska ha tillgång till uppdaterad information om riskerna vid verksamheter som hanterar kemikalier i en större omfattning.	Information om farliga verksamheter som överskrider gränsvärdena i lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av	66 %	100 %

	allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) ska vara aktuell och tillgänglig.		
Brandskyddet i byggnader och andra anläggningar ska stärkas genom att sotning och brandskyddskontroll genomförs inom föreskrivet intervall.	SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 95 % av rengöring (sotning) i respektive kommun eller minst 95 % som helhet samt ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 90 % av brandskyddskontroller i respektive kommun eller minst 90 % som helhet.	83 %	100 %
	SÄRF ska möjliggöra för enskilda att ha förmåga att rengöra och detektera fel på eldstadsrelaterade uppvärmningsanordningar.	66 %	100 %

Säkerhetsmål 2020 - 2023, Under händelse	Prestationsmål 2023	Måluppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2023
Räddningsinsatser ska planeras, förberedas och genomföras med en god och likvärdig kvalitet utefter de lokala förhållandena.	Räddningstjänstverksamheten ska vara ändamålsenligt ordnad i alla tidsskalor utifrån riskbild och gällande avtal. Räddningstjänstverksamheten ska förberedas i dagliga verksamheten med kvalitetssäkrade utbildningar/övningar, förses med rätt material/utrustning och förtydligas med rutiner och policys. Under insats ska ändamålsenligheten följas upp utifrån nuvarande läge och korrigeras genom räddningsledningens chefs föresorg.	63 %	100 %
	Säker arbetsmiljö för egen personal vid insatser och övningar.	80 %	100 %
Ha förmågan att under insats skydda känsliga miljöområden, dricksvattentäcker och reningsverk från verkningar av släckvatten och kemikalier vid olyckor.	Genom kompetensinhämtning och -utveckling om lagar, regelverk, rutiner och metoder för att säkerställa medvetet beslutsfattande vid pågående insats.	70 %	100 %
Via samverkan ha en god förmåga att hantera stora händelser med gemensamma ledningsresurser och gränslös räddningstjänst inom och utanför förbundets område.	SÄRF ska vara anpassad enligt gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar och enligt enhetligt ledningssystem (ELS).	100 %	100 %
SÄRF ska vid påfrestningar på samhällets infrastruktur, bibehålla en god beredskap för att rädda och skydda befolkningen samt civil egendom från verkningar av brand och andra olyckor.	Genom samverkan och samarbete med andra aktörer i kris ska förbundets samlade förmåga resultera i proportionerliga inriktningsbeslut.	70 %	100 %
	Lägsta acceptabla nivå för stora påfrestningar i samhället verksamheten ska definieras och kvalitetssäkras.	60 %	100 %

Planera för att SÄRF vid krig eller höjd beredskap ska kunna skydda och rädda befolkningen samt civil egendom genom upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden samt indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.	Ska ha förmåga till samverkan och samarbete med andra aktörer vid höjd beredskap och krigshändelse samt förmåga till proportionerliga inriktningsbeslut.	63 %	100 %
--	--	------	-------

Säkerhetsmål 2020 - 2023, Efter händelse	Prestationsmål 2023	Måluppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2023
Genomföra brand-, olycksundersökningar och insatsutvärderingar i syfte att lära av inträffade händelser och utveckla räddningstjänsten i stort.	Insatsuppföljningar efter inträffade händelser ska genomföras när kriterierna för dessa är uppfyllda, utifrån fastställd rutin	30 %	100 %
Efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade med information kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	Utveckla SÄRF:s rutiner för omhändertagande av drabbade.	60 %	100 %

Kategori	Måluppfyllnad per 2023-08-31	Prognos utfall för helår
Före händelse	61 %	100 %
Under händelse	72 %	100 %
Efter händelse	45 %	100 %
Totalt	59 %	100 %

3.4 Utvärdering av Ekonomisk ställning

Förbundets egna kapital uppgick efter 2022 års bokslut till 57,8 Mnkr.

Prognosen för resultat 2023 är plus 0,8 Mnkr och prognosen för Eget kapital per 2023-12-31 är 58,6 Mnkr vilket ska täcka ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser före 1998 samt förbundets risker.

Eget kapital	Belopp
Belopp i Tkr	
Ingående balans 2023-01-01	57 828
Prognos 2023	797
Utgående balans eget kapital 2023-12-31 prognos	58 625
Ansvarsförbindelse 2023-12-31 prognos	-10 903

3.5 Balanskravsutredning

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR).

SÄRF har en god soliditet på grund av tidigare års vinster och med en god ekonomisk hushållning bör det egna kapitalet användas till att täcka tillfälliga förluster. Kommunalförbundet redovisar ett prognosticerat balanskravsresultat på + 0,7 Mnkr för 2023.

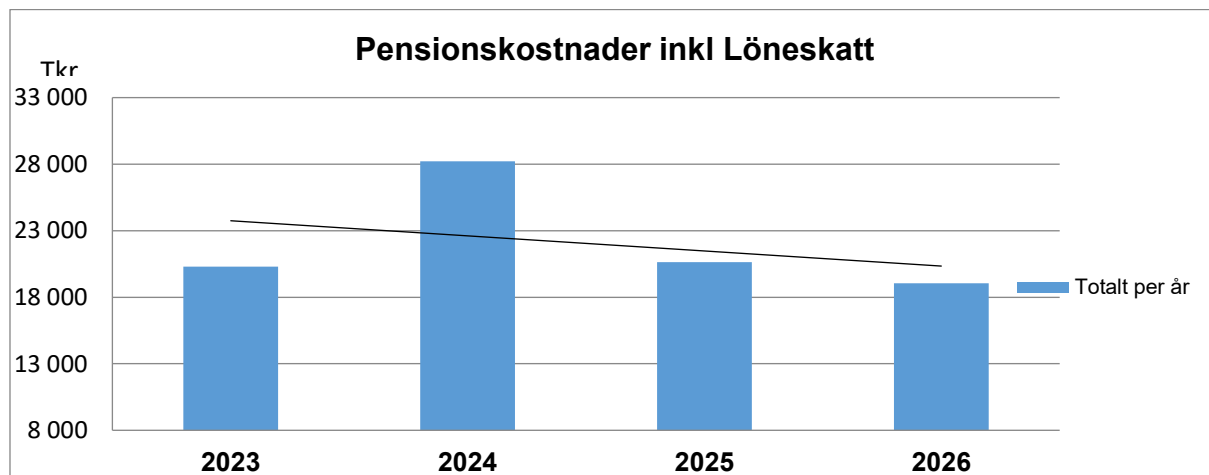
Beräkning av Balanskravsresultat	Belopp
Belopp i Tkr	
Ingående balanskravsresultat från 2022	0
Prognos för årets Resultat 2023	+ 797
Reducering av jämförelsestörande poster	0
Reducering av samtliga realisationsvinster	- 101
Prognos av årets resultat 2023 efter balanskravsjusteringar	+ 696
Användning av medel från Eget kapital	0
Prognos av utgående balanskravsresultat 2023-12-31	+ 696

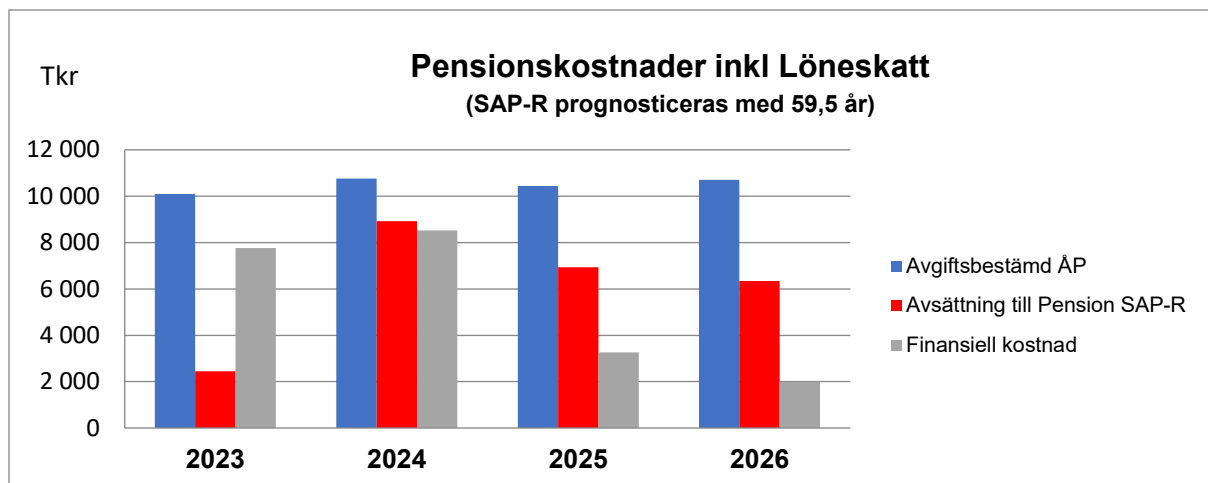
3.6 Risker och möjligheter

3.6.1 Pensioner

Enligt prognos från KPA per 2023-08-31 beräknas pensionskostnad för 2023 att minska med 5,9 Mnkr jämfört med budget. Kostnadsminskningen beror på att heltidsanställda brandmän har gjort ett val mellan att kvarstå i pensionsavtalet SAP-R (Särskild Avtalspension inom räddningstjänst) eller att få 2.000 kr/månad utbetalt som lön eller till pensionsförsäkring och nitton anställda har valt att avstå SAP-R.

Kostnaden som uppstår för de nitton anställda uppgår till ca 1,0 Mnkr och belastar lönekostnad i delårsbokslutet. Fördelning mellan lön och tjänstepension kommer att ske under hösten när all dokumentation är klar.

Slutlig kostnad för helåret 2023 kommer att baseras på prognos från KPA per 2023-12-31.

3.6.2 Självrisk vid stor skada

I händelse av stor skada är SÄRF:s självrisk vid Räddningsinsats 0,02 % av aktuell kommuns sammanlagda skatteunderlag föregående år vilket betyder en risk på max ca 4,8 Mnkr per skada.

4 Finansiella rapporter

4.1 Periodens resultat

Direktionen beslutade 2022-06-03 om en rambudget för 2023 på 192,5 Mnkr vilket är en höjning av medlemsbidraget med 7,9 % samt beslutades 2022-12-16 i samband med beslut om förbundets internbudget att förbundet tillfälligt kan använda eget kapital till att täcka det budgeterade underskottet på 2,7 Mnkr varav budgeterat underskott för perioden januari – augusti är 1,8 Mnkr.

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2023 på 3,3 Mnkr. Resultatet är därmed minus 1,4 Mnkr jämfört med budget.

Medlemsbidraget har höjts med 7,9 % samt är både verksamhetens övriga intäkter och kostnader högre än samma period föregående år.

4.2 Resultaträkning

Resultaträkning för perioden Belopp i Tkr	Budget Helår 2023	Budget jan - aug 2023	Utfall jan – aug 2023	Utfall jan – aug 2022	Prognos Helår 2023
Verksamhetens intäkter	24 951	16 634	17 422	15 654	25 551
Verksamhetens kostnader	-204 988	-136 659	-139 143	-133 848	-203 810
Avskrivningar	-9 737	-6 491	-5 339	-5 125	-9 737
Verksamhetens Nettokostnader	-189 774	-126 516	-127 060	-123 319	-187 996
Medlemsbidrag	192 517	128 345	128 345	118 961	192 517
Finansiella intäkter	2 520	1 680	1 481	113	2 520
Finansiella kostnader	-8 015	- 5 343	-6 025	-1 309	-6 244
Resultat	-2 752	-1 834	- 3 259	- 5 554	797

4.3. Balansräkning

Balansräkning Belopp i Tkr	2023-08-31	2023-01-01
Maskiner och inventarier	49 683	50 329
Pågående investering	14 687	5 866
Långfristiga fordringar	11	29
Anläggningstillgångar	64 381	56 224
Kortfristiga fordringar	5 046	25 823
Kassa och Bank	107 425	85 966
Omsättningstillgångar	112 471	111 789
SUMMA TILLGÅNGAR	176 852	168 013
Ingående Eget kapital	57 828	57 452
Resultat	-3 259	376
Eget Kapital	54 569	57 828
Avsättningar	83 188	79 838
Kortfristiga skulder	39 095	30 347
Skulder	39 095	30 347
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	176 852	168 013
Ansvarsförbindelse	11 411	11 993

5 Noter

5.1 Redovisningsprinciper

Samma redovisnings- och värderingsprinciper har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Budgetuppföljning för utfall i jämförelse med internbudget visar på avvikelser som hänförs till säsongsvariationer, budget är jämnt fördelad över årets månader men utfall sker till stor del under vår och höst.

6 Driftsredovisning för perioden januari - augusti

6.1. Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter är högre än Internbudget på grund av något högre intäkt från avtalskunder men också för att statens utbetalning av kompensation för höga el-kostnader under åren 2021-2022 är fört som intäkt (ska redovisas som bidrag enligt rekommendation från Skatteverket).

6.2 Verksamhetens kostnader

Personalkostnader är högre än internbudget på grund av säsongsvariation men också på den kostnad som uppstått när 19 heltidsbrandmän har valt att avstå från SAP-R (Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst). Pensionskostnaden minskar därmed för 2023 men innebär också en årlig kostnad från och med 2023 på ca 1 Mnr.

Kostnader för materiel och tjänster ligger sammantaget i nivå med budget.

Avskrivningar är lägre än budget, det är långa leveranstider på fordon, men förbundet har många pågående investeringar och avskrivningarna kommer att öka under hösten.

6.3 Finansnetto

De finansiella intäkterna avser avkastning på förbundets likvida medel. Förbundets medel är inlånade till Borås Stads koncernkonto och räntan är en månads Stibor vilket för augusti blev 3,761 %.

De finansiella kostnaderna utgör till största delen ränta på pensionsskulden för värdesäkring av tidigare avsättningar.

7 Investeringsredovisning

Förbundets investeringar består till största delen av fordon och materiel för den operativa verksamheten. Vid bildandet av SÄRF bestämdes det att förbundet inte ska äga några fastigheter utan detta är en uppgift som kvarstår för respektive medlemskommun. I undantagsfall görs investeringar i inventarier som är kopplat till lokaler och övningsanordningar.

Investeringar görs efter en långsiktig plan för att på det sättet säkerställa en jämn kvalitet och en ekonomisk balans.

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Förbundets befintliga anläggningstillgångar med värde som uppgår till väsentligt belopp består framför allt av brandbilar. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och förbundets bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Årets investeringar Belopp i Tkr	Utfall 2023-08	Budget 2023 (inkl. pågående investeringar per 2023-01-01)	Prognos utfall helår
Höjdfordon		8 900	8 900
Släck/Räddningsbil 3 st		14 400	14 400
Bandvagnar		1 500	1 500
Lastväxlare inkl. tank		5 810	5 810
Räddningsutrustning		3 595	3 595
Fordon		5 095	5 095
It, teknik	249	4 060	4 309
Utbildningscontainer	3 310		3 310
Guttasjön och Skene ombyggnation	1 115	730	1 845
Summa	4 674	44 090	48 764

RAPPORT 2023
Granskning av
Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbunds
delårsrapport
JANUARI-AUGUSTI 2023

Stefan Sjöblom
Anna Sandström

Innehåll

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.4 Metod	4
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Lagar och rekommendationer	5
2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6
2.2.1 Redovisningsprinciper	6
2.3 Resultat- och balansräkning	6
2.4 Förvaltningsberättelse	7
2.5 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat	7
2.6 Måluppfyllelse	8
2.7 Investeringsredovisning	10
2.8 Intern kontroll	11
2.9 Övriga iakttagelser	12
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	13

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna i förbundet ska även bedöma om delårsbokslutet är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av delårsbokslutet inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads Revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Delårsrapporten och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om delårsrapporten och räkenskaperna är rättvisande. Granskningen ska ge revisorerna underlag för sin delårsbedömning. Delårsgranskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är delårsrapporten upprättad enligt gällande lagstiftning, rekommendationer och god redovisningssed?
- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning för förbundet?
- Ger delårsrapporten en samlad bedömning om huruvida resultat/måluppfyllelse kommer att kunna uppnås?
- Finns större bedömningsposter eller komplexa transaktioner som behöver särskild uppmärksamhet inför årsbokslutet?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet, Rådet för kommunal redovisnings rekommendation (RKR) R17 om Delårsrapport.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA). Granskning har även utförts i enlighet med Skyrevs rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Granskningen har grundats på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen har innefattat att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapsammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Granskningen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentrerats till områden där risken för väsentliga fel är störst. Bedömning av om delårsrapporten är rättvisande har genomförts.

Granskningen är genomförd med kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd.¹ Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan delåren 2022 och 2023 har utförts. Stickprov har framför allt gjorts på konton som inte granskats vid föregående delårsrapport. Totalt har en genomgång av 15 kontons verifikationer genomförts.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av anläggningsreskontran, moms- och skatteredovisning utförts. Förbundets pensionsavsättning och prognos för pensioner har granskats översiktligt.

Intervju och avstämning har skett med förbundets ekonomiavdelning.

1.5 Projektorganisation

Stefan Sjöblom är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Sandström.

¹ Revisionskontoret i Borås använder Hogia Audit.

2 Granskningsresultat

2.1 Lagar och rekommendationer

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början. En årsprognos ska ingå.²

Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplysning ska lämnas om förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för förbundet som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.³

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. I förarbetena anger regeringen att delårsrapporten är ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet.⁴ Delårsrapporten ska enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 16 § överlämnas till revisorer och kommunfullmäktige senast två månader efter rapportperiodens slut.⁵

Delårsrapporten ska innehålla:⁶

- en resultaträkning
- en balansräkning
- en förenklad förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 som berör delårsrapport kan förbundet välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sin delårsrapport. Delårsrapporten ska också enligt RKR R17 innehålla en samlad men översiktlig beskrivning av drifts- och investeringsverksamhet.⁷

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättandet av delårsrapporten.⁸

Enligt bestämmelserna i kommunallag (2017:725) ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om och om den uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR) avseende innehåll och utformning.

Direktionens delårsrapport och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge respektive kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.⁹

² LKBR, Kap 1. 3§

³ RKR R 17

⁴ Ibid

⁵ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 141

⁶ LKBR, Kap 13. 2§

⁷ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 142

⁸ Ibid

⁹ Se ex. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), kommunala samverkansformer, 2009, s.102-103

2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan delårsbokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.2.1 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.3 Resultat- och balansräkning

Enligt 13 kap. 3 § LKBR ska för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår.

I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskaps utgång.

Uppställningen i delårsrapporten bör överensstämma med resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Delårsrapporten bör också innehålla jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år.

SÄRF upprättar sin delårsrapport per 31 augusti vilket är en period av åtta månader. Detta är inom den tidsram som anges i LKBR.

Delårsrapporten innehåller:

- Resultaträkning
- Resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår
- Balansräkning
- Balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut
- Förenklad förvaltningsberättelse
- Översiktlig beskrivning av drift- och investeringsverksamhet
- Helårsprognos
- Årsbudget

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar för SÄRF överensstämmer med uppställningen i senaste delårsrapporten.

2.4 Förvaltningsberättelse

Enligt RKR R17 behöver inte delårsrapporten innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse.

Delårsrapportens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. Revisionskontoret bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av SÄRF:s verksamhet, upplysning om ekonomi och ställning, händelser av väsentlig betydelse, förväntad utveckling samt andra förhållanden av vikt.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen om god ekonomisk hushållning kommer uppnås och följts i enlighet med RKR R17. Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i SÄRF:s delårsrapport innehåller en sammanställning av mål och uppdrag och att framställningen i allt väsentligt är deskriptiv. I delårsrapporten genomför Direktionen en samlad bedömning om målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås under 2023.

2.5 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) redovisar ett underskott om 3,3 mnkr för perioden 1 januari 2023 till 31 augusti 2023. Budgeten för 2023 är underfinansierad med 2,8 mnkr.¹⁰

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt beslutad rambudget. Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är nollresultat varje enskilt år. Den 3 juni 2022 beslutade Direktionen om en rambudget för 2023 om 192,5 mnkr, vilket inte täcker verksamhetens kostnader. Den underfinansierade budgeten beror i huvudsak på ökade pensionskostnader jämfört med tidigare prognos menar förbundet. I samband med att beslut om förbundets internbudget togs (16 december 2022), beslutade även Direktionen att förbundet tillfälligt kan använda eget kapital till att täcka det budgeterade underskottet om 2,8 mnkr.

Revisionskontoret noterar att det finansiella målet avseende god ekonomisk hushållning (ett nollresultat) prognostiseras att uppnås för helåret. Prognosen för helåret 2023 är ett positivt resultat om 0,8 mnkr (budget: -2,8 mnkr).

Enligt prognos från KPA per den 31 augusti 2023 kommer pensionskostnaderna att minska med 5,9 mnkr jämfört med budget. Kostnadsminskningen beror enligt förbundet på att heltidsanställda har gjort ett val mellan att kvarstå i pensionsavtalet SAP-R (Särskild Avtalspension inom räddningstjänst) eller att få 2 000 kr/månad utbetalt som lön eller till pensionsförsäkring. Nitton anställda har valt att avstå SAP-R, detta ger en kraftigt sänkt pensionskostnad för 2023. Kostnaden som uppstår för de nitton anställda kommer uppgå till en årlig kostnad ca 1,0 mnkr och belastar lönekostnad redan i delårsbokslutet uppger förbundet.¹¹

Förbättring jämfört med budget beror enligt förbundet även på viss försäljning av anläggningstillgångar och att staten betalat ut kompensation för de höga elkostnader som varit under åren 2021 till 2022.¹²

¹⁰ SÄRF Delårsrapport, 2023-08-31 sid 6.

¹¹ Ibid. sid 11.

¹² Ibid. sid 7.

2.6 Måluppfyllelse

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds målarbete

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska vara i balans och att budget och flerårsplan ska innehålla finansiella mål, samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska följas upp kontinuerligt, och det är Direktionens ansvar att i delårsrapporten och årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Södra Älvsborgs Räddningstjänsts (SÄRF) förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen beslutar om ett handlingsprogram som reglerar målsättning och ambitioner för SÄRF för varje mandatperiod.

Direktionen tog beslut 6 december 2019 om handlingsprogrammet för perioden 2020-2023. Handlingsprogrammet har reviderats under 2021 och beslutats av Direktionen.

Handlingsprogrammet syftar till att vara ett strategiskt styrdokument för SÄRF som kan anpassas utefter rådande förhållanden och förändringar som sker i samhället. Programmet beskriver SÄRF:s förebyggande-, operativa- och stödverksamhet samt drar upp breda riktlinjer för de kommande fyra åren. De övergripande målen i handlingsprogrammet bygger på räddningstjänstens uppdrag som bryts ned till mål i årliga verksamhetsplaner.

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020-2023. Hur detta ska genomföras beskriver SÄRF i den årliga verksamhetsplanen.¹³

De fyraåriga säkerhetsmålen (totalt 12 stycken) är uppdelade i tre kategorier; före händelse, under händelse och efter händelse. Varje säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål. Prestationsmål för 2023 fastställdes av Direktionen 16 december 2022 i Verksamhetsplan och internbudget för 2023. Sammantaget fastställdes 17 prestationsmål för 2023 uppdelat på kategorierna; före händelse (8 st.), under händelse (7 st.) och efter händelse (2 st.).

I delårsredovisningen redovisas uppföljning och utfall av prestationsmål per 31 augusti 2023 i sammanfattad form. I uppföljningen framgår säkerhetsmålen som gäller för perioden 2020-2023 samt de prestationsmål som är beslutade för 2023.

Samtliga beslutade prestationsmål i verksamhetsplanen följs upp tillsammans med en skattning av måluppfyllelsen/genomförandet. Förbundet genomför även en skattning i procent av hur stor del av målet som är uppfyllt fram till 31 augusti 2023 och en prognos över genomförandet för helåret 2022.

¹³ SÄRF, Verksamhetsplan och internbudget 2023, beslutad av Direktionen 16 december 2022

Måluppfyllelsen per 31 augusti 2023 redovisas i enlighet med nedanstående:

Förbundets prestationsmål 2023 för säkerhetsmål, Före händelse

0 ■ 8 ◆ 0 ● av 8 prestationsmål 2023

Förbundets prestationsmål 2023 för säkerhetsmål, Under händelse

0 ■ 7 ◆ 0 ● av 7 prestationsmål 2023

Förbundets prestationsmål 2023 för säkerhetsmål, Efter händelse

0 ■ 2 ◆ 0 ● av 2 prestationsmål 2023

Sammantaget redovisar förbundet i delårsrapporten följande måluppfyllelse per 31 augusti 2023

0 ■ 17 ◆ 0 ● av 17 prestationsmål 2023

Sammantaget är 17 av 17 prestationsmål inte helt uppfyllda per 31 augusti 2023. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 59 procent uppfyllt hittills under året. Prognosen för helåret 2023 är att uppfyllandegraden kommer öka till 100 procent.

2.7 Investeringsredovisning

Enligt 10 kap. 2 § LKBR ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av investeringsverksamheten. Det framgår även av RKR R 14 att investeringsredovisningen ska utformas så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot budget och andra för investeringsverksamheten relevanta beslut. Vidare framgår att investeringsredovisningens poster avseende utfall och budget ska vara beräknade enligt samma metoder och principer, samt även i övrigt vara jämförbara.

I samband med att Revisionskontoret genomförde granskning av delårsrapport för 2022 gjordes en särskild granskning av processen för investeringsredovisningen (förbundets investeringar för åren 2021 och 2022). En av anledningarna var att RKR har reviderat sin rekommendation för drift- och investeringsredovisning RKR R14 i december 2021.

Förbundet redovisar årets investeringar på sidan 14 i delårsrapporten. Investeringar görs enligt förbundet efter en långsiktig plan för att säkerställa en jämn kvalitet och en ekonomisk balans.

Förbundets investeringar hittills under året består främst av utbildningscontainer men även investeringar i samband med ombyggnation av övningsområdet Guttasjön och Skene brandstation. Mindre investeringar förekommer även inom it och teknik. Förbundet redovisar ett utfall på 4,7 mnkr för investeringarna hittills genomförda under året. Prognos för helåret är att förbundet ska genomföra samtliga investeringar som är upptagna i budget.

Årets investeringar som genomförts hittills framgår av nedanstående tabell:

Årets investeringar Belopp i Tkr	Utfall 2023-08	Budget 2023 (inkl. pågående investeringar per 2023-01-01)	Prognos utfall helår
Höjdfordon		8 900	8 900
Släck/Räddningsbil 3 st		14 400	14 400
Bandvagnar		1 500	1 500
Lastväxlare inkl. tank		5 810	5 810
Räddningsutrustning		3 595	3 595
Fordon		5 095	5 095
It, teknik	249	4 060	4 309
Utbildningscontainer	3 310		3 310
Guttasjön och Skene ombyggnation	1 115	730	1 845
Summa	4 674	44 090	48 764

Tabell 1. Årets investeringar per 2023-08-31¹⁴

¹⁴ SÄRF Delårsrapport, 2023-08-31 sid 14.

2.8 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en plan för intern kontroll för 2023 som antagits av Direktionen 17 mars 2023. Förbundet har genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll.

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten för 2023 genom att identifiera de rutiner och processer som är väsentliga för verksamheten att följa upp. Dessa har samlats i planen för intern kontroll.

Processen för förbundets arbete med intern kontroll beskrivs i bilden nedan.

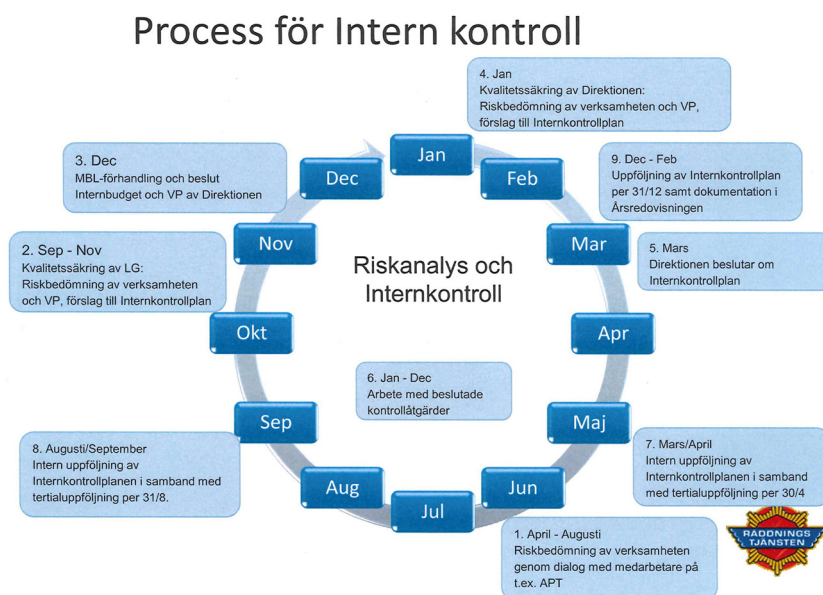

Bild 1. Process för intern kontroll i SÄRF, 2022-09-22

Arbetet i förbundet med intern kontroll har fortsatt löpande under året. En tjänsteperson från kansliet leder den interna internkontrollgruppen. En från varje avdelning ingår i gruppen (avdelning kansli, avdelningen för skydd och samhälle, avdelningen för insats och beredskap, avdelningen för utbildning och avdelningen för teknik och fastighet). Gruppen väljer att utföra kontroller utifrån riskanalys. Gruppen gör bland annat stickprovskontroller på löner och redovisning. En del kontrollåtgärder ska utföras och en viss nivå av stickprov ska göras enligt riskanalys/intern kontrollplan för 2023 men gruppen kan själv bestämma att utföra flera stickprov än dessa. Gruppen går ut till varandras avdelningar och stämmer av arbetet med intern kontroll. På det sättet ser gruppen verksamheten med ett nytt perspektiv. De kan även ställa frågor om varför en avdelning arbetar på ett visst sätt. Gruppen skriver åtgärdsrapporter och arbetar delvis med förbättringsarbete.

Det görs en intern uppföljning av Internkontrollplan och beslutade kontrollåtgärder i riskanalysen i samband med tertialuppföljning. SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll i årsredovisningen.

Revisionskontoret noterar att Policy för intern kontroll inte uppdaterats sedan 2017.

2.9 Övriga iakttagelser

Stickprov har genomförts på konton som rör resor, material och tjänster, 15 konton cirka 60 stickprov. Resultatet av genomförda stickprov visar inte på några större avvikelser. Ett fåtal kontrollfrågor har stämts av med förbundets ekonomiavdelning.

Revisionskontoret noterar att SÄRF erhåller ränta på förbundets medel om 107,4 miljoner¹⁵ som är insatt hos internbanken i Borås Stad. I augusti månad var räntan 3,761 %.¹⁶ Inlåningsräntan prognosticeras till 4,04 % för de sista månaderna av 2023.¹⁷

¹⁵ Avstämning bankkonto 2023-08-31

¹⁶ SÄRF Delårsrapport, 2023-08-31 sid 14

¹⁷ Enligt mail från Borås Stads finanschef 2023-09-01

3 Sammanfattande bedömning

I granskning av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds delårsbokslut 31 augusti 2023 ska de förtroendevalda revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om. Ett viktigt underlag är Direktionens analys i förvaltningsberättelsen. Kommunallagen ställer inte samma krav på granskning av en delårsrapport som på en årsredovisning. De förtroendevalda revisorernas bedömning baseras på en genomgång av Direktionens redovisning och analys i delårsrapporten, och på en översiktlig granskning av Direktionens delårsbokslut som presenteras i innevarande rapport. Granskning har utförts i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Revisionskontoret i Borås Stad bedömer att SÄRF:s delårsrapport i huvudsak är upprättad i enlighet med God redovisningssed, lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen samt RKR R17. Vidare konstateras att förbundets delårsrapport är upprättad i enlighet med de krav som finns gällande uppställningsformer för resultat- och balansräkningar. Delårsrapporten innehåller en förenklad förvaltningsberättelse och lämnar upplysning om finansiella mål. Resultatet för perioden är ett underskott om 3,3 mnkr. För helåret 2023 redovisar SÄRF en prognos om ett överskott på 0,8 mnkr, vilket är 3,6 mnkr bättre jämfört med budget (budget -2,8 mnkr). Revisionskontoret noterar att prognosen som lämnas inom ramen för delårsbokslutet innebär att det finansiella målet om god ekonomisk hushållning (nollresultat) prognostiseras att uppnås under året.

Revisionskontoret konstaterar att Direktionen behandlar delårsrapporten i oktober månad. Detta medför att tiden för att vidta styrande åtgärder före årets slut blir mycket kort.

Sammantaget konstateras att SÄRF i sin delårsrapport per 31 augusti 2023 genomfört uppföljning avseende samtliga 17 prestationsmål som Direktionen fastställt för 2023. Sammantaget är 17 av 17 prestationsmål inte uppnådda. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 59 procent som genomfört hittills under året. Prognosen för helåret 2023 är att uppfyllandegraden kommer öka till 100 procent måluppfyllelse.

Revisionskontoret i Borås Stad bedömer att Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund inom ramen för delårsbokslutet redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Samtliga av Direktionens särskilda aktiviteter följs upp på ett enhetligt sätt i delårsrapporten och Revisionskontoret bedömer mot denna bakgrund att redovisningen av verksamhetsresultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenlig med de mål som Direktionen beslutat om. Revisionskontoret noterar att prognosen som lämnas inom ramen för delårsbokslutet innebär att det finansiella målet om god ekonomisk hushållning (nollresultat) prognostiseras att uppnås under året.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Direktionen fastställt.

Revisionskontoret rekommenderar de förtroendevalda revisorerna att godkänna den av förbundet upprättade delårsrapporten.

Borås 23 oktober 2023

Andreas Ekelund,
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad

Stefan Sjöblom
Certifierad kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
SÄRF organisationsnummer 222000-0810

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter för SÄRF för perioden 2023-01-01–2023-08-31. Det är Direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av SÄRF:s drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Direktionen fastställt. Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att Direktionen bedömer att det

Borås Stads Revisionskontor

Besöksadress: Sturegatan 42

Telefonnummer: 033-35 71 56

Postadress: Borås Stad, Revisionskontoret, 501 80 Borås

Webbplats: boras.se/revisionskontoret

lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.¹

Undertecknande

Borås den 23 oktober 2023
Revisionskontoret Borås Stad

Andreas Ekelund
Revisionschef

Stefan Sjöblom
Ansvarigt sakkunnigt biträde
Certifierad kommunal yrkesrevisor

¹ Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i delårsrapport och årsredovisningen är förenliga med målen omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision. Denna granskning har genomförts enligt Skyrevs rekommendation R5.

Borås Stads Revisionskontor

Besöksadress: Sturegatan 42

Postadress: Borås Stad, Revisionskontoret, 501 80 Borås

Webbplats: boras.se/revisionskontoret

Telefonnummer: 033-35 71 56

Utlåtande delårsbokslut 31 augusti 2023 avseende Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer för kommunalförbundet Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (org. nr 222000-0810), ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål samt mål för verksamheten som Direktionen beslutat. Vårt uppdrag har sin utgångspunkt i kommunallagens och lagen om kommunal bokföring och redovisnings bestämmelser om granskning av delårsrapport.

Vi har granskat delårsrapporten för januari – augusti 2023. Kommunallagen ställer krav på att det både för ekonomin och verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att kunna uttala oss om huruvida Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en god ekonomisk hushållning har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning per den 31 augusti 2023. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till granskning av årsredovisning. Granskningen omfattar resultaträkning, balansräkning, underlaget för periodiseringar, efterlevnad av regelverk samt måluppfyllelse och har genomförts med biträde av sakkunniga. Granskningen har i tillämpliga delar genomförts i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Kommunalförbundet har i ”*Handlingsprogram 2020-2023*” samt i ”*Verksamhetsplan och internbudget för 2023*” ett antal mål och aktiviteter i enlighet med de lagkrav som ställs på förbundet, bl.a. att verksamheten ska bedrivas effektivt och ekonomiskt. I delårsrapporten genomförs en uppföljning avseende samtliga 17 prestationsmål som Direktionen fastställt för 2023. Sammantaget är 17 av 17 prestationsmål inte helt uppnådda. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 59 procent som genomförts hittills under året. Prognosen för helåret 2023 är att uppfyllandegraden kommer öka till 100 procent måluppfyllelse. Resultatet för perioden är ett underskott om 3,3 mnkr. Prognosen för helåret 2023 är ett positivt resultat om 0,8 mnkr.

Vi bedömer sammanfattningsvis att den av kommunalförbundet upprättade delårsrapporten uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer avseende innehåll och utformning. Det har i den översiktliga granskningen av delårsrapporten inte framkommit några väsentliga avvikelser från god redovisningssed. Resultatet i delårsrapporten bedöms i huvudsak vara förenligt med de mål Direktionen beslutat om.

BORÅS 2023-10-23

Nils-Gunnar Blanc
Ordförande

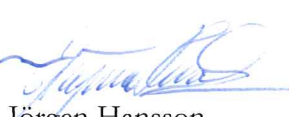
Marijke Hallencreutz
Vice ordförande

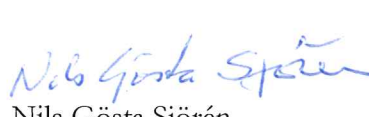
Elin Axelsson

Bengt-Olof Magnusson

Jörgen Hansson

Nils Gösta Sjören

Bilagor:

Det sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport och rapport avseende granskning av delårsbokslut Januari-Augusti 2023, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

7. Avtal FoU Sjuhärad Valfärd 2024-2027 KS2023/267

§170

KS2023/267

Avtal FoU Sjuhärad Välfärd 2024-2027**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen godkänner förslag till avtal för FoU Sjuhärad Välfärd 2024-2027.

Ärendet

FoU Sjuhärad Välfärd (FoUS) är sedan 1999 ett samarbete och kompetenscentrum för forskning och utveckling inom kommunernas välfärdsområden. Ägarparter är Högskolan i Borås, Borås Stad samt kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda.

FoU Sjuhärad Välfärds övergripande mål är att genom kunskapsutveckling och metodstöd bidra till att utveckla ägarparternas arbete med sociala frågor och utmaningar inom välfärdsområdet.

Verksamheten vid FoU Sjuhärad Välfärd ska ha kommuninvånarna i Sjuhäradsbygden som utgångspunkt för att bedriva forskning, utveckling och kompetensutveckling. Arbetet ska även fortsatt ske utifrån ett brukarperspektiv, i nära samverkan med brukare/patienter. Hållbar utveckling, folkhälsa, integration och genus är andra viktiga aspekter för FoUS:s verksamhet. Vidare ska FoUS förnya och vidareutveckla arbetsmetoder, verksamhetsformer och handledning, sprida kunskap och erfarenheter från forsknings- och utvecklingsprojekt och medverka till att de implementeras i ägarparternas verksamheter.

Kommunstyrelsen godkände 2019-05-27, § 81, förslag till avtal för FoU Sjuhärad Välfärd 2020-2023. Det nya avtalet är i stora delar identiskt med nuvarande avtal som går ut i december 2023. Vissa förtydliganden har gjorts i de avsnitt som bl.a. avser verksamhetsplan, beslut om nya uppdrag och verksamhetsberättelse. På FoU Sjuhärad Välfärds styrgruppsmöte i september 2023 beslutades om ett nytt avtalsförslag för åren 2024-2027, och man efterfrågar att avtalet beslutas hos respektive ägarpart och att en kopia på beslutet skickas till FoUS. Avtalsförslaget är bilagt till ärendet, och reglerar verksamhet och drift vid fortsatt samverkan inom ramen för FoU Sjuhärad Välfärd (FoUS).

Ledamot från Bollebygds kommun är Rickard Olsson, socialchef. Socialförvaltningen har inget att invända mot tecknande av ett nytt avtal för perioden 2024-2027.

Förslag till beslut**Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut**

Kommunstyrelsen godkänner förslag till avtal för FoU Sjuhärad Välfärd 2024-2027.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Avtal FoU Sjuhärad Valfärd, 2024-2027
- FoUs Styrgrupp Protokollsutdrag § 3
- FoUS avtal 2024-2027

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

2023-10-10

AVTAL
FoU Sjuhärad Valfärd
2024-01-01—2027-12-31

Innehållsförteckning

Avtal mellan parterna i FoU Sjuhärad Vårld	1
Firma	1
Parter	1
Syfte	2
Uppdrag	2
Ersättning	2
Styrning	2
Sammanträden	3
Beslut	3
Delegation	3
Ägarforum	3
Brukarperspektiv	4
Nya parter	4
Jäv	4
Basorganisation och medarbetares anknytning	4
Användning av forskningsresultat	4
Redovisning och uppföljning	5
Revisorer	5
Finansiering	5
Avtalsändringar	5
Avtalstid	5
Verksamhetens upphörande	5
Tvist	6
Övriga bestämmelser	6

Avtal mellan parterna i FoU Sjuhärad Valfärd

Verksamhet och drift vid fortsatt samverkan inom ramen för FoU Sjuhärad Valfärd (FoUS) bygger på detta samverkansavtal. Parterna förbinder sig att vara lojala med FoUS:s syfte och medger att detta avtal ska tolkas i ljuset av angivet syfte.

Mellan angivna parter har träffats följande fyra-åriga avtal.

1 Firma

- 1.1 FoU-enheten benämns ”FoU Sjuhärad Valfärd” och förkortas FoUS.

2 Parter

- 2.1 Bollebygds kommun
Kommunstyrelsen 517
83 BOLLEBYGD
- 2.2 Borås Stad
Kommunstyrelsen
501 80 BORÅS
- 2.3 Herrljunga kommun
Kommunstyrelsen
524 23 HERRLJUNGA
- 2.4 Marks kommun
Kommunstyrelsen
511 80 KINNA
- 2.5 Svenljunga kommun
Kommunstyrelsen
512 80 SVENLJUNGA
- 2.6 Tranemo kommun
Kommunstyrelsen
514 80 TRANEMO
- 2.7 Ulricehamns kommun
Kommunstyrelsen
523 86 ULRICEHAMN
- 2.8 Vårgårda kommun
Kommunstyrelsen
447 80 VÅRGÅRDA
- 2.9 Högskolan i Borås
501 90 BORÅS

3 Syfte

3.1 Syftet är att bedriva forskning och utveckling för ingående parter inom välfärdsområdet med inriktning på sociala frågor inom det kommunala ansvarsområdet.

3.2. Verksamheten i FoUS ska bedrivas i enlighet med av parterna beslutad verksamhetsplan med tillhörande budget. Beslut om verksamhetsplan med tillhörande budget regleras i p. 8.1.

4 Uppdrag

4.1 Parterna ger Högskolan i Borås i uppdrag att förvalta FoUS i enlighet med verksamhetsplanen och i enlighet med vad styrgruppen beslutar samt i övrigt utföra de uppgifter som styrgruppen bestämmer enligt detta avtal.

Högskolan ska agera koordinatör där verksamhetschefen (inom högskolan benämnd föreståndare) har ansvar att leda och koordinera FoUS:s verksamhet.

Uppgiften ska omfatta att;

- tillse att verksamhetsplanen genomförs,
- samordna och lämna förslag till justeringar i verksamhetsplanen till styrgruppen inför det årliga ägarforumet,
- lämna förslag till och utarbeta förutsättningar för avtal för projekt inom FoUS till styrgruppen,
- avrapportera FoUS:s verksamhet till styrgruppen och internt till högskolan, följa upp och avrapportera projekt inom FoUS till styrgruppen samt
- ansvara för eventuella utbetalningar av medel parterna emellan, och anordna styrgruppens möten.

5 Ersättning

5.1 Högskolan ska ersättas för det uppdrag som utförs enligt punkt 4.1, från medel som parterna erlägger enligt punkt 18.1 samt från medel från samma konto som erhålles enligt punkt 18.2 och 18.3.

5.2 Högskolan ska löpande redovisa vilka kostnader som högskolan avser att debitera FoU Sjuhärad Vålfärd. Ett påslag om 17 procent på samtliga kostnader samt avtalsenlig hyra debiteras.

6 Styrning

6.1 Samtliga parter sätter samman en gemensam styrgrupp.

6.2 Varje kommun tillsätter en tjänsteman, förutom Borås stad som kan tillsätta två, och Högskolan i Borås, som tillsätter två. Vardera parten utser även ersättare för varje tjänsteman.

6.3 De organ som äger rätten att utse ledamöter och ersättare äger också rätten att entlediga dessa.

6.4 Styrgruppen kan även besluta om att adjungera även andra. Dessa personer äger ingen rösträtt.

6.5 Ett arbetsutskott tillsätts bestående av styrgruppens ordförande, verksamhetschef/föreståndare samt en representant från högskolan. Arbetsutskottet överlägger i löpande verksamhetsfrågor och förbereder agenda för styrgruppens möten.

- 6.6 Ordföranden ska väljas för två år i taget och väljs bland de ledamöter som utsetts av kommunerna. En av högskolans representanter ska vara vice ordförande.
- 6.7 Eventuell ersättning till ledamöter eller ersättare beslutas och betalas av det organ som tillsatt ledamoten eller ersättaren.
- 6.8 Som ett led i styrningen av verksamheten ska det finnas mål för verksamheten. Dessa skrivs in i verksamhetsplanen och följs upp av styrgruppen minst en gång per år.

7 Sammanträden

- 7.1 Ordföranden kallar till sammanträde. Kallelse ska skickas två veckor före sammanträdet, dagordning och handlingar för mötet skickas senast en vecka före sammanträdet.
- 7.2 Kallelse och övriga handlingar ska även sändas till ersättarna för kännedom. Ordinarie ledamot som är förhindrad att närvara vid ett sammanträde kallar själv sin ersättare. Rättidig kallelse ska anses ha skett även om ordinarie ledamot inte kallat sin ersättare.
- 7.3 Sammanträde kan hållas fysiskt, digitalt eller som en blandning av dessa varianter (hybridmöte). Ärende kan även avgöras vid sammanträde per capsulam, dvs. beslut fattas genom skriftligt förfarande utan att styrgruppen faktiskt sammanträffar.
- 7.4 Styrgruppen ska sammanträda minst fyra gånger per år. Extra möten genomförs om minst en tredjedel av styrgruppens medlemmar begär det.
- 7.5 Protokoll vid styrgruppens sammanträden ska föras av särskilt utsedd sekreterare. Protokoll ska justeras av ordföranden.

8 Beslut

- 8.1 Styrgruppen fattar beslut om verksamhetsplan med tillhörande budget. För beslut om verksamhetsplan med tillhörande budget gäller att samtliga parter biträder beslutet. Beslut kan fattas per capsulam.
- 8.2 Styrgruppen har att bedriva verksamheten i enlighet med detta avtal samt beslutad verksamhetsplan med tillhörande budget.
- 8.3 I andra beslut än det som regleras i 8.1 har styrgruppen ansvar att gemensamt sträva efter full enighet. Nya projekt som tillkommer under året beslutas i styrgruppen.

9 Delegation

- 9.1 Styrgruppen delegerar till verksamhetschef/föreståndare i löpande verksamhet. Delegation får dock inte ske rörande beslut om verksamhetsplan med dess tillhörande budget samt gällande frågor av principiell beskaffenhet av större ekonomisk vikt.

10 Ägarforum

- 10.1 Ägarforum består av parternas representanter.

10.2 Styrgruppen kallar årligen till ett ägarforum. Där möts berörda förtroendevalda från samverkande parter. Verksamhetens inriktning och resultat diskuteras.

10.3 Ägarforum informeras årligen om verksamhetsplan.

11 Brukarperspektiv

11.1 Alla FoUS-projekt ska ha ett tydligt brukarperspektiv framskrivet som även ska genomsyra arbete och rapportering.

12 Nya parter

12.1 Om samtliga parter är eniga om det, kan nya kommuner eller andra intressenter, såsom utförare av social omsorg inom det geografiska området, få ingå som parter i detta avtal efter skriftlig förbindelse. De nya parterna ska erlägga en årlig avgift enligt 18.1 eller med belopp som övriga parter bestämmer.

13 Jäv

13.1 Styrgruppsledamot får inte handlägga frågor som rör avtal mellan ledamoten och någon av FoUS:s parter. Styrgruppsledamoten får inte heller handlägga frågor om avtal mellan FoUS:s parter och tredje man, om ledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot FoUS:s intresse.

14 Basorganisation och medarbetares anknytning

14.1 Den operativa verksamheten sköts av Högskolan i Borås i enlighet med detta avtal och verksamhetsplanen.

14.2 Parterna har att verka för att medarbetare hos respektive part ges goda villkor för att kunna arbeta i FoUS.

14.3 Till basorganisationen (verksamhetschef/föreståndare, administratör/handläggare och kommunikatör) anställs medarbetare vid Högskolan i Borås.

14.4 Forskare knyts till FoUS via avtal med aktuella parter.

14.5 Till mindre uppdrag inom FoUS, avseende tid och omfattning, knyts projektmedarbetare genom avtal med respektive part.

15 Användning av forskningsresultat

15.1 Forskningsresultat som genereras inom ramen för beviljade projekt ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt i parternas egna verksamheter. I projekt med flera parter kan projektparternas inbördes åtaganden, villkor om rätt till forskningsresultat m.m. samt annat av betydelse för samarbetet regleras i separata projektavtal mellan projektparterna.

16 Redovisning och uppföljning

- 16.1 Högskolan ska redovisa intäkter och kostnader till styrgruppen, bland annat innebärande att FoUS årsvis ska redovisa det ekonomiska utfallet och avge en verksamhetsberättelse. En avstämning mot upprättad budget ska också ske regelbundet.
- 16.2 Föreståndare gör årlig uppföljning gentemot verksamhetsplan, beslutade projekt och sammanfattar detta i en verksamhetsberättelse, vilken tas upp i styrgruppen. Verksamhetsplan och verksamhetsberättelse ska skickas till Ägarforum av styrgruppen.

17 Revisorer

- 17.1 Samtliga parter medger att vardera partens utsedda revisorer får full insyn i FoUS med tillhörande dokumentation för att genomföra den revision vardera partens revisorer finner lämplig.

18 Finansiering

- 18.1 Samtliga parter ska halvårsvis bidra med medel till FoUS enligt följande finansieringsprincip: För kommunerna 13 kr/invånare och år och för Högskolan i Borås 1 mkr per år. Summan faktureras från högskolan under februari respektive september varje år. Högskolan ska föra medlen på särskilt konto.
- 18.2 Viss verksamhet avgiftsbeläggs, dvs. genererar intäkter till FoUS. Högskolan ska debitera externa avgifter och redovisa dessa som intäkter i FoUS, som ska särredovisas.
- 18.3 Parternas avsikt är att söka ytterligare externa medel till FoUS genom stöd/anslag från olika myndigheter, organ eller genom sponsring. Sådana medel ska föras på konto enligt punkt 16.1.
- 18.4 Vart 4e år i samband med avtalsförnyelse ska parternas bidrag justeras utifrån aktuellt invånarantal i det geografiska området som parterna representerar (justering enl. SCB).

19 Avtalsändringar

- 19.1 Ändringar av detta avtal ska vara skriftliga och undertecknade av samtliga parter för att vara gällande.

20 Avtalstid

- 20.1 Detta avtal löper från och med den 1 januari 2024 och gäller till och med den 31 december 2027. Avtalet ersätter nuvarande avtal från den 1 januari 2020 vilket upphör att gälla då detta avtal träder i kraft den 1 januari 2024.
- 20.2 Avtalet kan, från någon av parterna, skriftligen sägas upp under avtalstiden med en ettårig uppsägningstid. Avtalet sägs då upp med just den parten.

21 Verksamhetens upphörande

- 21.1 Om frågan uppkommer om FoUS ska upphöra ska styrgruppen sammankalla ett ägarforum för att behandla frågan.

Om FoUS upphör och det finns medel kvar på högskolans kostnadsställe för FoUS när samtliga skulder är betalda, ska dessa överblivna medel fördelas enligt vad parterna erlagt.

22 **Tvist**

- 22.1 Tvist enligt detta avtal ska avgöras av allmän domstol. Alt: Tvist med anledning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. Om meningsmotsättningar uppstår som inte kan lösas av personer på operativ nivå får parterna påkalla att förhandlingar på ledningsnivå inleds i syfte att uppnå en uppgörelse i god anda och samförstånd. Kan en uppgörelse i godo inte träffas, ska tvisten avgöras av Borås tingsrätt som första instans.

23 **Övriga bestämmelser**

- 23.1 Parterna äger inte rätt att företräda varandra eller att ingå juridiskt bindande avtal å varandras vägnar annat än efter särskild för ändamålet utfärdad fullmakt. Inte heller utgör detta avtal någon grund för att anse att någon som helst separat juridisk person bildas.
- 23.2 Parterna äger rätt att i sin marknadsföring och annan information ange parternas deltagande i FoUS. Parts varumärke får dock inte användas annat än efter samtycke från respektive part.

Ulf Rapp
Ordförande i kommunstyrelsen
Bollebygd kommun

Ulf Olsson
Ordförande i kommunstyrelsen
Borås Stad

Mats Palm
Ordförande i kommunstyrelsen
Herrljunga kommun

Ulf Dahlberg
Ordförande i kommunstyrelsen
Marks kommun

Kjell Persson
Ordförande i socialnämnden
Svenljunga kommun

Driton Bilalli
Ordförande i kommunstyrelsen
Tranemo kommun

Wiktor Öberg
Ordförande i kommunstyrelsen
Ulricehamns kommun

Bengt Hilmersson
Ordförande i kommunstyrelsen
Vårgårda kommun

Katarina Karlsson
Akademichef
Högskolan i Borås

M6tesdag: Fredag 22 september 2023
Tid: Kl. 13:00 -15:00
Plats: H6gskolan i Borås, D653 + digitalt via Zoom

Protokollsutdrag

3. Nytt avtal (2024-2027)

bilaga dnr 749-23

Avtalsf6rslaget gås igenom och några skrivningar f6rklaras. Det nya avtalet är i stora delar identiskt med tidigare avtal. Vissa f6rtydliganden har gjorts i de avsnitt som bl.a. avser verksamhetsplan, beslut om nya uppdrag och verksamhetsberättelse.

Kostnaden f6rdelas enligt nuvarande avtals nyckeltal; f6r kommunerna med 13 kr/invånare och år och en fast avgift f6r h6gskolan.

Styrgruppen godkänner f6rslaget till avtal och h6gskolan går vidare med att få parternas signering av avtalet.

Carina Théen
M6tessekreterare

8. Föreläggande och förslag från
Länsstyrelsen om vattenskyddsområde med
skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde
Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra
Nedsjön) i Härryda och Bollebygds kommuner
- yttrande till Länsstyrelsen KS2023/264

§172

KS2023/264

Föreläggande och förslag från Länsstyrelsen om vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön) i Härryda och Bollebygds kommun - yttrande till Länsstyrelsen

Beslut

Ärendet skickas till kommunstyrelsen utan förslag till beslut från arbetsutskottet.

Ärendet

Härryda kommun har ansökt om fastställande av vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön). Länsstyrelsen har upprättat förslag till beslut. Vattenskyddsområdet berör även Bollebygds kommun och kommunen har getts möjlighet att yttra sig. Deadline för svar till Länsstyrelsen är 2023-12-13 (förlängd svarstid). I handläggningen av ärendet har kommunens bygg- och miljöenhet och enheten för VA/Gata varit behjälpliga, och synpunkter redovisas i förslag till yttrande som är bilagt ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande, daterat 2023-11-17, och översänder det till Länsstyrelsen som Bollebygds kommuns synpunkter på fastställande av vattenskyddsområde för Nedsjöarna.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår att ärendet skickas till kommunstyrelsen utan förslag till beslut från arbetsutskottet. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön) i Härryda och Bollebygds kommun - yttrande till Länsstyrelsen
- Vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön) i Härryda och Bollebygds kommun - yttrande till Länsstyrelsen
- Remiss av förslag till beslut(40927-2020-34)
- Beslut om kungörelsedelgivning och föreläggande om yttrande(26036001)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelsen

Suzanna Bengtsson | Kanslichef/kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Dnr : **174421**

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön) i Härryda och Bollebygds kommun - yttrande till Länsstyrelsen

Sammanfattning av ärendet

Härryda kommun har ansökt om fastställande av vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön). Länsstyrelsen har upprättat förslag till beslut. Vattenskyddsområdet berör **till större delar** även Bollebygds kommun och kommunen har getts möjlighet att yttra sig. Deadline för svar till Länsstyrelsen är 2023-12-13 (förlängd svarstid). I handläggningen av ärendet har kommunens bygg- och miljöenhet, samt enheten för VA/Gata varit behjälplig, och synpunkter redovisas i detta yttrande.

Yttrande/synpunkter

§1 Petroleumprodukter: Skulle ett tillägg för undantag kunna vara att om vagnar, transportbehållare, bilar m.m. har en dubbelmantlad förvaring av petroleumprodukter eller **invallad då får de bli uppställt inom vattenskyddsområde.**

§2 Hälso- och miljöfarliga produkter: Måste man komma in med en anmälan vid undantag?

§6 Trafik på sjö och is: Det är mycket svårt att övervaka om någon har tillstånd eller inte när de är ute på isen.

§9 Växtnäringsämnen: Skulle det kunna stå yrkesmässig spridning av aska? Eller får ingen lägga aska som uppstår i eldningspanna, (öppen) spis eller braskamin i sin trädgård?

§10 Avledning av avloppsvatten: Stämmer det att kommunen får besluta om tillstånd?

§13 Avfall och förorenade massor: Undantag punkt 3; tillfällig uppläggning, kommunen skulle vilja lägga till att **det uppläggning ska medföra försiktighetsåtgärd så som en presenning mellan mark och massorna och/eller kontrollera utsläpp från massorna om förorenad.**

Undantag punkt 4; upplägg av avfall ska skyddas från nederbörd med presenning eller under tak för att förebygga läckage.

§14 Avfall och förorenade massor: Förtydliga att det handlar om uppläggning av snö inom vattenskyddsområde när snön kommer från ytor utanför skyddsområde.

§15 Avfall och förorenade massor: Förslag tillägg till punkt 1; förvaring ska ske skyddat från nederbörd och sekundärt skydd.

Generellt

Västra Nedsjön ska försörja Härryda kommun med dricksvatten parallellt med en annan vattentäkt i kommunen, i syfte att säkra långsiktig tillgång till dricksvatten i kommunen. Av Länsstyrelsens motivering till beslutet framgår att avrinningen från Östra Nedsjön påverkar Västra Nedsjön, varför det har bedömts vara viktigt att även Östra Nedsjön inkluderas i vattenskyddsområdet. Bollebygds kommun vill framhålla att det är viktigt att Länsstyrelsen noterar att denna utvidgning av vattenskyddsområde innebär en geografisk utvidgning som leder till att större delen av vattenskyddsområdet förläggs till Bollebygds kommun. Gällande skyddsområde avser endast Västra Nedsjön med skyddszon.

Arbete pågår inom Bollebygds kommun med att ta fram en vattentjänstplan (ute för samråd med sista svarsdag 2023-12-13). Kring Östra och Västra Nedsjön har Bollebygds kommun pekat ut områden om ca 300 hushåll som tar upp i kommunens vattentjänstplan som antingen bevaknings-, utrednings- eller utbyggnadsområden.

Utvidgningen av vattenskyddsområdet kring Östra Nedsjön får i sin tur till konsekvens att fastigheter inom områden som idag, enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster ("LAV"), klassificeras som bevakningsområde istället kommer att klassificeras som utredningsområde. Innebörden av en sådan omklassificering är att fastigheter, som idag inte behöver anslutas till kommunalt va-nät eftersom de ligger inom bevakningsområden, istället kan komma att behöva anslutas. Anslutningen blir då också till en väsentligt högre anslutningskostnad i och med det faktum att anslutning – för det fall vattenskyddsområdet med dess nuvarande geografiska avgränsning fastställs – kommer att ske i ett område som är formellt skyddat enligt 7 kap. miljöbalken som vattenskyddsområde. Kostnader för utbyggnad av va-nät är av icke oväsentlig betydelse, särskilt som en kommuns va-verksamhet finansieras genom avgifter från brukarna enligt bestämmelser i LAV. Avgiftsuttaget begränsas av den i 30 § LAV angivna självkostnadsprincipen.

Mot denna bakgrund anser Bollebygds kommun att det är väsentligt att den geografiska utbredningen av vattenskyddsområdet bättre motiveras, och att utredningen även förses med en konsekvensanalys i dessa delar. Bollebygds kommun ifrågasätter om utbredningen av vattenskyddsområdet verkligen behöver vara så omfattande att den också avser Östra Nedsjön, och i vart fall att skyddszonen är så bred som 100 meter, särskilt mot bakgrund av att zonen kring andra tillrinnande vattendrag har bestämts till 50 meter. Bollebygds kommun önskar även ett förtydligande med en analys och motivering till valet att enkom fastställa en primär zon, och om exempelvis Östra Nedsjön istället skulle vara en sekundär zon med andra skyddsföreskrifter anpassade härför.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Ulf Rapp (S)
Ordförande

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Enligt sändlista

Beslut om föreläggande om yttrande över förslag till beslut om vattenskyddsområde för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön) samt kungörelsedelgivning

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att förelägga, med stöd av 24 § förordning om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken m.m., markägare och övriga innehavare av särskild rätt till marken samt berörda sakägare i övrigt att yttra sig över förslag till beslut om vattenskyddsområde för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön) i Härryda kommun och Bollebygds kommun.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 47§ och 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av föreläggandet ska ske genom kungörelse.

Synpunkter på förslag till beslut ska lämnas skriftligen till länsstyrelsen senast **den 27 november 2023**.

Beskrivning av ärendet

Härryda kommun har ansökt om fastställande av vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön). Vattenskyddsområdet berör även Bollebygds kommun. Länsstyrelsen har upprättat förslag till beslut.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen ska enligt 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. förelägga ägare och innehavare av särskild rätt till marken att yttra sig till länsstyrelsen över förslag till beslut om vattenskyddsområde. Föreläggandet ska delges. Med anledning av att kretsen av markägare är relativt stor och det bedöms finnas okända sakägare i ärendet beslutar Länsstyrelsen att delgivning av föreläggande bör ske genom kungörelse.

Information

Förslaget till beslut om vattenskyddsområde och föreskrifter hålls under remisstiden tillgängligt på Länsstyrelsens Västra Götaland (e-postadress

vastragotaland@lansstyrelsen.se, telefonnummer 010-224 40 00, adress Södra hamngatan 3, Göteborg) och på Härryda kommun (e-postadress kommun@harryda.se, telefonnummer 031-724 61 00, adress Råda torg 1, Mölnlycke) och Bollebygds bibliotek (e-postadress kommunen@bollebygd.se, telefonnummer 0734 - 64 72 27, adress Odens väg 16, Bollebygd).

Förslag till beslut och föreskrifter finns även på Länsstyrelsens hemsida och Härryda kommuns hemsida.

Kungörelsen kommer att publiceras i ortstidningarna Göteborgsposten och Borås tidning samt i Post- och inrikes tidningar.

Utöver kungörelsen informeras även ett antal myndigheter, Västra Nedsjön och Östra Nedsjöns fiskeområdesföreningar, Lantbrukarnas riksförbund, ett antal fastighetsägare boende nära Östra Nedsjön och Västra Nedsjön, och andra privatpersoner som tagit kontakt med Länsstyrelsen och begärt att få ta del av förslaget. Se sändlista.

Då yttrandetiden har gått ut kommer Länsstyrelsen att fortsätta handläggningen av ärendet.

Lämna yttrande

Om du har synpunkter på förslaget kan du lämna ditt yttrande på något av följande sätt:

- Använd vår e-tjänst [Komplettering eller yttrande i ärende \(lansstyrelsen.se\)](#). I e-tjänsten väljer du Länsstyrelsen Västra Götaland och anger ärendets diarienummer 40927-2020. Du hittar e-tjänsten på www.lansstyrelsen.se. Skriv *yttrande* i sökrutan och tryck på sök.
- Skicka e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange gärna diarienummer 40927-2020 och yttrande i ämnesraden.
- Skriv ett brev till Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg. Ange gärna ärendets diarienummer 40927-2020 i ditt brev.

Observera att du bara behöver skicka ditt yttrande en gång.

Beslutande

Beslutet har fattats av vattenvårdshandläggare Liselotte Lindgren.

Bilagor

Sändlista

Förslag till beslut om vattenskyddsområde för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön)

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Enligt sändlista

Förslag till beslut om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön) i Härryda och Bollebygds kommuner

Förslag till beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, att inrätta nytt vattenskyddsområde i Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön), samt att upphäva det skyddsområde och de skyddsbestämmelser som meddelades för Hindås (Västra Nedsjön) genom Vattendomstolen vid Vänersborgs tingsrätts dom den 15 december 1982 (del av VA 38/82).

Det nya vattenskyddsområdet består av en zon och utbredningen framgår av bifogad karta (bilaga 1).

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 22 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedanstående föreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Länsstyrelsen överlåter, med stöd av 7 kap. 22 § tredje stycket miljöbalken, åt den kommunala nämnd som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet i aktuell kommun att pröva tillstånd och anmälningar enligt föreskrifter i detta beslut.

Förslag till föreskrifter för vattenskyddsområdet

Petroleumprodukter

1 § Uppställning eller parkering av tankbilar, tankbilssläp, järnvägstankvagnar eller transportbehållare, som innehåller mer än 150 liter petroleumprodukter, är **förbjudet**.

Undantag gäller för

- 1. petroleumprodukter i drifttank på fordon eller i hydraulsystem, och*
- 2. hantering i samband med akuta åtgärder för att trygga trafiksäkerhet eller framkomlighet på allmän väg.*

Hälsa- och miljöfarliga produkter

2 § Hantering av mer än 150 liter hälso- och miljöfarliga produkter kräver **tillstånd**.

Undantag gäller för

- 1. hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (definierade och reglerade i NFS 2021:10 eller efterföljande revideringar),*
- 2. transport,*
- 3. förvaring med nederbördsskydd och sekundärt skydd,*
- 4. hantering av förpackade produkter avsedda för försäljning i detaljhandeln, och*
- 5. hantering i samband med akuta åtgärder för att trygga trafiksäkerhet eller framkomlighet på allmän väg.*

3 § Yrkesmässig spridning utomhus av kemiska bekämpningsmedel är **förbjudet**.

Undantag gäller för punktbehandling.

4 § Jord- och vattenslagning av plantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel är **förbjudet**.

Trafik på sjö och is

5 § Användande av båt eller annan farkost med bensin- eller dieseldriven tvåtaktsmotor utan direktinsprutning på sjöarna är **förbjudet**.

6 § Användning av bensin- eller dieseldrivet fordon eller flygfarkost på isbelagd sjö kräver **tillstånd**.

Fordonstvätt

7 § Fordonstvätt är **förbjudet**.

Undantag gäller för

- 1. tvätt i recirkulerande anläggning som saknar utsläpp av avloppsvatten eller i anläggning som är ansluten till det kommunala spillvattennätet, och*
- 2. tvätt med enbart kallt vatten, utan användning av avfettningsmedel eller tvättmedel eller utrustning för högtryck.*

Växtnäringsämnen

8 § Yrkesmässig spridning av slam från avloppsreningsverk och humanurin är **förbjudet**.

9 § Spridning av aska kräver **tillstånd**.

Avledning av avloppsvatten

10 § Nyetablering av avloppsanläggning för bad-, disk- och tvättvatten kräver **tillstånd**.**11 §** Nyetablering av bräddavlopp eller nödavlopp för spillvatten med utsläpp inom vattenskyddsområdet kräver **tillstånd**.

Dagvatten

12 § Nyetablering av dagvattensystem från allmän väg, järnväg eller industriområde med avrinning till vattendrag inom vattenskyddsområdet kräver **tillstånd**.

Avfall och förorenade massor

13 § Uppläggning på mark av avfall, förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är **förbjudet**.*Undantag gäller för*

- 1. kompostering av hushållsavfall på den egna tomten,*
- 2. trädgårdsavfall, och*
- 3. tillfällig uppläggning i samband med markarbeten*
- 4. tillfällig uppläggning av avfall som inte är farligt avfall vid byggnads- och rivningsarbeten för enstaka villa i väntan på borttransport*

14 § Uppläggning av snö från trafikerade ytor utanför vattenskyddsområdet kräver **tillstånd**.**15 §** Lagring av farligt avfall kräver **tillstånd**.*Undantag gäller för*

- 1. lagring av farligt avfall som uppkommer i det egna hushållet*
- 2. lagring av farligt avfall som uppkommer i egen verksamhet och som förvaras skyddat från nederbörd och med sekundärt skydd.*

Avverkning av skog

16 § Avverkning överstigande 0,5 hektar får inte ske utan **anmälan**.

Markarbeten och utfyllnad

17 § Schaktningsarbeten med en större volym än 500 kubikmeter kräver **tillstånd**.*Undantag gäller för*

1. *akuta schaktningsarbeten som är nödvändiga för att trygga trafiksäkerhet, framkomlighet på allmän väg eller dammsäkerhet, och*
2. *akuta schaktningsarbeten som är nödvändiga för att trygga vatten- eller elförsörjning, avloppshantering eller tele- eller IT-kommunikation.*

18 § Användning av avfall, förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll för utfyllnad, återfyllnad eller andra anläggningsarbeten kräver **tillstånd**.

Undantag gäller för återfyllnad med uppgrävda massor som inte misstänks vara förorenade och som tillfälligt varit upplagda i samband med akuta markarbeten.

Skyltning

19 § Inom vattenskyddsområdet får vattentäktens huvudman ta annans mark i anspråk för att sätta upp informationsskyltar om vattenskyddsområdet.

Allmänna bestämmelser

20 § Dessa föreskrifter gäller inte för den hantering, de åtgärder och den verksamhet som är nödvändig för drift, utveckling och underhåll av den kommunala vattentäkten och vattenverket.

21 § Ansökan om tillstånd och anmälan enligt dessa föreskrifter ska göras till den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsfrågor i aktuell kommun.

22 § Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats eller kräver tillstånd enligt andra kapitel i miljöbalken, eller enligt förordning utfärdad med stöd av miljöbalken eller föreskrifter meddelande med stöd av miljöbalken.

Vidare krävs inte tillstånd om den reglerade användningen (åtgärden) är prövad, eller kommer att prövas, med stöd av väglagen (1971:948), lagen om byggande av järnväg (1995:1649), ellagen (1997:857) eller andra lagar där miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken krävs.

23 § Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan efter skriftlig ansökan medges av Länsstyrelsen i Västra Götaland. Detta under förutsättning att sökanden kan styrka att den sökta dispensen inte motverkar syftet med föreskriften och att det finns särskilda skäl för en dispens.

Definitioner

24 § I dessa föreskrifter avses följande:

Avfall: Ett föremål eller ämne som definieras som avfall enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

Byggnads- och rivningsarbete: Uppföra, underhålla, ändra eller riva byggnad.

Dagvatten: Tillfälliga flöden av till exempel regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten som inte tränger ned i marken utan avrinner på markytan.

Farligt avfall: Avfall klassificerat som farligt enligt avfallsförordningen (2020:614).

Förorenade massor: Massor från ett förorenat område, det vill säga från ett område vars föroreningshalter överskrider lokal eller regional bakgrundshalt. Området kan utgöras av mark, vatten, sediment och/eller byggnader. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av ansvarig tillsynsmyndighet.

Hantering: En verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse eller därmed jämförliga förfaranden.

Hälsa- och miljöfarliga produkter: Flytande ämnen eller blandningar klassificerade och märkta som farliga kemiska produkter, enligt den så kallade CLP-förordningen ([EG] 1272/2008) eller tidigare gällande föreskrifter KIFS 2005:7.

Industriområde: Planlagt område för industri, logistik, partihandel samt lagring eller hantering av avfall.

Jord- eller vattenslagning: Förvaring av plantor som är behandlade med kemiska bekämpningsmedel, i jord eller i vatten, i väntan på att de ska planteras.

Kemiska bekämpningsmedel: Kemiska produkter innehållande växtskyddsmedel eller biocider som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Ogräsättika och såpvatten räknas inte här som kemiska bekämpningsmedel.

Nederbördsskydd: Tak och väggar eller motsvarande anordning som skyddar mot nederbörd.

Nyetabletering: Påbörjande eller anläggande av ny verksamhet, men begreppet omfattar inte att byta ut eller ändra befintlig anläggning.

Punktbehandling: Behandling med en metod som medför att bekämpningsmedlet inte sprids utanför det avsedda objektet för bekämpningen.

Schaktningsarbete: Sänkning av markytan, det vill säga att åstadkomma en grop i marken, eller utjämnande av nivåskillnader inom ett område.

Sekundärt skydd: Anordningar enligt nedanstående punkterna 1–5 som säkerställer att hela mängden av det hanterade ämnet eller produkten kan samlas upp. Det sekundära skyddet utgörs av ett tätt material som är beständigt mot avsett ämne eller produkt.

1. Invallning för enskild cistern eller behållare.
2. Invallning som är gemensam för flera cisterner eller behållare.
3. Dubbelmantlade rörledningar.
4. Dubbelmantlade cisterner och behållare.
5. Annan anordning som säkerställer att hela mängden av det hanterade ämnet eller produkten kan samlas upp.

Tillfällig uppläggning: Uppläggning under pågående arbete kortare tid än tre månader.

Trädgårdsavfall: Biologiskt nedbrytbart växtmaterial.

Uppställning: Sådan parkering som har en varaktighet längre än tolv timmar och där fordonet lämnas obevakat.

Yrkesmässig: All användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: ”en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer”.

Övergångsbestämmelser

1. Dessa föreskrifter träder i kraft XXX-XX-XX.

2. Genom föreskrifterna upphävs det skyddsområde och de skyddsbestämmelser som meddelades för Hindås (Västra Nedsjön) genom Vattendomstolens vid Vänersborgs tingsrätts dom den 15 december 1982 (del av VA 38/82).
3. För befintliga anläggningar och verksamheter träder föreskrivna förbud och föreskrivna krav på tillståndsplikt i kraft två år efter att dessa skyddsföreskrifter träder i kraft.
4. Verksamhet eller anläggning som omfattas av tillståndsplikt enligt dessa föreskrifter får inte användas eller bedrivas efter det att tillståndsplikten trätt i kraft, om inte tillstånd erhålls.
5. Bensin- och dieseldrivna tvåtaktsmotorer utan direktinsprutning får trots lydelsen i § 5 användas i två år efter att dessa skyddsföreskrifter träder i kraft.

Information om andra bestämmelser

Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart, även om de överklagas.

Bestämmelser om påföljd vid överträdelse av dessa föreskrifter finns i 29 kap. miljöbalken.

Enligt 2 kap. lagen om skydd mot olyckor (2003:778) ska den som upptäcker eller får kännedom om olycka som innebär allvarlig risk för någons hälsa eller miljön om möjligt anmäla detta till räddningstjänsten.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler gäller generellt och skyddet av vattentäkten ska beaktas även för verksamheter och åtgärder som inte regleras i dessa föreskrifter.

Tillstånd krävs alltid enligt förordning (1998:8999) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för nyetablering av avloppsanordning dit vattentoalett kopplas.

Även i andra lagar, förordningar och föreskrifter finnas särskilda bestämmelser som gäller inom vattenskyddsområden. Som exempel finns Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10).

Beskrivning av ärendet

Ansökan från kommunen

Ansökan från Härryda kommun inkom den 28 augusti 2020.

Länsstyrelsen begärde komplettering av underlag från sökanden den 9 december 2020. Samråd mellan länsstyrelsen och kommunen skedde den 4 februari 2021. Komplettering med reviderad ansökan inkom den 26

januari 2022. Samråd mellan länsstyrelsen och kommunen skedde den 10 mars 2022. Länsstyrelsen yttrade sig om förslaget den 16 mars 2022. Komplettering med reviderad ansökan inkom den 7 november 2022. Sökanden inkom med ytterligare revidering av ansökan den 22 juni 2023 rörande föreskriften om båtmotorer.

Myndighetssamråd

Länsstyrelsen skickade ut den reviderade ansökan på remiss till berörda myndigheter och kommuner den 19 december 2022. Länsstyrelsen begärde bemötande från sökanden på synpunkterna som inkom i myndighetssamrådet den 13 mars 2023. Bemötande från sökanden inkom den 9 juni 2023.

Remiss till sakägare

Länsstyrelsen beslutade 2023-10-11 om att tillämpa kungörelsedelgivning, och berörda sakägare förelades av att yttra sig över förslag till beslut genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt i Göteborgsposten och Borås tidning.

Förslag till beslut och föreläggande om yttrande skickades även direkt till myndigheter som yttrat sig i myndighetssamrådet samt Havs- och vattenmyndigheten och Bollebygds kommun, fiskevårdsföreningar, Lantbrukarnas riksförbund och ett antal av de som äger fastighet i anslutning till Västra Nedsjön och Östra Nedsjön, samt de som tagit kontakt med Länsstyrelsen i ärendet och lämnat synpunkter, främst rörande reglering av båtmotorer.

Beslut om föreläggande om yttrande över förslag till beslut samt kungörelsedelgivning, förslag till beslut om vattenskyddsområde och föreskrifter hålls under remisstiden tillgängligt hos Länsstyrelsens Västra Götaland, Härryda kommun och Bollebygds kommun. Förslag till beslut och föreskrifter finns även tillgängligt på Länsstyrelsen och Härryda kommuns hemsidor.

Sammanfattning av inkomna synpunkter från myndighetssamråd samt sökandens bemötande

Havs- och vattenmyndigheten och Bollebygds kommun har valt att inte yttra sig.

Skogsstyrelsen yttrade sig rörande riskbedömningen av skogsbruk och föreskrifter som berör aktiviteter som kopplar till skogsbruk. Bland annat uppger Skogsstyrelsen att föreskrifterna om petroleumprodukter, användande av kemiska bekämpningsmedel och tillståndsplikt för avverkning över 0,5 hektar inte är tillräckligt tydliga. Skogsstyrelsen yttrar sig också om att det saknas restriktioner avseende markberedning och andra aktiviteter kopplade till skogsbruk som kan påverka

vattenkvaliteten negativt. Skogsstyrelsen uppger att det kan vara så att riskerna med skogsbruk underskattats i ansökan. Skogsstyrelsen bedömer att vattenskyddsområdet med tillhörande skyddsföreskrifter inte påverkar skogsbruket i sådan omfattning att skogsbruk försvåras.

Sökanden bemötte synpunkterna från Skogsstyrelsen med att anmälan om avverkning krävs enligt föreskrifterna och att det möjliggör att kommunen får information om avverkningar inom skyddszone. Kommunen har då möjlighet att ställa krav i syfte att minska risken för negativ påverkan. Sökanden uppger att skyddsåtgärder vid bedrivande av skogsbruk alltid måste vidtas för att inte äventyra uppfyllande av miljö kvalitetsnormerna, oavsett om skogsbruk bedrivs i ett vattenskyddsområde eller inte.

Trafikverket yttrade sig bland annat rörande att spridning av bekämpningsmedel på banvallen fortsatt bör kunna utföras inom ordinarie underhåll. Trafikverket konstaterar att skyddsföreskrifterna riskerar att påverka möjligheten att genomföra normal drift och underhåll.

Sökanden har bemött Trafikverkets yttrande med att spridning av bekämpningsmedel är förbjudet på banvallar i Rådasjöns vattenskyddsområde, och att Trafikverket vid behov kan söka dispens från förbudet. Sökanden anger att ogräs även kan bekämpas på annat vis. Sökanden menar i övrigt att normalt drift och underhåll inte påverkas av föreskrifterna, då schaktningsarbeten i samband med vägunderhåll är undantagna i föreskrifterna, likaså tillfällig uppläggning av massor i samband med markarbeten.

Härryda kommun har lämnat synpunkter med kommentar på avgränsning av skyddsområdet med anledning av pågående arbete med översiktsplan inom kommunen som rör Hindås samhälle.

Sökanden har bemött kommentarerna med att vattenskyddsområdet avgränsats enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande av vattenskyddsområden. Övervägande har gjorts om syftet med vattenskyddsområdet kan uppnå med en zon, vilket det bedöms göra. Den planerade utvecklingen av Hindås samhälle har inte tagits med i vattenskyddsområdet eftersom eventuell utveckling av samhället inte sker i direkt anslutning till sjön. Det är främst dagvatten som bedöms utgöra en risk och den risken kan hanteras genom planering för hållbar dagvattenhantering.

Härryda kommun lämnade även kommentarer angående föreskrifterna. Kommunen hade synpunkter bland annat rörande tillståndsplikt för fordon på is, reglering av djurhållning, att nyetablering av bräddavlopp bör kräva tillstånd, att föreskriften om upplag av snö är otydlig och svår

att följa, att förbud mot tankbeläggning bör tas bort och att underhåll av ledningar och vägar inte bör undantas från kraven i föreskrifterna. Härryda kommun anser också att det är oklart när prover måste tas på massor för återfyllnad. Härryda kommun tycker också att det saknas riskbedömning av vissa risker som regleras i Rådasjöns vattenskyddsområde, som saknas i Nedsjöarnas vattenskyddsområde.

Sökanden har bemött kommentarerna. Rörande fordon på is uppger sökanden att det är rimligt att ha kvar tillståndsplikten för att möjliggöra att skidspår kan dras på sjöarna, men att kommunen får möjlighet att förena tillståndet med villkor i syfte att minska riskerna. Sökanden anger att regleringen om djurhållning tagits bort då det inte är någon beaktansvärd risk i aktuellt område. En föreskrift har införts med tillståndsplikt för nyetablering av nöd- och bräddavlopp. Rörande upplag av snö anger sökanden att formuleringen inte är otydlig, och att den avser förhindra att någon kör in snö i vattenskyddsområdet för upplag och inte avser reglera plogning inom vattenskyddsområdet. Föreskriften om tankbeläggning tas bort. Ingen ändring föreslås av föreskrifterna rörande undantag från föreskrifterna vid underhåll av ledningar och vägar. Krav på provtagning av misstänkt förorenade massor vid utfyllnad anser sökanden bör vara kvar. De risker som reglerades i Rådasjöns vattenskyddsområde behöver inte regleras inom detta vattenskyddsområde eftersom förutsättningarna skiljer sig åt.

Sammanfattning av inkomna synpunkter från sakägare samt sökandens bemötande

(Skrivs efter att sakägare yttrat sig)

Länsstyrelsens bedömning

Områdets avgränsning

Vattenskyddsområdet är avgränsat med en zon. Zonen är anpassad utifrån den risk som markanvändningen kan innebära för råvattnet. Hela Västra Nedsjöns och Östra Nedsjöns vattenytter inklusive 100 meter strandkant runt sjöarna är inkluderat i vattenskyddsområdet. Tillrinnande vattendrag till Västra Nedsjön inklusive en strandzon kring dessa på 50 meter är också inkluderat i vattenskyddsområdet. Detta då det främst är verksamheter och markanvändning i nära anslutning till sjöarna, och vattendragen nära Västra Nedsjön, som kan utgöra en risk för Västra Nedsjön som dricksvattentäkt. Vattendrag som mynnar nära Västra Nedsjöns utlopp är inte inkluderade i vattenskyddsområdet, eftersom avrinningen från dessa sker direkt till Mölndalsån. Delar av Hindås samhälle är inkluderat i vattenskyddsområdet, eftersom bebyggda områden kan innebära en risk för Västra Nedsjön.

Föreskrifterna

Syftet med skyddsföreskrifterna är att minimera risk för påverkan på vattentäkten i Västra Nedsjön. Det tekniska underlaget som bifogats i ansökan beskriver vilka verksamheter och andra potentiella föroreningskällor som finns i området runt sjöarna.

Föreskriften om hantering av hälso- och miljöfarliga produkter har anpassats så att föreskriften gäller hälso- och miljöfarliga produkter som inte regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter gällande brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10).

Föreskriften om användande av båt eller annan farkost med bensin- eller dieseldriven tvåtaktsmotor utan direktinsprutning har reviderats under ärendets handläggning. Länsstyrelsen bedömer att det är rimligt att förbjuda användandet av tvåtaktsmotorer utan direktinsprutning, då en stor del av bränslet släpps ut oförbränt. Tvåtaktsmotorer som saknar direktinsprutning har identifierats som en påtaglig risk för vattentäkten i riskanalysen. Det bedöms rimligt att en omställningstid på två år införs för denna typ av motorer innan förbudet träder i kraft.

Länsstyrelsen delar sökandens bedömning att föreskriften om tankbeläggning inte bedöms vara tillräckligt motiverad i detta område, och den ingår inte i beslutade föreskrifter.

Länsstyrelsen delar sökandens bedömning om att djurhållning inte behöver regleras i detta område, eftersom det inte bedömts vara en betydande risk.

Det bedöms vara motiverat att ha anmälningsplikt vid avverkning inom skyddsområdet. Mobila tankar för petroleumprodukter som kan användas inom till exempel skogsbruk regleras också i föreskrifterna.

Föreskrift rörande avledning av dagvatten har reviderats under ärendets handläggning och bedöms i nuvarande utformning reglera den risk som identifierats för vattentäkten.

Föreskrifter rörande avfall och upplag har reviderats under ärendets handläggning. Det bedöms vara motiverat att undanta uppläggning vid tillfälliga markarbeten, och tillfällig uppläggning vid bygg- och rivningsarbeten för enstaka villa i väntan på borttransport.

Länsstyrelsen anser att det är motiverat att undanta akuta arbeten som genomförs i syfte att trygga trafiksäkerhet och framkomlighet på allmän väg från flera av föreskrifterna. För arbeten som inte är akuta bedöms det inte motiverat att införa undantag från föreskrifterna, till exempel rörande schaktningsarbeten.

I övrigt bedömer Länsstyrelsen att föreslagna föreskrifter är väl motiverade med hänsyn till de risker som behöver minskas, som presenterats av sökanden i den tekniska underlagsrapporten och i riskbedömningar.

Upphävande av skyddsbestämmelser i vattendom

Länsstyrelsen bedömer inte att det finns något behov att ha kvar de skyddsbestämmelser och det skyddsområde som beslutades i vattendomstolens dom VA 38/82 daterad 15 december 1982, eftersom föreskrifterna i detta beslut innebär ett tydligare skydd för vattentäkten och avgränsningen är bättre anpassad efter skyddsbehovet.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att ansökan med inskickade kompletteringar är tillräckligt underlag för beslut.

Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda det vatten som ska användas för dricksvattenproduktion. Vattenskyddsområdet utgör även ett stöd vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Västra Nedsjön ska försörja Härryda kommun med dricksvatten parallellt med en annan vattentäkt i kommunen, i syfte att säkra långsiktig tillgång till dricksvatten i kommunen. Avrinningen från Östra Nedsjön påverkar Västra Nedsjön, varför det är viktigt att även Östra Nedsjön inkluderas i vattenskyddsområdet.

Både Västra Nedsjön och Östra Nedsjön är utpekade som regionalt viktiga vattentäkter i Länsstyrelsens regionala vattenförsörjningsplan, och är viktiga att skydda även i ett regionalt perspektiv.

Med hänsyn till uppgifterna i ansökan, inkomna synpunkter från kommuner och andra myndigheter samt sökandens bemötanden, bedömer Länsstyrelsen att föreslaget skyddsområde och föreslagna föreskrifter, utgör en rimlig avvägning mellan behovet av skydd och effekten av de inskränkningar (föreskrifter) i markanvändningen som föreslås.

Länsstyrelsen bedömer att det är motiverat att upphäva skyddsområde och skyddsbestämmelserna i vattendom 38/82 daterade 15 december 1989, eftersom det nya vattenskyddsområdet med föreskrifter innebär ett tydligare skydd för vattentäkten.

Konsekvensutredning

Enligt förordningen om konsekvensutredning (2007:1244) krävs en utredning vid beslut riktade mot allmänheten med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken. I detta fall gällande föreskriften (5 §) om förbud mot

användande av båt eller annan farkost med bensin- eller dieseldriven tvåtaktsmotor utan direktinsprutning.

Av 5 § i samma förordning framgår att kravet inte gäller om det bedöms saknas skäl för att genomföra en utredning och om denna bedömning dokumenteras.

Länsstyrelsen bedömer att konsekvenserna av det föreslagna förbudet inte är av sådan betydelse, för verksamhetsutövare eller enskilda båtägare, att det finns tillräckliga skäl för att genomföra en detaljerad konsekvensutredning.

Länsstyrelsens bedömning bygger på att det finns en omställningstid eftersom förbudet träder i kraft efter två år, samt att allmänhetens behov av att använda båt eller annan farkost med bensin- eller dieseldriven tvåtaktsmotor utan direktinsprutning är litet i förhållande till riskerna med detta.

Utbyte av tvåtaktsmotorer utan direktinsprutning till elmotor, fyrtaktsmotor eller tvåtaktsmotor med direktinsprutning bedöms kunna ske utan några kostnadsmässigt orimliga konsekvenser för den enskilde.

Intresseprövning

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte och behovet av skydd. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Meddelade föreskrifter anses vara rimliga och miljömässigt motiverade.

Information

Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av myndigheten, enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Länsstyrelsen kan efter ansökan från kommunen besluta om överlåtelse av tillsynen till kommunen.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Karta över vattenskyddsområdet

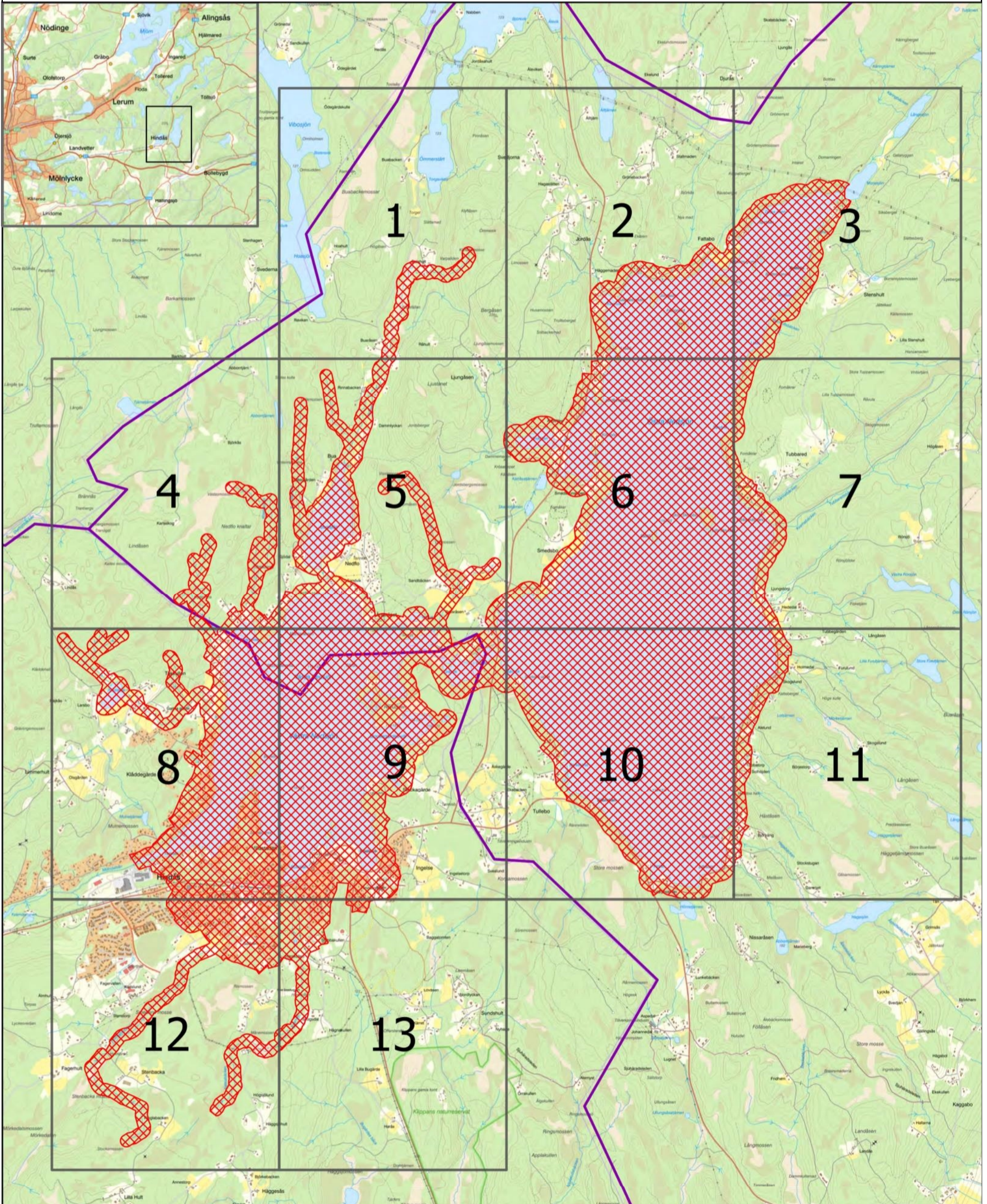
2. Sändlista

FÖRSLAG

Bilaga 1

Vattenskyddsområde Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön)

0 0,5 1 2 Km

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns
- Detaljkarta, nr

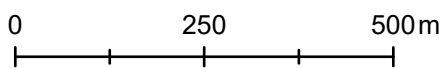
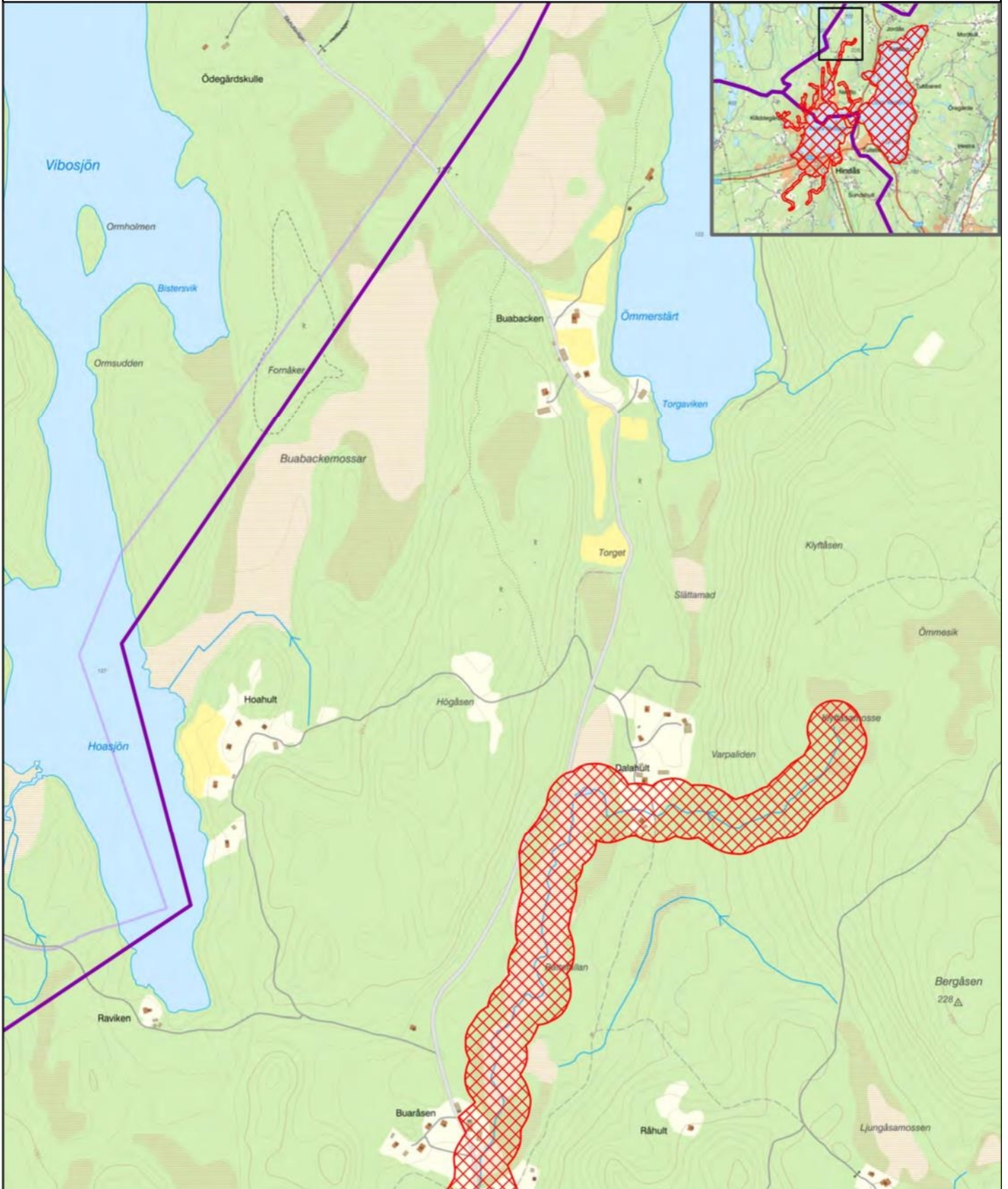
Skala 1:30 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 1

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

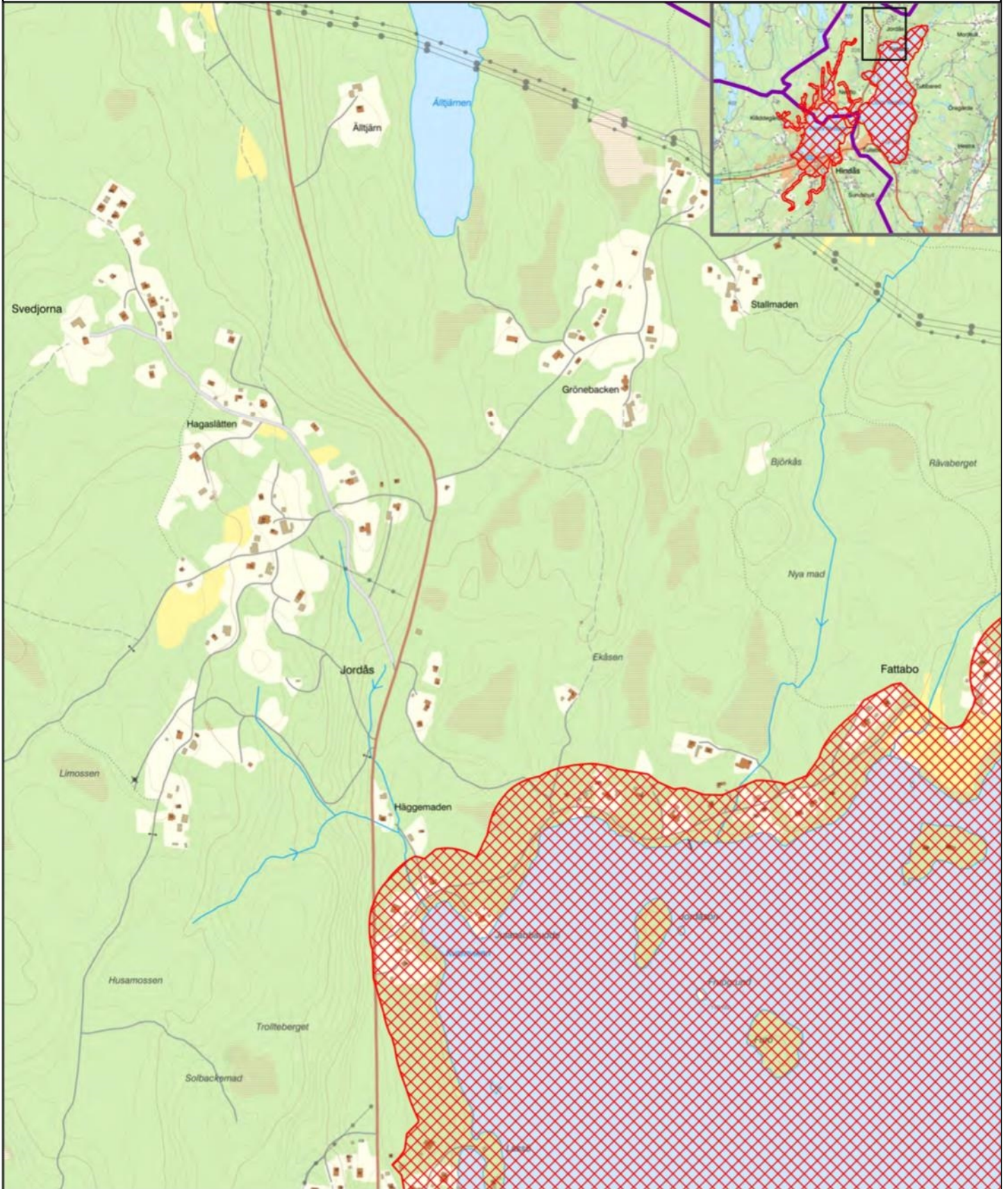
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 2

0 250 500 m

Förslag vattenskyddsområde

Kommungräns

Skala 1:10 000

Karta producerad: 2023-09-21

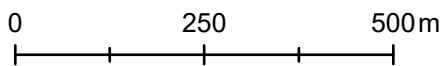
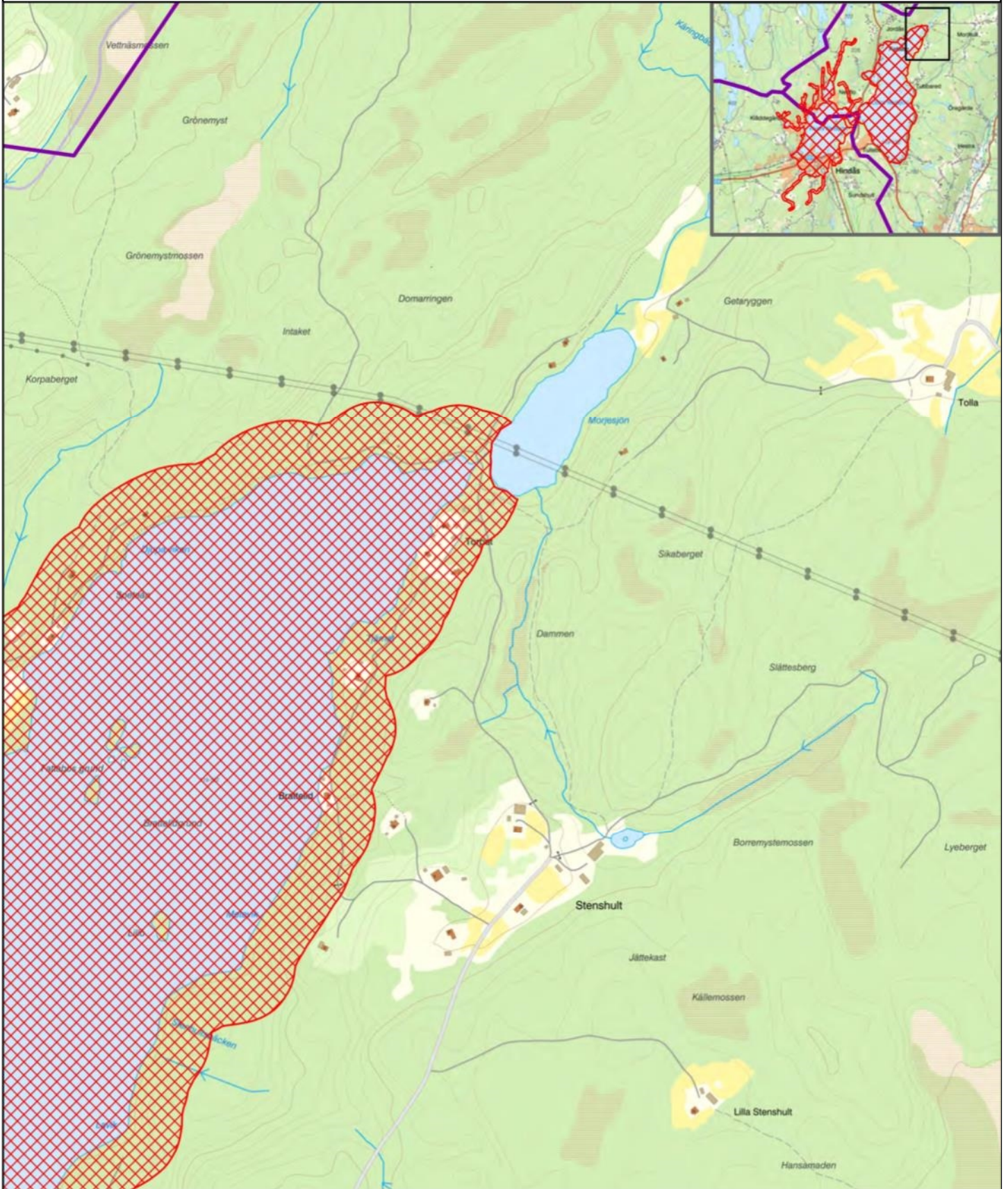
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

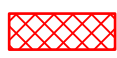

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 3

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

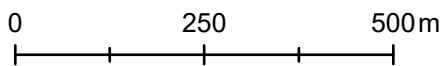
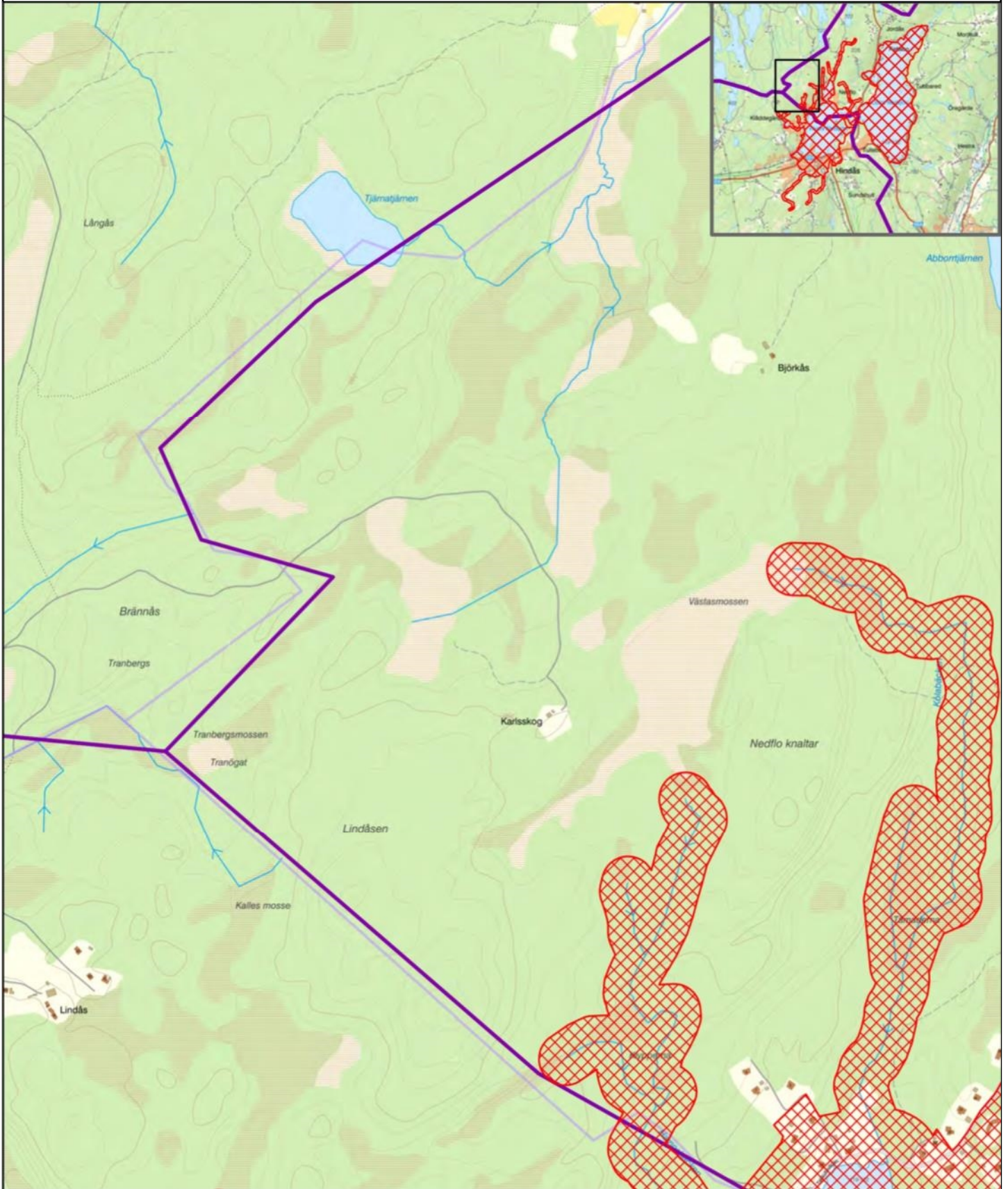
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

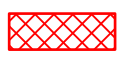

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 4

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

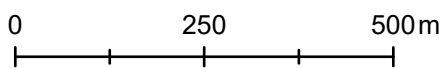
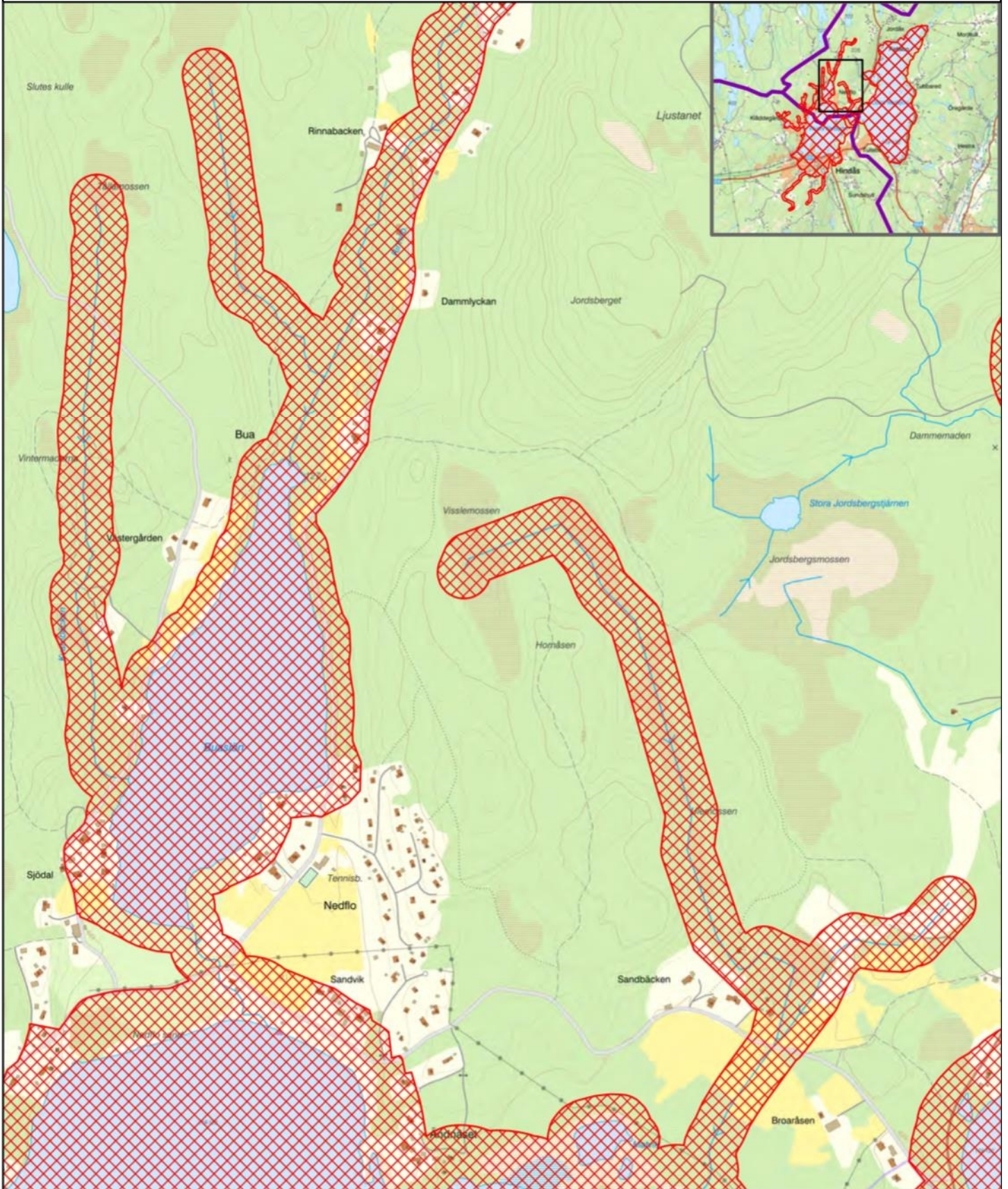
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 5

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

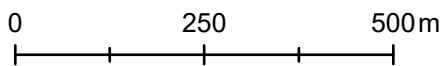
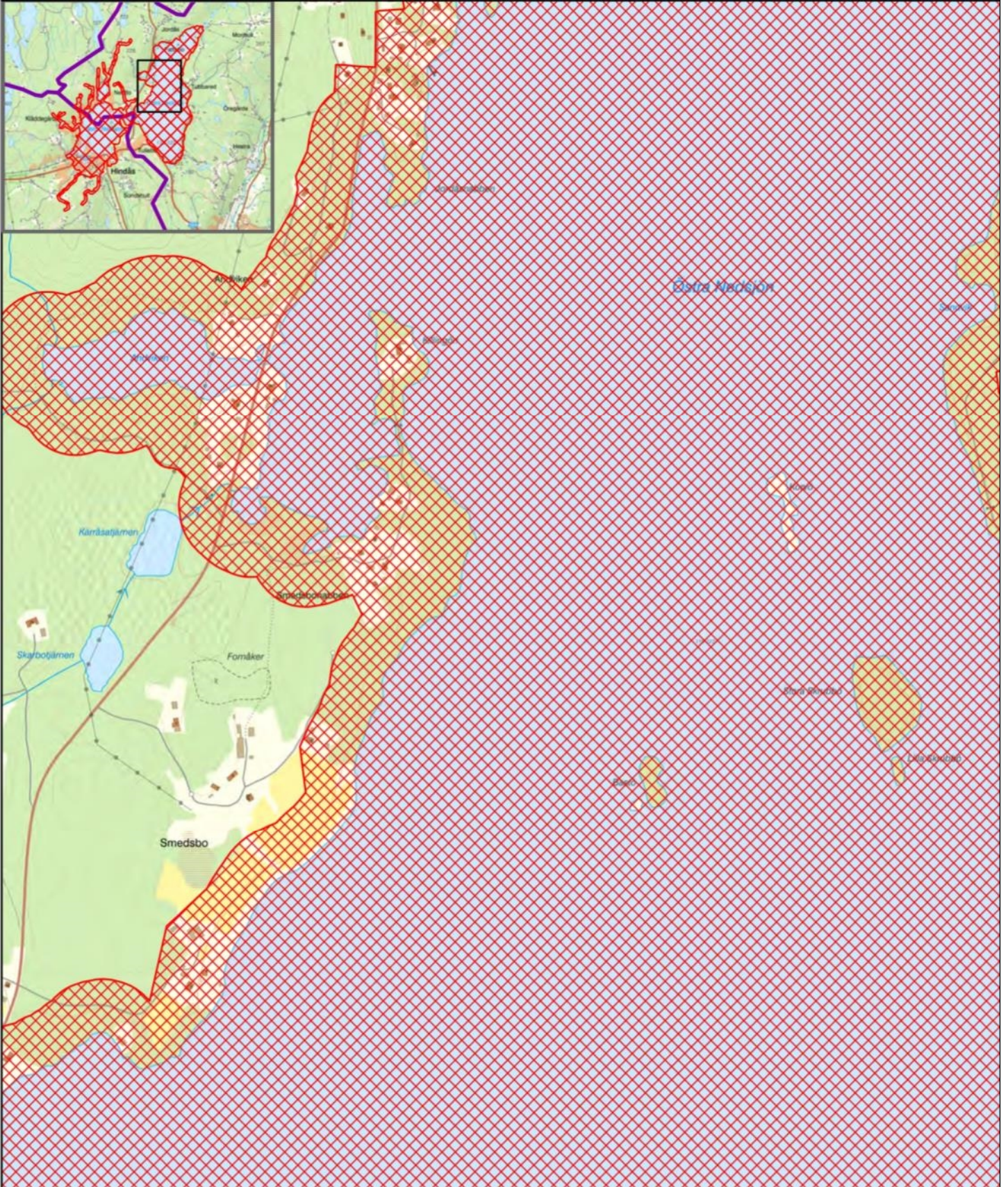
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 6

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

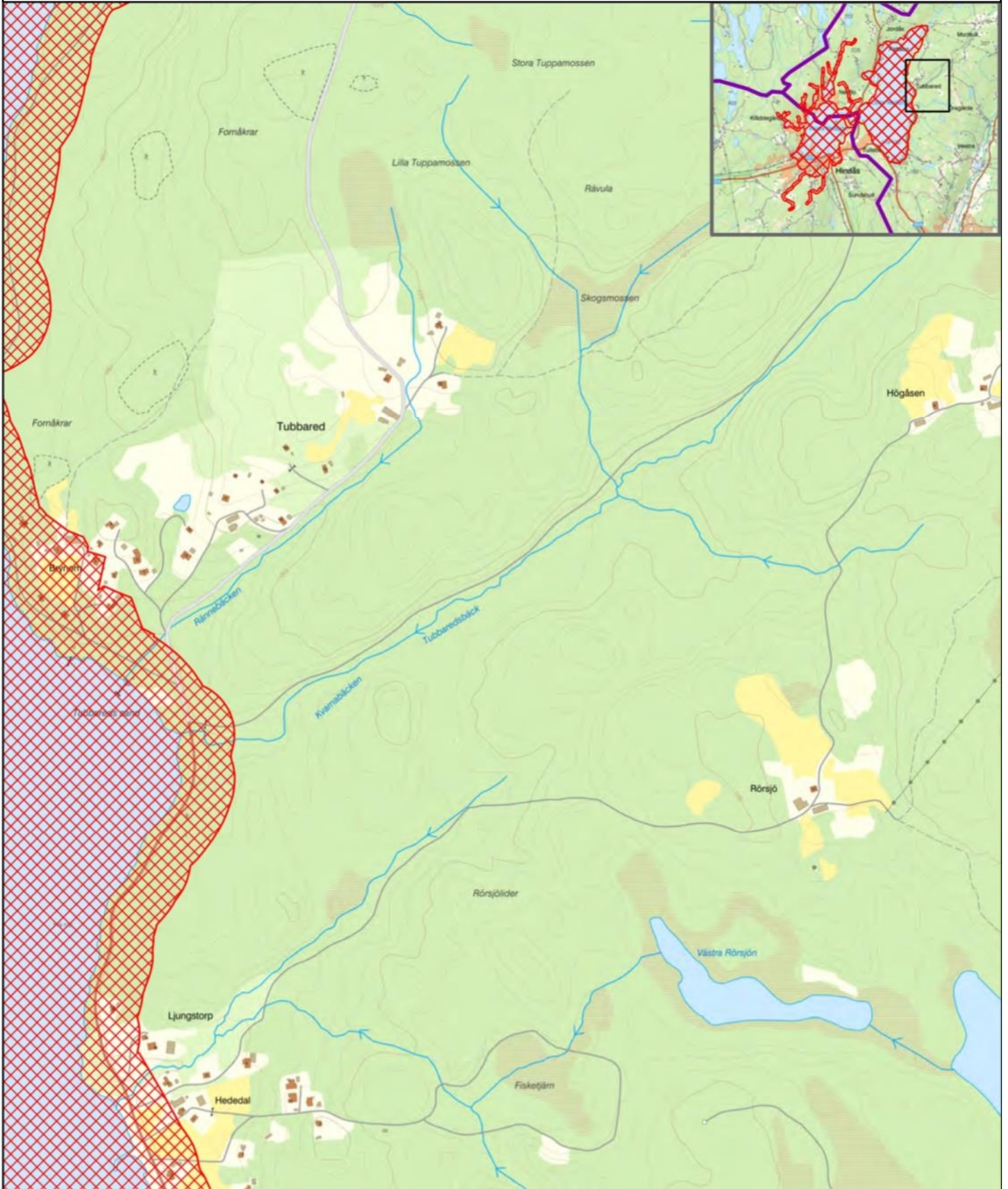
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 7

0 250 500 m

 Förslag vattenskyddsområde
 Kommungräns

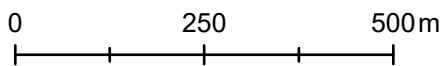
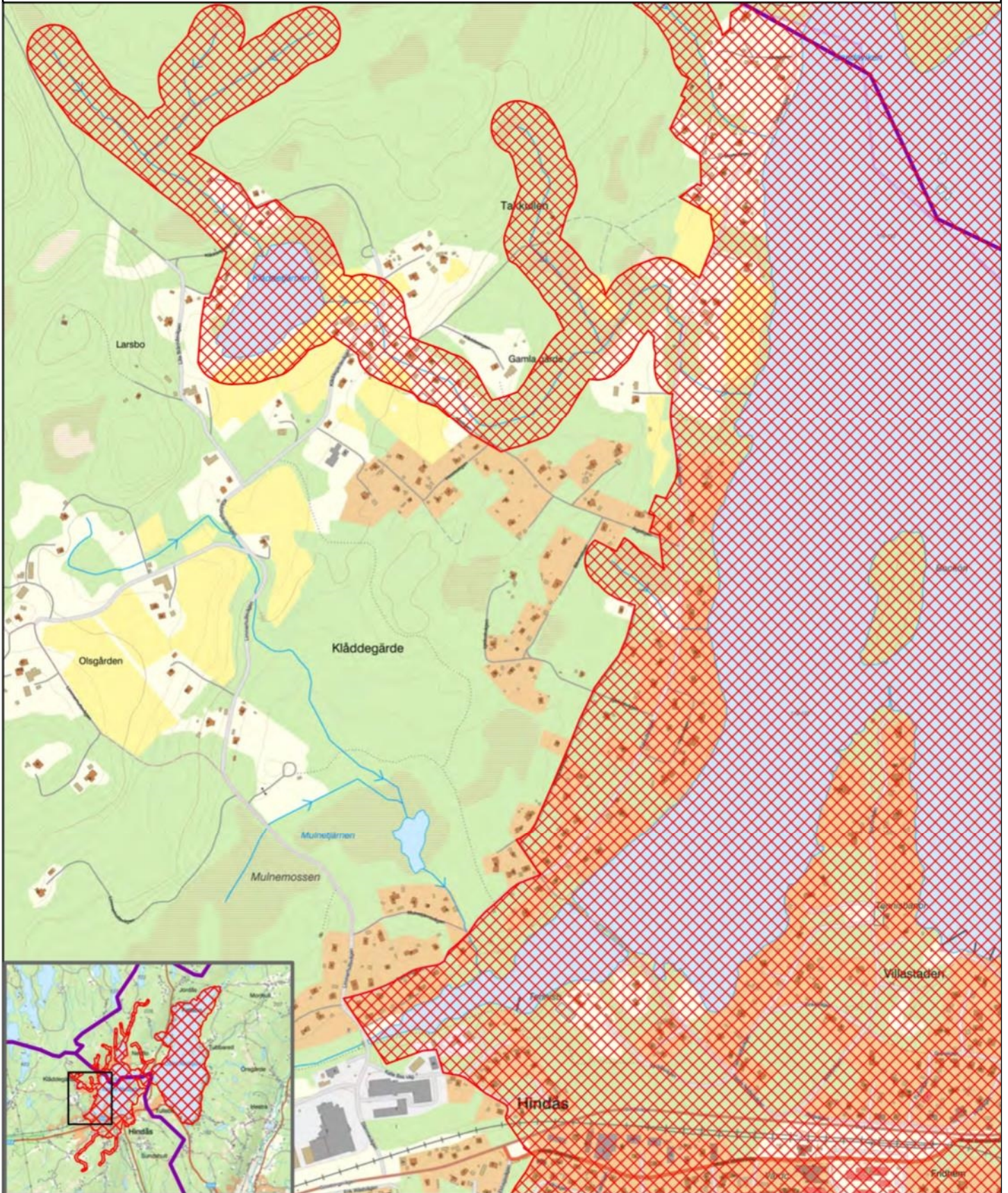
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 8

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

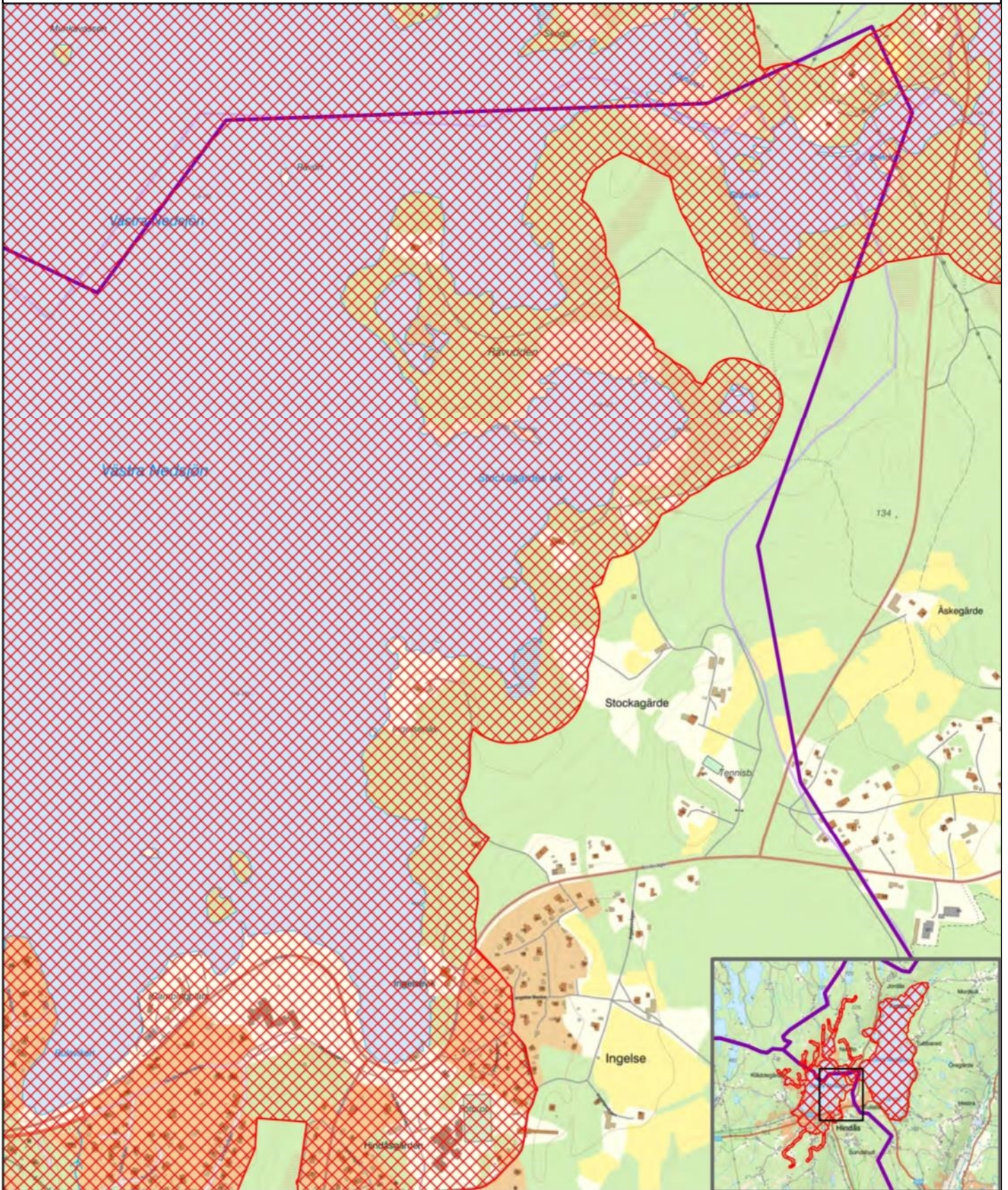
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 9

0 250 500m

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

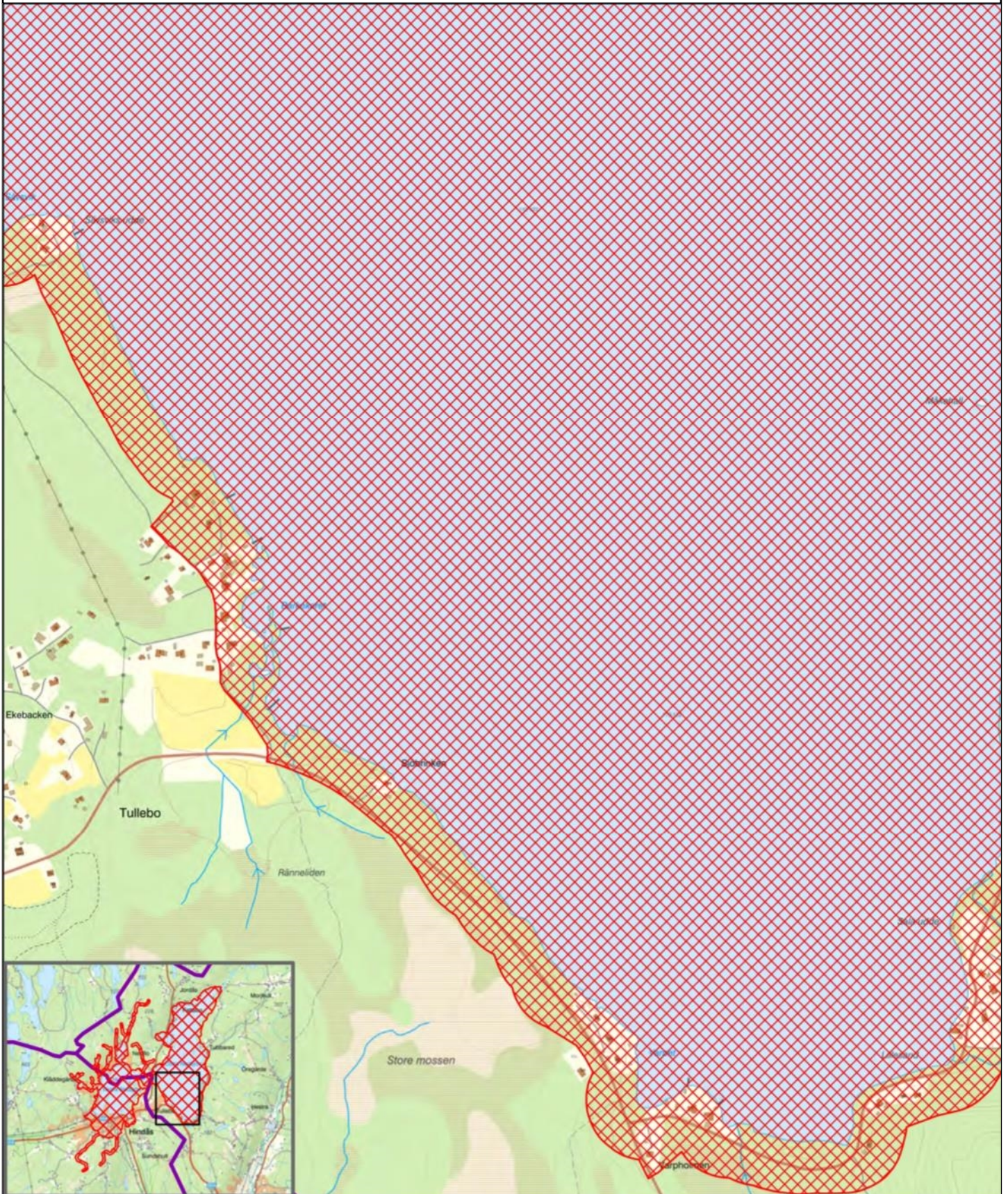
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

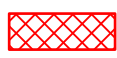

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 10

0 250 500m

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

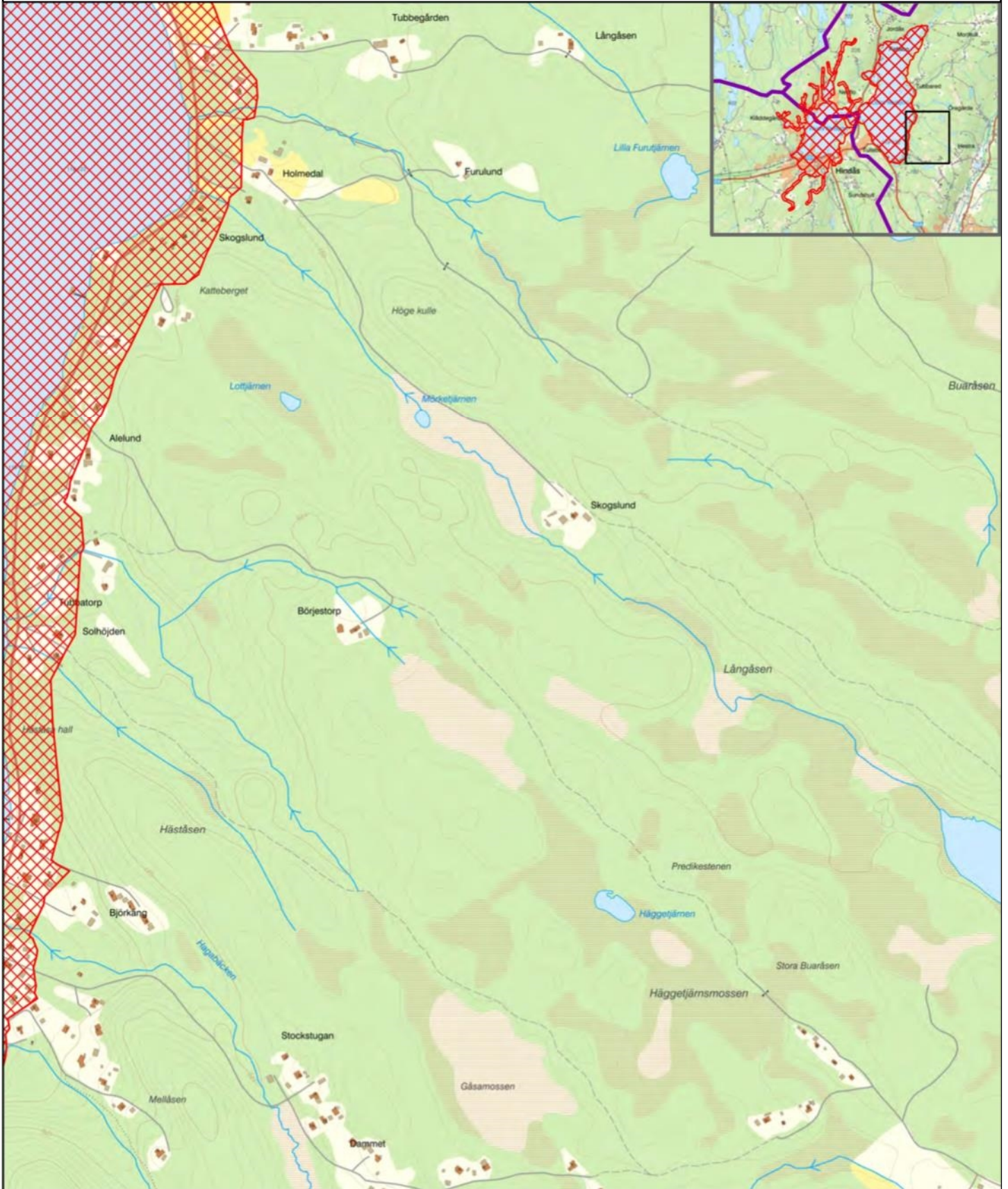
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 11

0 250 500 m

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

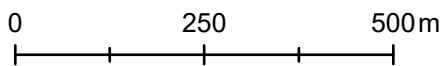
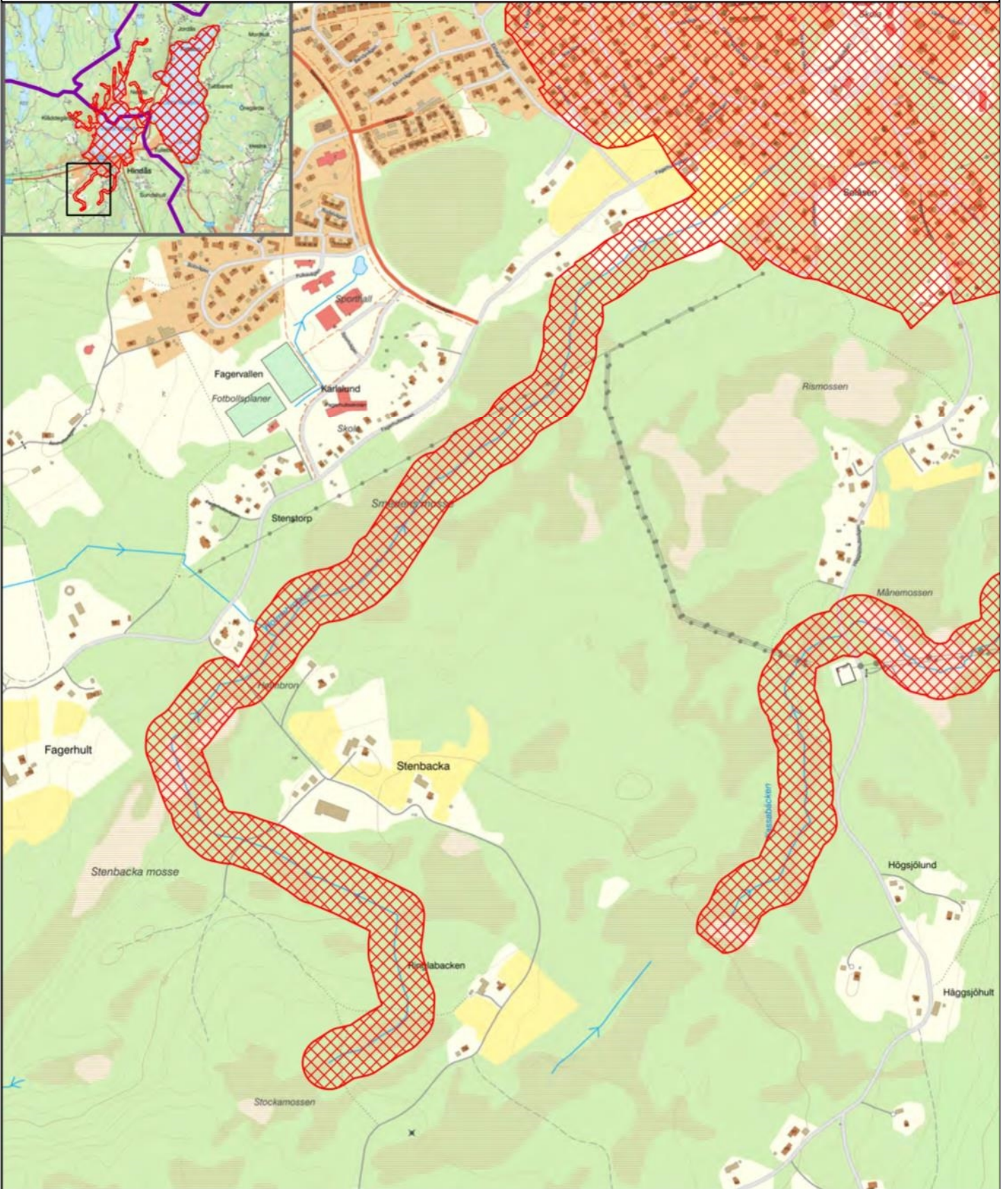
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 12

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

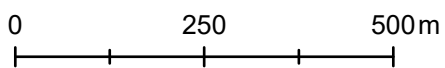
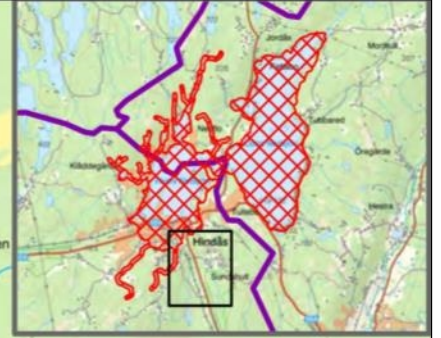
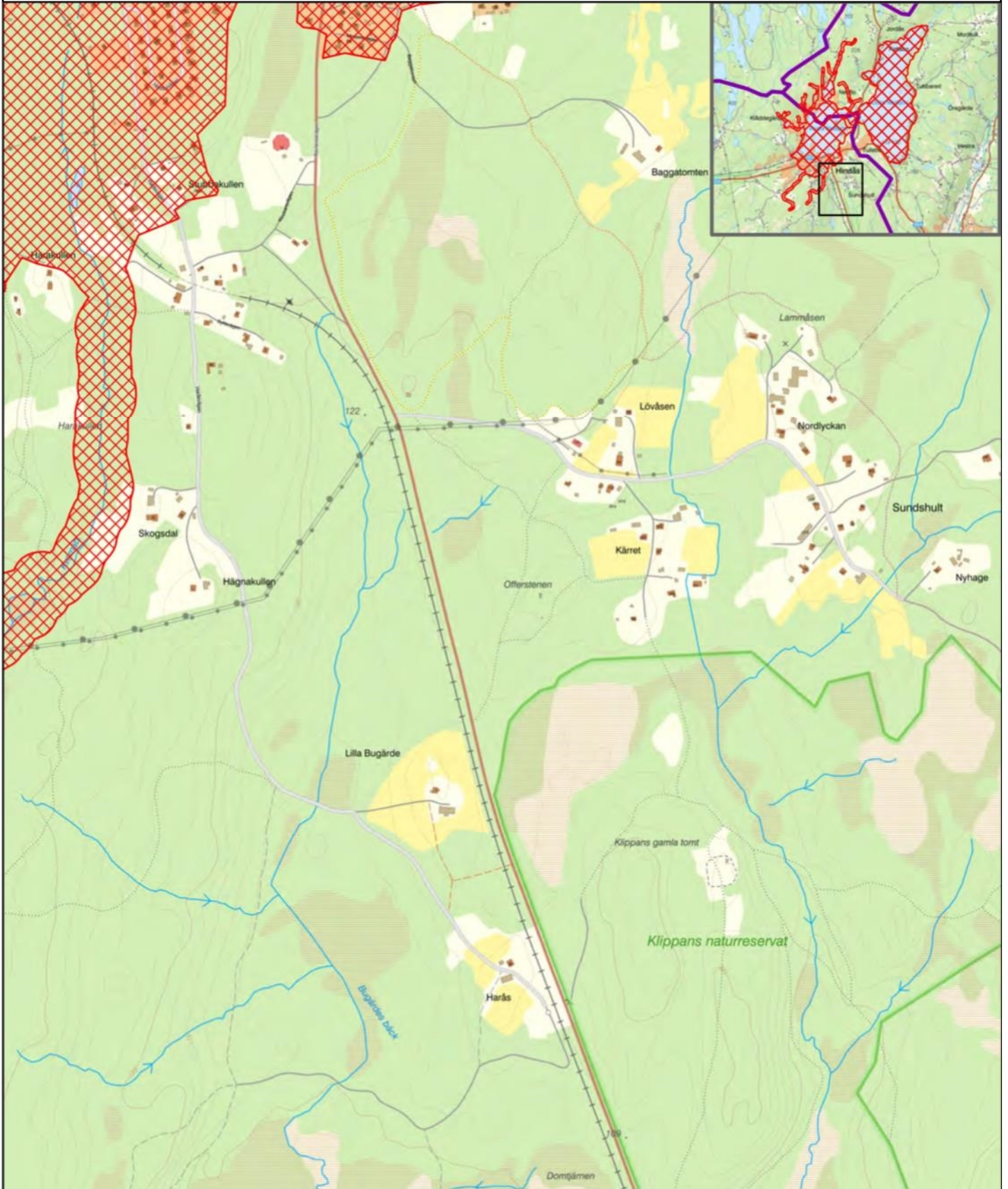
Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bilaga 1 - Detaljkarta 13

- Förslag vattenskyddsområde
- Kommungräns

Skala 1:10 000
Karta producerad: 2023-09-21
© Länsstyrelserna, Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västra Götaland

9. Vattentjänstplan för Bollebygds kommun -
yttrande till samhällsbyggnadsnämnden
KS2023/262

§171

KS2023/262

Vattentjänstplan för Bollebygds kommun - yttrande till samhällsbyggnadsnämnden

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inget att erinra kring vattentjänstplanen, och lämnar följande synpunkter som är mer av karaktären redaktionella ändringar: 2.5 Skäresjön torde ligga i kommunens NÖ delar (ej NV) 9. Lassövägen ligger i västra delen (ej östra).

Kommunstyrelsen ställer sig frågande till 4.1 "Tillstånd går (egentligen) ut i slutet av 2025". Vore bättre om exakt datum kan anges i dokumentet.

Ärendet

Ett förslag till vattentjänstplan har tagits fram för att tillgodose den lagändring i Lagen om Allmänna Vattentjänster (2006:412) som trädde i kraft 2023-01-01. Lagändringen innebär att alla kommuner ska ha en aktuell vattentjänstplan som innehåller kommunens långsiktiga planering för hur behovet och utbyggnaden av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt hur de allmänna vatten- och avfallsanläggningarna påverkas vid ett skyfall.

Samhällbyggnadsförvaltningen har tillsammans med Sweco (konsulter) arbetat fram en vattentjänstplan som uppfyller lagen om allmänna vattentjänster och planen är skickad för samråd till berörda instanser. Deadline för synpunkter är 2023-12-13. Efter att samrådstiden har gått ut görs en så kallad samrådsredogörelse, och synpunkter inarbetas i ett nytt förslag till vattentjänstplan. Den nya teknik- och servicenämnden ska efter det fatta beslut om att gå ut med den nya förslaget på granskning under minst fyra veckor.

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska en kommun som upprättar en plan som krävs i lag, göra en strategisk miljöbedömning och besluta om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Sammanfattningsvis anses vattentjänstplanen inte ha en betydande miljöpåverkan, utan de positiva effekterna av planens genomförande överväger. Särskilt beslut i frågan om betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kapitel 7 § ska fattas av kommunen i samband med fastställandet av vattentjänstplanen.

Vattentjänstplanen ska enligt Lagen om allmänna vattentjänster samrådas med myndigheter och invånare som har väsentligt intresse av planen. Vattentjänstplanen skickas även på samråd till Länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten. Det är kommunfullmäktige som så småningom ska fastställa kommunens vattentjänstplan.

Kommunstyrelseförvaltningen lämnar följande synpunkter som är mer av karaktären redaktionella ändringar: 2.5 Skäresjön torde ligga i kommunens NÖ delar (ej NV) 9. Lassövägen

ligger i västra delen (ej östra). Kommunstyrelseförvaltningen ställer sig frågande till 4.1 "Tillstånd går (egentligen) ut i slutet av 2025". Vore bättre om exakt datum kan anges i dokumentet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen har inget att erinra kring vattentjänstplanen, och lämnar följande synpunkter som är mer av karaktären redaktionella ändringar: 2.5 Skäresjön torde ligga i kommunens NÖ delar (ej NV) 9. Lassövägen ligger i västra delen (ej östra). Kommunstyrelsen ställer sig frågande till 4.1 "Tillstånd går (egentligen) ut i slutet av 2025". Vore bättre om exakt datum kan anges i dokumentet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Vattentjänstplan för Bollebygds kommun - yttrande till samhällsbyggnadsnämnden
- §144 SBN Vattentjänstplan(SBN2023166-5)
- Vattentjänstplan samrådsversion beslutad 231016
- Bilaga 1 Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning(173104)
- Bilaga 2 Bedömningsmodell för VA-utbyggnad(173105)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

§144

SBN2023/166

Vattentjänstplan

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att skicka ut förslag till vattentjänstplan på samråd under fyra veckor, efter ändring av samrådsförslaget enligt yrkande.

Ärendet

Ett förslag till vattentjänstplan har tagits fram av Bollebygds kommun med stöd av Sweco (tekniskt konsultbolag) för att tillgodose den lagändring i Lagen om Allmänna Vattentjänster (2006:412) som trädde i kraft 1 januari 2023.

Lagändringen innebär att alla kommuner ska ha en aktuell vattentjänstplan innehållande kommunens långsiktiga planering av hur behovet och utbyggnaden av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt hur de allmänna vatten och avfallsanläggningarna påverkas vid ett skyfall.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har, tillsammans med konsulterna arbetat fram en vattentjänstplan som uppfyller lagen om allmänna vattentjänster och den är nu redo att skickas ut på samråd.

Efter samråd görs en samrådsredogörelse, synpunkterna inarbetas i nytt förslag till vattentjänstplan. Samhällsbyggnadsnämnden ska efter det ett beslut om att gå ut med den nya förslaget på granskning under minst fyra veckor.

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska en kommun som upprättar en plan som krävs i lag, göra en strategisk miljöbedömning och besluta om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Sammanfattningsvis anses vattentjänstplanen inte ha en betydande miljöpåverkan, utan de positiva effekterna av planens genomförande överväger. Särskilt beslut i frågan om betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kapitel 7 § ska fattas av kommunen i samband med fastställandet av vattentjänstplanen.

Vattentjänstplanen ska enligt Lagen om allmänna vattentjänster samrådas med myndigheter och invånare som har väsentligt intresse av planen. Vattentjänstplanen kommer att delges via kungörelse i Annonismarknaden samt på kommunens digitala anslagstavla och på kommunens bibliotek. Vattentjänstplanen skickas även ut på samråd till Länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten. Planens sänds till kommunstyrelsen för en internremiss samt till Härryda kommun då det finns gemensamma intresseområden mellan kommunerna.

Det är Kommunfullmäktige som ska fastställa planen.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att skicka ut förslag till vattentjänstplan på samråd under fyra veckor.

Ledamöters förslag till beslut

Jonny Svensson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med följande ändringar i samrådsförslaget: i tabell 2.7 nr 5 respektive nr 6 (sidorna 21-22) ändras meningen "Denna utredning bör ske innan kommunen ställer krav på åtgärder på de enskilda avlopp som lokaliserades under genomförd tillsyn." till: "Denna utredning bör ske så snart som möjligt med bakgrund av de bristfälliga avloppsanläggningarna som identifierats i området under tillsynen."

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut och ett ändringsförslag. Ordförande frågar först om samhällsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut att skicka ut planen på samråd och finner att så sker. Ordförande frågar därefter om samhällsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med Jonny Svenssons ändringsförslag och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Samråd, Vattentjänstplan
- Vattentjänstplan samrådsversion
- Bilaga 1 Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning
- Bilaga 2 Bedömningsmodell för VA-utbyggnad

Skickas till

Kommuninvånare som berörs via kommunens hemsida, biblioteket och annonsmarknaden
Länsstyrelsen
Havs- och vattenmyndigheten
Kommunstyrelsen, Internremiss
Härryda kommun

Paragrafen är justerad

Anvisningar

Fastställt: 2023-10-16

Fastställd av: Samhällsbyggnadsnämnden

Dokumentansvarig: Bitr. förvaltningschef

Vattentjänstplan

Bollebygds kommun

Samrådsversion

Ordlista

Allmän VA-anläggning är en anläggning för vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV). De samlade VA-anläggningarna (för produktion, distribution och omhändertagande) inom en kommuns gränser, för vilka en kommun är huvudman, benämns ”den allmänna VA-anläggningen”. En allmän VA-anläggning kan även benämnas kommunal VA-anläggning.

Allmän VA-försörjning avser VA-försörjning inom allmänt verksamhetsområde för VA. Allmän VA-försörjning kan även benämnas kommunal VA-försörjning.

Avloppsvatten är samlingsnamn för spillvatten och dagvatten från detaljplanerat område.

Avtalsanslutning innebär att ett eller flera hushåll är anslutna till allmänt vatten och/eller avlopp och har ett avtal som styr nyttjandet av tillhandahållna VA-tjänster. Hushåll med avtalsanslutning ligger inte inom verksamhetsområde för allmänt VA.

Dagvatten är ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten.

Enskild VA-anläggning är en anläggning eller annan anordning för vatten eller avlopp som inte ingår i allmän VA-försörjning. Enskilda anläggningar kan finnas för ett hushåll, för flera hushåll tillsammans eller för samfälligheter och föreningar.

Enskild VA-försörjning avser VA-försörjning utanför allmänt verksamhetsområde för VA.

Gemensamhetsanläggning är en enskild VA-anläggning som inrättats för två eller flera hushåll/fastigheter gemensamt.

Huvudman är den som äger en VA-anläggning.

Kommunalt VA-område används i vattentjänstplanen som begrepp på ett område som ligger inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning och där Bollebygd kommun är huvudman för vatten- och/eller avloppsförsörjning.

LIS-område är en förkortning för områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Inom dessa områden kan det särskilda skälet för landsbygdsutveckling användas när man prövar dispenser och upphäver strandskyddet. Dessa områden pekats ofta ut i de kommunala översiktsplanerna eller tillägg till dessa.

Recipient är en sjö eller ett vattendrag som får motta dagvatten, bräddvatten och renat avloppsvatten.

Spillvatten är vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, biltvättar och dylikt).

Statusklassning av vattenförekomster innebär att tillståndet i vattenförekomsten bedömts utifrån kriterier och gränsvärden som fastlagts i vattendirektivet. För grundvattenförekomster bedöms kemisk och kvantitativ status (vattentillgång) och för ytvattenförekomster bedöms

kemisk och ekologisk status. Målet är att vattenförekomsterna ska uppnå ”god status” i samtliga avseenden.

Tillsyn utförs av utpekad tillsynsmyndighet. Denna ska se till att miljön inte skadas, genom att kontrollera att reglerna om miljöskydd och hälsoskydd i miljöbalken och dess förordningar följs.

VA är ett samlingsnamn för vatten och avlopp.

Vattenförekomster är mindre enheter som i princip allt vatten i Sverige, förutom det öppna havet, är indelat i. Detta görs för att kunna beskriva tillståndet i vattnet och bedöma vilka mål, miljö kvalitetsnormer, som ska gälla. Grundvattenförekomster är grundvattenmagasin där det idag tas ut vatten till fler än 50 personer eller där det bedöms vara möjligt att ta ut mer än 10 m³/d. Ytvattenförekomster är sjöar med en yta större än 0,5 km² eller vattendrag som har ett tillrinningsområde större än 10 km². Vattenförekomster presenteras i den nationella databasen VISS (VattenInformationSystem i Sverige). I databasen finns uppgifter om bland annat statusklassificeringar, miljö kvalitetsnormer, riskbedömningar och bedömningar av vattenmiljöproblem.

Verksamhetsområde är ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt definierat område, inom vilket kommunen är huvudman för vatten- och/eller avloppsförsörjning. Inom verksamhetsområdet gäller kommunal VA-taxa.

VA-planområden används i vattentjänstplanen som gemensamt begrepp för de områden med sammanhållen bebyggelse som identifierats i arbetet med vattentjänstplanen. VA-planområden delas in i fyra olika typer av områden enligt nedan:

- **Enskilt VA** är ett område med en sådan karaktär att godtagbart omhändertagande av avlopp och tjänligt dricksvatten kan lösas genom enskilda VA-anläggningar idag så väl som i framtiden, utifrån den kunskap kommunen har om området idag.
- **VA-bevakningsområde** är ett område som idag har enskild VA-försörjning och som, utifrån den information kommunen har, fungerar tillfredsställande idag. Om bebyggelsen skulle utökas eller förändras är det dock inte självklart att vatten- och avloppssituationen kommer att fungera tillfredsställande, utifrån den kunskap kommunen har om området idag.
- **VA-utredningsområde** i områden som klassas som VA-utredningsområde finns osäkra parametrar som behöver utredas vidare innan beslut kan fattas kring hur området ska kategoriseras, utifrån den kunskap kommunen har om området idag
- **VA-utbyggnadsområde** är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har behov av en förändrad VA-struktur. Hela eller delar av VA-utbyggnadsområdet planeras att införlivas i verksamhetsområde för allmänna dricks- och/eller spillvattentjänster.

Innehåll

1	Inledning.....	5
1.1	Bakgrund och syfte.....	5
1.2	Innehåll.....	5
1.3	Arbetsätt	6
1.4	Förutsättningar.....	7
2	VA-utbyggnad.....	9
2.1	Identifiering av VA-planområden.....	9
2.2	Bedömning av behov och möjlighet.....	10
2.3	Klassificering av VA-planområden	12
2.4	VA-planområden.....	14
2.5	Områden med enskilt VA.....	18
2.6	VA-bevakningsområden	20
2.7	VA-utredningsområden.....	22
2.8	VA-utbyggnadsområden	25
3	Skyfall.....	27
3.1	Generellt	27
3.2	Ytavrinningskartering.....	27
3.3	Identifierade VA-anläggningar där risk för översvämning föreligger samt åtgärdsförslag.....	28
3.4	Ansvar för skyfall	30
4	Långsiktig planering av den allmänna VA-försörjningen	32
4.1	VA-planområden.....	32
4.2	Skyfall	33
4.3	Övriga åtgärder inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning.....	33
5	Bedömning av betydande miljöpåverkan	34
	Referenser	35

Bilagor

Bilaga 1 – Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning

Bilaga 2 – Bedömningsmodell för VA-utbyggnad

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Den lagändring i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som trädde i kraft 1 januari 2023 innebar bland annat att alla kommuner i Sverige ska ta fram en vattentjänstplan under 2023.

Huvudsyftet med vattentjänstplanen är att ge förutsättningar för en god planering av Bollebygd kommuns skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster samt att ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen. Innehållet redovisas i **Error! Reference source not found.** nedan. Arbetet resulterar sammanfattningsvis i att:

- identifierade VA-planområden kategoriseras som enskilt VA-område, VA-bevakningsområde, VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde,
- risker för den allmänna VA-anläggningen som följd av skyfall identifieras och åtgärder föreslås,
- långsiktig planering för behov och åtgärder gällande förbättring av den allmänna VA-anläggningen tydliggörs
- undersökning genomförs om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplanen blir ett tillägg till kommunens VA-plan. Vattentjänstplanen ska visa hur kommunen ska förse kommuninvånarna med VA-tjänster under ett längre tidsperspektiv.

Vattentjänstplanen ska fungera som ett styrande dokument och vara en hjälp i prioritering och utveckling av nya bebyggelseområden samt befintliga områden. Planen kommer även att vara ett stöd i den översiktliga planeringen, detaljplaneringen samt bygglovsprocessen för att kunna avgöra om verksamheter och bebyggelse är lämpligt inom ett visst område.

Målgrupp för vattentjänstplanen är både kommuninvånare samt politiker och tjänstemän.

1.2 Innehåll

Vattentjänstplanen ska enligt lagtexten (Lagen om allmänna vattentjänster, §6b) innehålla:

”kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall”.

1.2.1 *Långsiktig planering av kommunens VA-utbyggnad*

Vattentjänstplanen innehåller kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden (VA-utbyggnadsplan).

Ändringen i LAV innebär bland annat en ökad flexibilitet för kommunerna. Vid bedömningen gällande om det finns behov av allmänt verksamhetsområde för VA ska särskild hänsyn tas till de lokala förutsättningarna att tillgodose VA-försörjningen med en godtagbar enskild anläggning med hänsyn till människors hälsa och miljön. Bedömningen i kapitel 2 tar därför hänsyn till både

möjligheterna att ansluta området till allmänt VA med överföringsledning men även förutsättningarna för att lösa VA-försörjningen med enskilda anläggningar.

Ovan nämnda bedömningskrav innebär potentiellt en ökad utredningsbörda för kommunen då flera områden med enskilda lösningar behöver utredas i syfte att bestämma om de enskilda anläggningarna uppfyller lagkraven.

1.2.2 *Skyfall*

Vattentjänstplanen innehåller också en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall. Befintlig ytavrinningskartering (Sweco, 2018), har använts som underlag för att studera påverkan på allmänna VA-anläggningar i Bollebygd kommun till följd av skyfall (se kapitel 3).

1.2.3 *Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning*

Den långsiktiga planeringen av kommunens allmänna VA-försörjning ska omfatta en kortfattad beskrivning av större förändringar, till exempel en ny vattentäkt, nya verk eller planerad sammanslagning av flera försörjningsområden. Löpande planering för exempelvis förnyelse och beredskap omnämns men redovisas inte i detalj (se kapitel 4).

1.2.4 *Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning*

Enligt 6 kap. miljöbalken ska en strategisk miljöbedömning göras för planer som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Huruvida en vattentjänstplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan avgörs genom en undersökning i enlighet med kraven i miljöbalken kapitel 6 samt miljöbedömningsförordningen. Undersökningen gällande betydande miljöpåverkan för denna vattentjänstplan redovisas i kapitel 5.

1.3 **Arbetsätt**

Figur 1 nedan illustrerar de processteg som ingår i arbetet att ta fram/aktualisera en vattentjänstplan. En vattentjänstplan ska enligt LAV antas av kommunfullmäktige som också, minst vart fjärde år, ska pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster (Regeringen, 2023). En viktig framgångsfaktor är att skapa en rullande process där identifierade åtgärder planeras och genomförs kontinuerligt.

Enligt 6 kap. miljöbalken ska en strategisk miljöbedömning göras för planer som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Huruvida en vattentjänstplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan avgörs genom en undersökning i enlighet med kraven i miljöbalken kapitel 6 samt miljöbedömningsförordningen. Undersökningen gällande betydande miljöpåverkan för denna vattentjänstplan redovisas i kapitel 5.

Vattentjänstplanerna ska samrådas och granskas. Kommunen ska enligt §6 c LAV på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen samt ställa ut ett förslag till vattentjänstplan för granskning under minst 4 veckor. Hur hänsyn tas till inkomna synpunkter ska också redovisas.

Figur 1. Schematisk illustration över processen att ta fram en vattentjänstplan.

1.3.1 Uppdatering och revidering

Framtagandet av en vattentjänstplan ska inte ses som en engångsinsats utan som en rullande process (Figur 1). Även om planen inte är bindande ska den enligt LAV antas av kommunfullmäktige som också, minst vart fjärde år, ska pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster (Regeringen, 2023). Eftersom syftet med vattentjänstplanen är att redovisa den långsiktiga planeringen av vattentjänster och påverkan på dessa vid skyfall behöver uppföljning och revideringar av planen ske kontinuerligt när behov av vattentjänsterna förändras samt när skyddsåtgärder mot påverkan från skyfall och översvämning vidtas och/eller behov av åtgärder omprövas (om de inte får avsedd effekt eller när ny kunskap uppkommer).

VA-huvudmannen i Bollebygd är ansvarig för uppföljning av det samlade VA-planarbetet och kommer även att ansvara för aktualisering av vattentjänstplanen.

1.4 Förutsättningar

1.4.1 Översiktsplan

En viktig utgångspunkt för föreliggande vattentjänstplan är kommunens översiktsplan, som vägleder beslut om mark- och vattenanvändning. Översiktsplanen för Bollebygds kommun antogs 2021 och visar mål, strategier och riktlinjer för hur användningen av mark och vatten ska nyttjas fram till 2035. En av strategierna i översiktsplanen är att bebyggelse i första hand ska tillkomma där det finns möjlighet till allmän VA-försörjning dvs i och i anslutning till kommunens befintliga tätorter. Kommunens recipienter får inte påverkas negativt och när mark ska bebyggas ska skyfallssituationen analyseras ur ett helhetsperspektiv.

Kommunen har på sin hemsida länkat till gällande översiktsplan.

1.4.2 *Befintlig strategisk VA-planering*

Befintlig VA-plan togs fram under perioden 2021 - 2022 och består av

- VA-översikt – beskrivning av nuvarande VA-försörjning i Bollebygd och redovisar framtida utmaningar och behov.
- VA-policy - målbild och tillhörande ställningstaganden för att uppnå en hållbar VA-försörjning.
- VA-handlingsplan– redovisar åtgärdsbehov för att uppnå policyns målbild och ställningstaganden (allmän dricks- och spillvattenförsörjning, dagvatten och skyfall samt enskild försörjning) samt VA-utbyggnadsplan. I VA-utbyggnadsplanen identifierades potentiella §6-områden (LAV), så kallade VA-planområden. Denna del har, som ovan nämnts, flyttats från handlingsplanen till denna vattentjänstplan och utvecklats i enlighet med den förändrade lagstiftningen (se kapitel 2).

2 VA-utbyggnad

Det är 6 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som reglerar kommunens skyldighet att förse ett område med allmänna vattentjänster. Lagtexten från § 6 LAV lyder som följer:

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Enligt 6 § LAV, har kommunen ett ansvar att ordna vattentjänster (dricks- och/eller avloppsvatten) för bebyggelse som tillsammans bildar ett större sammanhang, om risk för människors hälsa eller miljön föreligger. Vid bedömningen av behovet ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Eftersom kommunens samhällsbyggnadsprocess går hand i hand med planering av VA-försörjning är det viktigt att skapa förutsättningar för ett ökat handlingsutrymme genom att i god tid identifiera potentiella § 6-områden och skapa en långsiktig plan för VA-utbyggnaden. Utan en plan för detta riskerar kommunen att ställas inför förelägganden från Länsstyrelsen enligt 51 § LAV om att inrätta allmänna vattentjänster i områden där avsikten inte varit att bygga ut allmänt VA eller där planen har varit att göra det vid ett senare tillfälle. Då minskar kommunens kontroll över VA-taxans utveckling. En god VA-planering är därför kommunens möjlighet att påverka i vilken ordning olika områden ska anslutas till den allmänna VA-försörjningen.

I denna del av vattentjänstplanen som handlar om VA-utbyggnad presenteras en bedömning av områden som i dag ligger utanför verksamhetsområdet för allmän VA-försörjning i Bollebygds kommun och som har eller kan komma att få ett behov av att lösa försörjningen av dricksvatten eller spillvatten i ett större sammanhang.

2.1 Identifiering av VA-planområden

Fastigheter inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning tillhör allmänt VA-område. Fastigheter i mycket gles bebyggelse, utanför allmänt verksamhetsområde, tillhör enskilt VA-område. Mellan dessa två ytterligheter finns områden med tätare bebyggelse där det är enskild VA-försörjning idag.

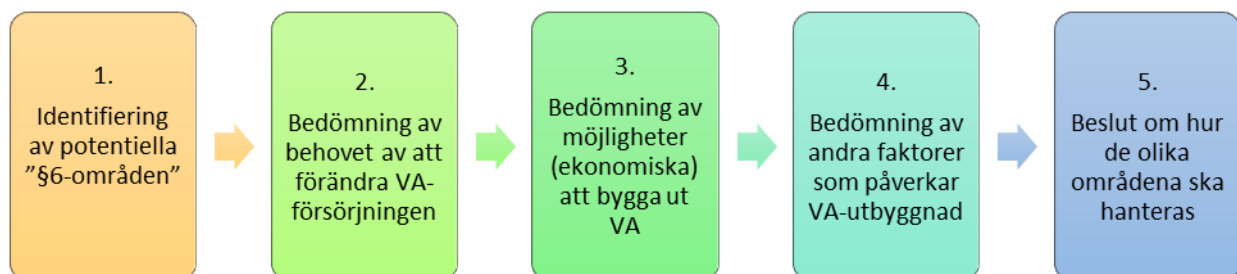
I denna utbyggnadsdel av vattentjänstplanen identifieras områden som skulle kunna utgöra så kallade ”större sammanhang”. Dessa områden benämns vidare som VA-planområden. I VA-planområden kan det finnas grund för att tillämpa 6 § LAV.

Det finns otydligheter i lagen kring vad som krävs för att bebyggelse ska utgöra ett så kallat större sammanhang. I förarbetena till lagen nämns 20–30 hushåll medan rättspraxis visar att så få som 8 hushåll kan utgöra ett större sammanhang. Hur många fastigheter som behöver vara berörda är framför allt beroende av hur starkt hälsoskyddsbehovet gör sig gällande eller kan förväntas komma att göra det. Enligt praxis behövs det åtminstone en något så när samlad bebyggelse av 20–30 fastigheter som underlag för en allmän VA-anläggning. En utbyggnad av en befintlig eller planerad anläggning kan dock ske för betydligt färre fastigheter. Om bebyggelsen på en fastighet är av större omfattning så kan det minska det antal fastigheter som krävs. I praxis har till och med enstaka fastigheter i närheten av ett befintligt verksamhetsområde ansetts planmässigt och i övrigt ha ett så nära samband med bebyggelsen inom verksamhetsområdet att fastigheternas VA-frågor skulle lösas i det större sammanhanget med denna bebyggelse (prop 2005/6:78 s 42).

Gällande avstånd mellan husen anger rättspraxis i ett fall att 300 meter var för långt för att utgöra del av större sammanhang medan ett annat fall visade att 150–200 m var applicerbart.

VA-planområden i Bollebygd utgörs av områden som har identifierats i en tidigare genomförd GIS-analys i samband med framtagandet av kommunens VA- och dagvattenplanen. Där identifierades bebyggelsegrupper som uppfyller följande kriterier; minst 20 hus med 200 meter eller mindre mellan husen och som ligger utanför verksamhetsområde för VA. Försörjningen av dricksvatten och omhändertagandet av spillvatten sker alltså med enskilda anläggningar i dessa områden. De enskilda anläggningarna kan vara brunnar och avloppsanläggningar för enstaka hushåll eller grupper av hushåll. Om en grupp fastigheter har gått samman och bildat en förening eller gemensamhetsanläggning för samtliga eller vissa fastigheter i området bedöms den gemensamma anläggningens kapacitet och status.

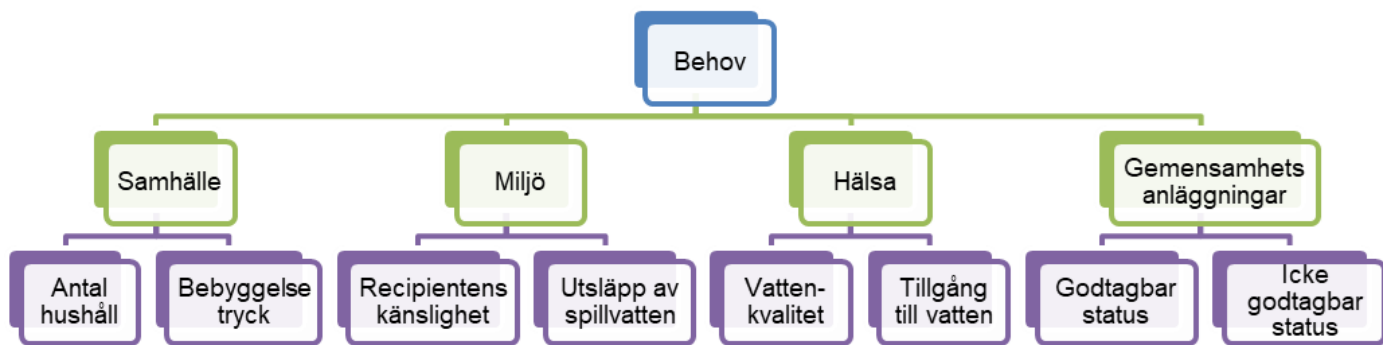
I Figur 2 beskrivs den arbetsgång som använts vid bedömning av de identifierade VA-planområden.

Figur 2 Arbetsgång för bedömning av VA-planområden.

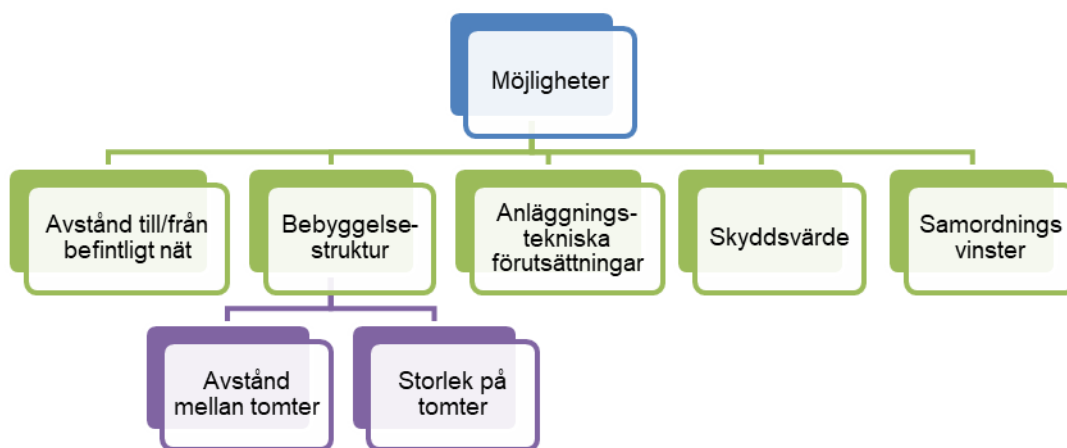
2.2 Bedömning av behov och möjlighet

De områden som utgör VA-planområden bedöms med avseende på flera kriterier som tillsammans ger en bild av områdets ”behov av en förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering”. Detta görs för att tydligt kunna redovisa vilka områden som är mest angelägna att arbeta med. Det ger också en grund för prioritering av eventuell anslutning till allmän VA-försörjning eller andra förbättrande åtgärder. Klassningen av VA-planområdena görs utifrån en kvalitativ bedömning av olika kriterier som sedan inarbetas i en bedömningsmodell. Kriterier avseende behovet visar hur angeläget det är att ett område får en förändrad VA-försörjning, se Figur 3.

Figur 3 Kriterier vid bedömning av behov av förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering.

Kriterier avseende möjligheten indikerar hur kostsamt det är att ansluta ett område till allmän VA-försörjning genom överföringsledningar till den befintliga allmänna VA-anläggningen, se .

Figur 4 Kriterier vid bedömning av möjligheter till förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering.

Med utgångspunkt i VA-planområdenas behov, möjlighet och ytterligare påverkansfaktorer kategoriseras de som ett av alternativen i Figur 4. Eftersom bedömningen görs utifrån tillgängliga underlag behöver dessa uppdateras när ytterligare underlag framkommer eller då förutsättningarna förändras.

Med den möjlighet som är förknippad med VA-utbyggnad i olika områden, tillsammans med den del som utgör bedömning av behov, kan, som ovan nämnt, ett resonemang föras kring prioriteringsordning och takten för VA-utbyggnad. I det här fallet analyseras möjligheten för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen. Syftet med denna bedömning är inte att ta fram en kostnad för VA-anslutning av respektive område utan att visa bilden bakom kostnaden, dvs i vilka aspekter är möjligheten för VA anslutning god och var är möjligheterna mer utmanande.

För mer information om bedömningsmodellen och parametrar se bilaga 2.

2.3 Klassificering av VA-planområden

Genom att följa ovan stående arbetssätt har identifierade VA-planområden bedömts och klassificerats (se Figur 5 och 2.3.1-2.3.4 nedan).

Behovet i Bollebygd har bedömts utifrån en viktning mellan de olika kriterierna samhälle, hälsa och miljö där samhälle har ansetts ha en lägre dignitet än de andra parametrarna då bebyggelsestrycket i flertalet VA-planområden är lågt. Kriterierna hälsa och miljö viktas högst då det anses ha högst dignitet i bedömningen. Viktningen mellan parametrarna har därför satts till följande: Samhälle 20%, Hälsa 40% och Miljö 40%. Vidare har fritidsboende ansetts ha en lägre påverkan och behov jämfört med permanentboende och därav har fritidsboende viktats ner till 50% medan permanentboende tilldelats vikten 100%.

Parametrarna som representerar möjlighet till utbyggnad består av:

- längd på överföring till befintligt nät
- bebyggelsestruktur i området
- anläggningstekniska förutsättningar
- samordningsvinster
- skyddsvärde

Skyddsvärde och samordningsvinster har inte tagits med i analysen och har därför viktats till 0%. Övriga parametrar har getts samma dignitet, det vill säga 25%,

Figur 5 Beskrivning av de olika kategorierna för VA-planområden

2.3.1 Enskilt VA-område

Ett enskilt VA-område är ett område med en sådan karaktär att godtagbart omhändertagande av avlopp och tjänligt dricksvatten kan lösas på ett godtagbart sätt genom enskilda VA-anläggningar idag så väl som i framtiden. I områden med enskilt VA är det varje fastighetsägares alternativt

VA-föreningens ansvar att försörjningen av dricksvatten och rening av spillvatten fungerar tillfredsställande.

2.3.2 VA-bevakningsområde

Ett VA-bevakningsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning och som, utifrån den information kommunen har, fungerar tillfredsställande idag. Om bebyggelsen skulle utökas eller förändras är det dock inte självklart att vatten- och avloppsituationen kommer att fungera tillfredsställande.

Kommunen bör därför bevaka till exempel utsläpp av spillvatten från området, antalet tillkommande bygglov eller förändring i nyttjande av bebyggelsen. När ett bevakningsområde förändras kan det klassas om till VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde.

2.3.3 VA-utredningsområde

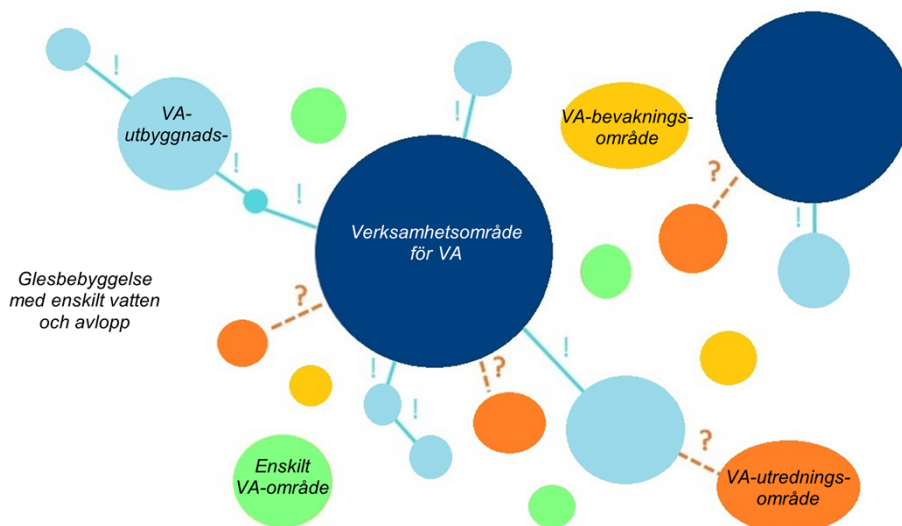
I områden som klassas som VA-utredningsområde finns osäkra parametrar som behöver utredas vidare innan beslut kan fattas kring hur området ska kategoriseras. Det kan bero på stora osäkerheter kopplat till behovet av förändrad VA-försörjning. Det kan även bero på att möjligheten till anslutning med överföringsledning är mycket låg vilket gör att alternativa lösningar behöver utredas vidare.

VA-utredningsområde är ett temporärt tillstånd. När utredningen är utförd klassificeras området till VA-utbyggnadsområde, VA-bevakningsområde eller enskilt VA-område. Att en utredning görs innebär inte per automatik att en allmän VA-utbyggnad blir aktuell.

2.3.4 VA-utbyggnadsområde

Ett VA-utbyggnadsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har behov av en förändrad VA-struktur. Hela eller delar av VA-utbyggnadsområdet planeras att införlivas i verksamhetsområde för allmänna dricks- och spillvattentjänster.

För VA-utbyggnadsområdet bör även behovet av allmänt dagvatten utredas. Behovsutredningen ska grundas i 6 § LAV och identifiera huruvida det föreligger ett behov av allmän dagvattenhantering ur miljö – eller hälsoperspektiv.

Figur 6 Schematisk figur över de fyra olika områdestyperna och allmänt verksamhetsområde.

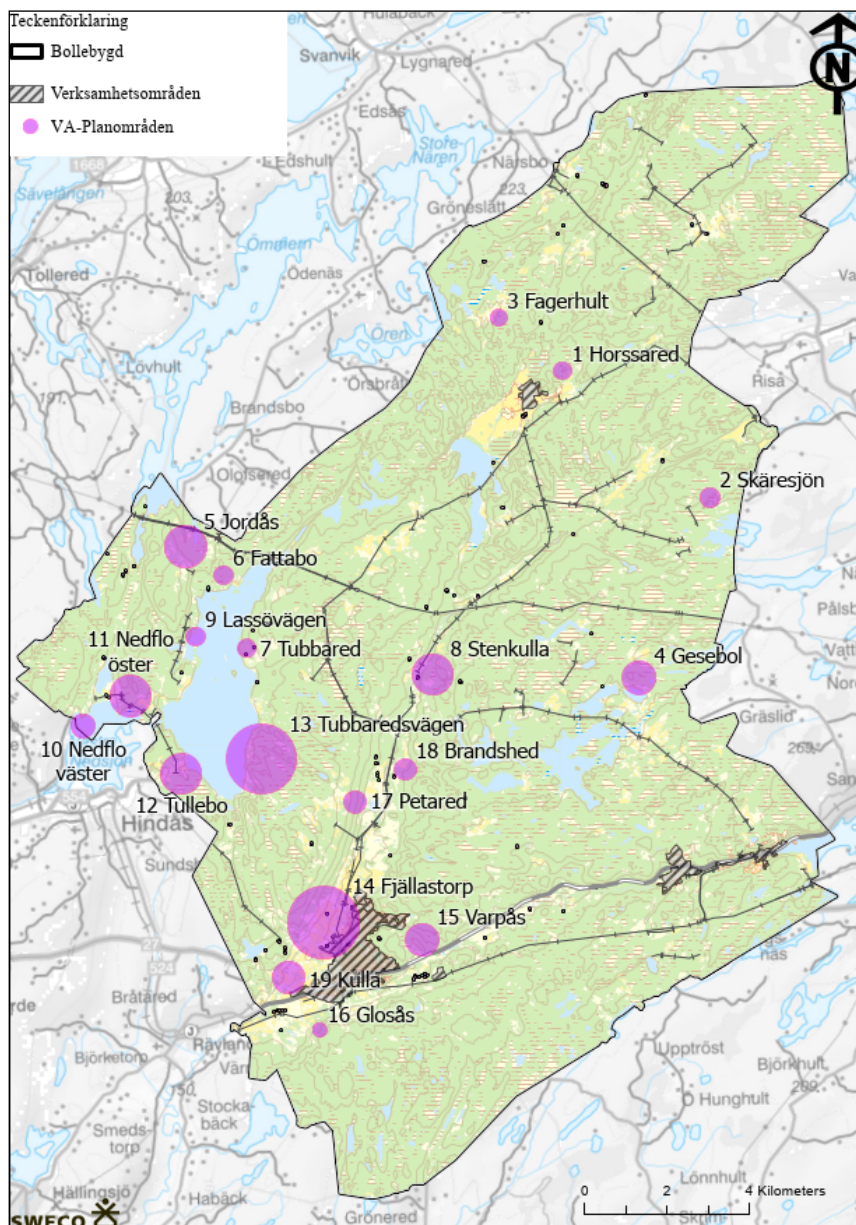
2.4 VA-planområden

2.4.1 Identifierade VA-planområden

I

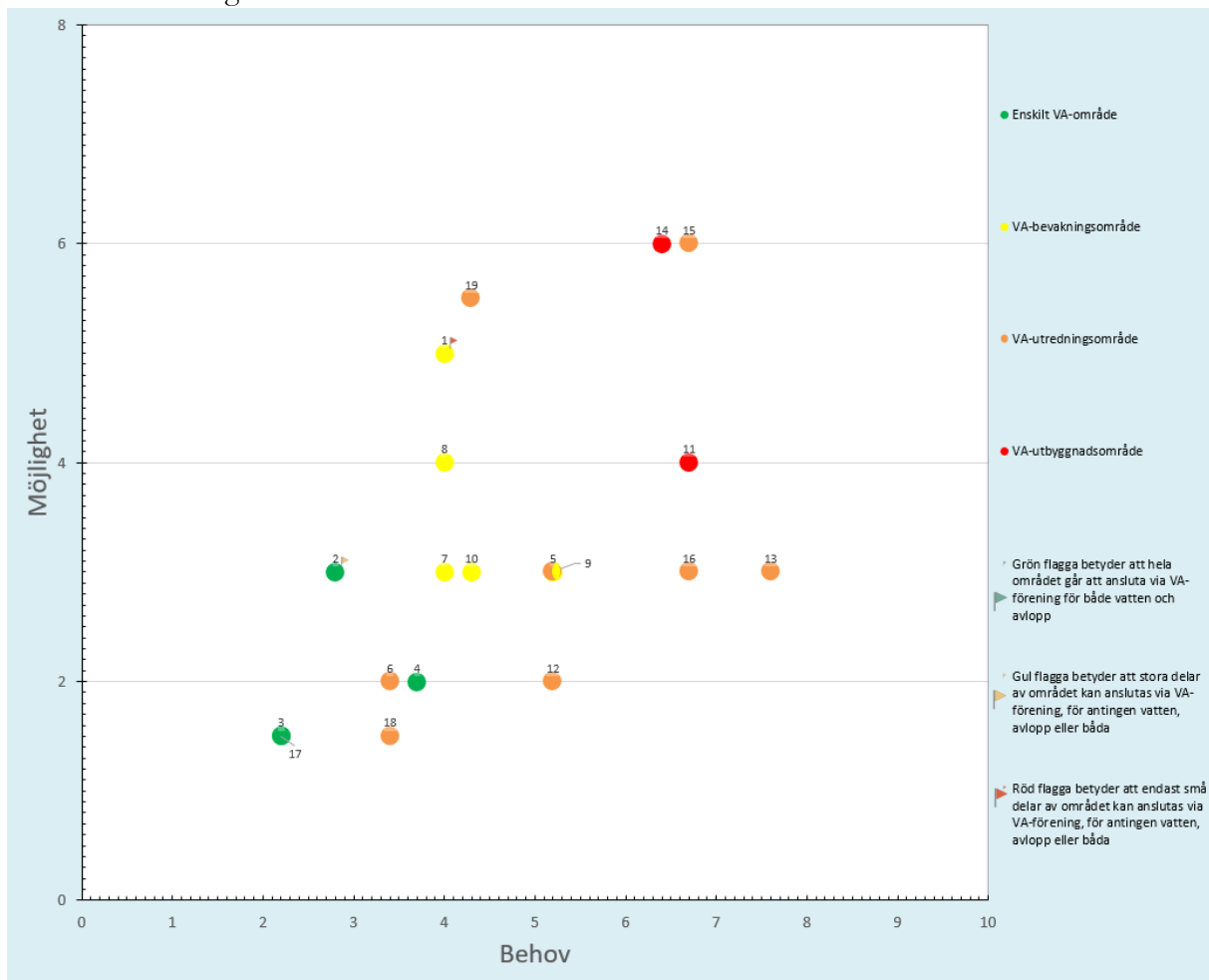
Figur 7 nedan redovisas vilka VA-planområden som identifierats genom tidigare utförd GIS-analysen och som utvärderats enligt arbetsgången genom urval med 20 hus eller mer med maximalt 200 meter emellan. Notera att VA-planområdets utbredning inte är likställt med eventuellt verksamhetsområdes utbredning. Vilka fastigheter som bör ingå fastställs i efterföljande behovsutredning där man går ner på fastighetsnivå.

Genom GIS-analysen beskriven i kap 2.1 har 19 VA-planområden identifierats.

Figur 7 Identifierade VA-planområden genom genomförd GIS-analys, minst 20 hus med maximalt 200 meters avstånd. Skrafferade områden är områden där verksamhetsområde för spillvatten och dricksvatten finns i dag. Cirkelnas storlek indikerar om områdena innehåller fler eller färre antal bostadshus.

Behovet av och möjligheten till en förändrad VA-försörjning i kommunens VA-planområden sammanfattas i Figur 8 och

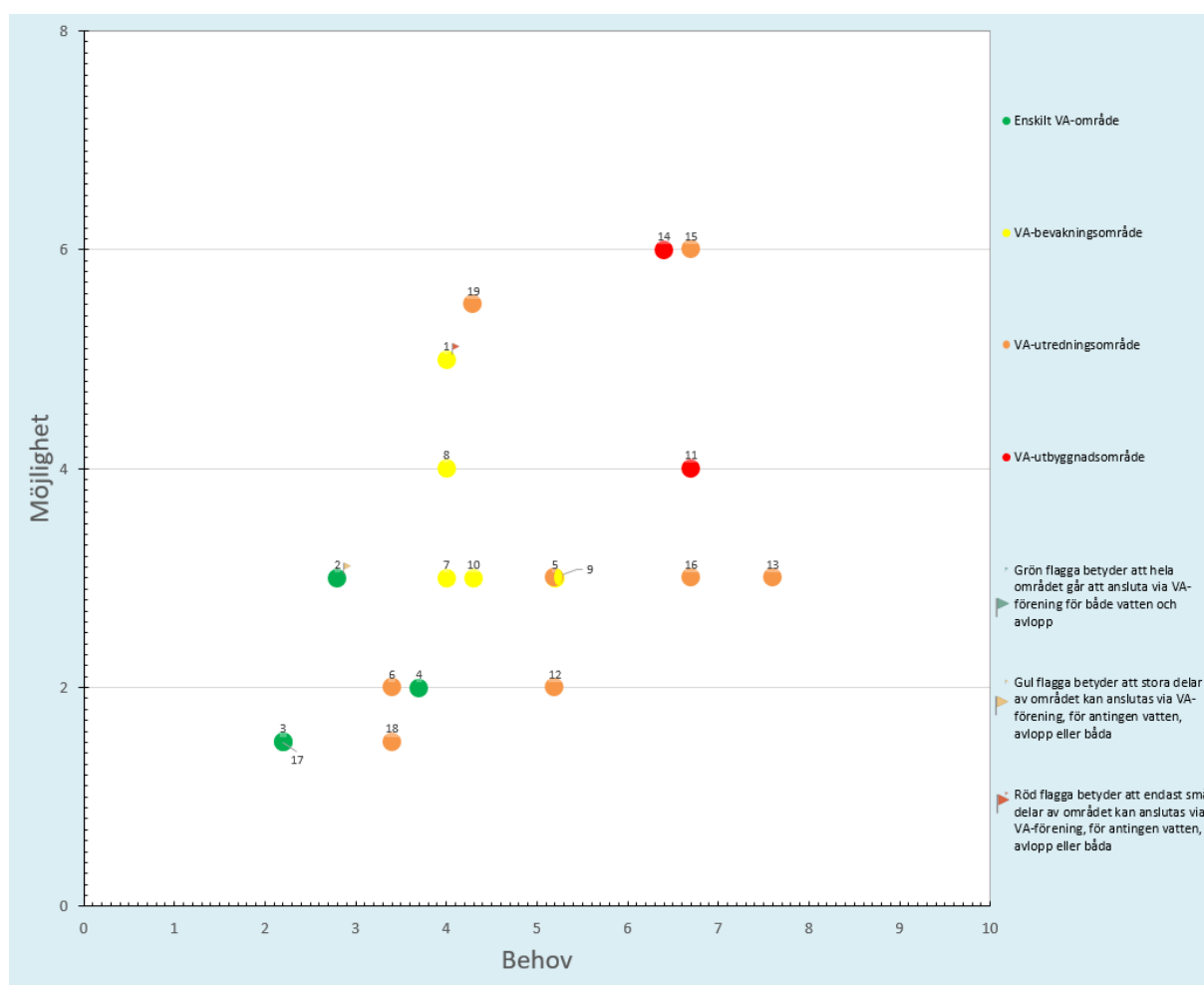

Figur 9 Diagram som presenterar respektive områdes behov av och möjlighet till förändrad VA-försörjning. Grön markering indikerar enskilt VA-område, gul markering avser VA-bevakningsområde, orange markering avser VA-utredningsområde och röd markering avser VA-utbyggnadsområde

. Behovet har analyserats utifrån den viktning mellan behovskriterierna som beskrivs i kap 2.3

Resultatsammanställning					
Allmänt		Behov		Möjligheter	
Område nr.	Namn	Prioriteringspoäng (1-10)		Prioriteringspoäng (1-10)	
1	Horssared	4,0		5,0	5
2	Skäresjön	2,8		3,0	3
3	Fagerhult	2,2		1,5	1,5
4	Gesebol	3,7		2,0	2
5	Jordås	5,2		3,0	3
6	Fattabo	3,4		2,0	2
7	Tubbare	4,0		3,0	3
8	Stenkulla	4,0		4,0	4
9	Lassövägen	5,2		3,0	3
10	Nedflo väster	4,3		3,0	3
11	Nedflo öster	6,7		4,0	4
12	Tullebo	5,2		2,0	2
13	Tubbare svägen	7,6		3,0	3
14	Fjällastorp	6,4		6,0	6
15	Varpås	6,7		6,0	6
16	Glosås	6,7		3,0	3
17	Petared	2,2		1,5	1,5
18	Brandshed	3,4		1,5	1,5
19	Kulla	4,3		5,5	5,5

Figur 8 Bedömning av respektive områdes behov av och möjlighet till förändrad VA-försörjning.

Figur 9 Diagram som presenterar respektive områdes behov av och möjlighet till förändrad VA-försörjning. Grön markering indikerar enskilt VA-område, gul markering avser VA-bevakningsområde, orange markering avser VA-utredningsområde och röd markering avser VA-utbyggnadsområde

Tabellerna i kapitel 2.6, 2.7, 2.8 och 2.9 redovisar resultatet av den klassning som är gjord utifrån VA-situationen i respektive område. I kapitel 2.6 redovisas de områden som klassas som enskilt VA-område, dessa presenteras med grön färg. I kapitel 2.7 redovisas VA-bevakningsområdena i gult följt av VA-utredningsområdena i kapitel 2.8 i orange. Avslutningsvis i kapitel 2.9 presenteras de lokaliserade VA-utbyggnadsområdena i rött.

2.5 Områden med enskilt VA

Enskilt VA-område		
Nr	Namn	Kommentar
2	Skäresjön	Området ligger i kommunens nordvästra del och omfattar 26 bostäder varav den största delen utgörs av permanentbostäder. Det finns inga kända problem med dricksvattenkvalitet eller -kvantitet i området. Det finns inga kända problem med dricksvattenkvalitet eller -kvantitet i området. Området ligger inte i direkt anslutning till skyddat område,

		<p>kommunal badplats eller inom vattenskyddsområde. Området ligger inte heller i närheten av vattenförekomst som inte uppnår god ekologisk status p.g.a. övergödning eller anses känslig. I området finns ett mycket begränsat antal avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt då området är anslutet till en enskilt gemensam anläggning.</p> <p>Då bygg- och omvandlingstrycket i området anses lågt förväntas inte området kompletteras med ytterligare bostäder till den grad att allmänt VA förutsätts. Befintlig gemensamhetsanläggning kan tillgodose områdets behov av vattentjänster.</p>
3	Fagerhult	<p>Området ligger i kommunens norra del och omfattar 21 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentbostäder. Det finns inga kända problem med dricksvattenkvalitet eller -kvantitet i området.</p> <p>Recipienten är ej klassad för näringsämnen i VISS. Området ligger inte i närheten av kommunal badplats eller annan skyddad recipient. I området finns en mindre andel avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt</p> <p>Då bygg- och omvandlingstrycket i området anses lågt förväntas inte området kompletteras med ytterligare bostäder till den grad att allmänt VA förutsätts.</p>
4	Gesebol	<p>Området ligger i kommunens östra del och omfattar 45 bostäder varav strax över hälften utgörs av permanentbostäder. Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i enstaka fall och/eller risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.</p> <p>Området ligger i direkt anslutning till kommunal badplats vid Stockasjön, (inom 500 meter). I området finns en mindre andel avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt. Kommunens miljöenhet har utfört tillsyn i området med tillfredställande resultat.</p> <p>Då bygg- och omvandlingstrycket i området anses lågt förväntas inte området kompletteras med ytterligare bostäder till den grad att allmänt VA förutsätts.</p> <p>Området har tidigare klassats som ett VA-bevakningsområde men bedöms vara ett område lämpat för enskilt VA.</p>
17	Petared	<p>Området ligger i kommunens sydvästra del och omfattar 29 bostäder varav samtliga utgörs av permanentboende. Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det förekommer dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i enstaka fall och/eller risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.</p> <p>Området ligger inte i direkt anslutning till skyddat område,</p>

		<p>kommunal badplats eller inom vattenskyddsområde. Området ligger inte heller i närheten av vattenförekomst som inte uppnår god ekologisk status p.g.a. övergödning eller anses känslig. Det finns ett fåtal nya enskilda avloppsanläggningar i området.</p> <p>Då bygg- och omvandlingstrycket i området anses lågt förväntas inte området kompletteras med ytterligare bostäder till den grad att allmänt VA förutsätts.</p>
--	--	---

Tabell 1 Områden med enskilt VA.

2.6 VA-bevakningsområden

VA-bevakningsområde		
Nr	Namn	Kommentar
1	Horsared	<p>Området ligger i kommunens norra del och omfattar 23 bostäder varav samtliga utgörs av permanentbostäder. Bygg- och omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt.</p> <p>I området finns en gemensamhetsanläggning för vatten och en för spillvatten som är anslutna till den allmänna anläggningen. Gemensamhetsanläggningarna omfattar 5 fastigheter. För övriga bostäder i området som inte ingår i ovan nämnda gemensamhetsanläggningar sker vattenförsörjningen och avloppshanteringens enskilt på varje fastighet.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i enstaka fall och/eller risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.</p> <p>Området ligger delvis inom kommande vattenskyddsområde. I området finns en mindre andel avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, alternativt saknar området delvis de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.</p> <p>Områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver i dagsläget inte lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp. Detta kan dock ändras om påverkan på recipienten ändras eller när området omfattas av vattenskyddsområde.</p>
7	Tubbed	<p>Området ligger i kommunens västra del, anslutning till östra Nedsjön och omfattar 23 bostäder varav mestadels utgörs av permanentbostäder. Bygg- och omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga</p>

		<p>kvalitetsproblem kan förekomma i enstaka fall och/eller risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.</p> <p>Området ligger i direkt anslutning till Tubbareds badplats som är en kommunal badplats, (inom 500 meter) samt inom föreslaget vattenskyddsområde för Nedsjöarna. I området finns ett fåtal nya avloppsanläggningar.</p> <p>Områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver i dagsläget inte lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp. Detta kan dock ändras om påverkan på recipienten ändras eller när området omfattas av vattenskyddsområde.</p>
8	Stenkulla	<p>Området ligger i kommunens västra del och omfattar 56 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentbostäder.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvalitet eller -kvantitet i området.</p> <p>Området ligger inom 100 meter från Nolån som ingår i Rolfsåns avrinningsområde vilket utgör habitat för flodpärlmussla. I området finns en stor andel nya avloppsanläggningar.</p> <p>Enligt uppgift från kommunen finns ett bebyggelsetryck i området samt att fastighetsbildningar sker regelbundet. Områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver i dagsläget inte lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp. Detta kan dock ändras om bebyggelsestrukturen i området förändras.</p>
9	Lassövägen	<p>Området ligger i kommunens östra del, i anslutning till östra Nedsjön och omfattar 24 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentbostäder. Bygg- och omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i små delar av området eller risk för mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.</p> <p>Området ligger i inom föreslaget vattenskyddsområde för Nedsjöarna. I området finns en mindre andel avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt. Området består av små tomter vilket kan innebära en förhöjd risk att avloppsanläggningar kontaminerar dricksvattnet.</p> <p>Områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver i dagsläget inte lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp. Detta kan dock ändras om påverkan på recipienten ändras eller när området omfattas av</p>

		vattenskyddsområde eller om vattenkvaliteten i område förändras.
10	Nedflo Väster	<p>Området ligger i kommunens västra del, i närheten av Västra Nedsjön och omfattar 31 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentbostäder. Bygg- och omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i enstaka fall och/eller risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.</p> <p>Området är beläget inom föreslaget vattenskyddsområde för Nedsjöarna. Områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver i dagsläget inte lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp. Detta kan dock ändras om påverkan på recipienten ändras eller när området omfattas av vattenskyddsområde</p>

Tabell 2 VA-bevakningsområden.

2.7 VA-utredningsområden

VA-utredningsområde		
Nr	Namn	Kommentar
5	Jordås	<p>Området ligger i kommunens västra del, nära kommungränsen och omfattar 58 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentbostäder. Området ligger strax utanför föreslaget vattenskyddsområde för Nedsjöarna.</p> <p>Inom området finns flertalet små tomter vilket kan riskera dricksvattenkvaliteten då det finns risk för kontaminering via avloppsanläggning. Tillsyn har genomförts under år 2023, varpå flertalet avlopp med åtgärdsbehov lokaliserades.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i enstaka fall och/eller risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.</p> <p>Enligt uppgift från kommunen finns ett visst bebyggelsetryck i området. Flertalet fastighetsregleringar har ägt rum och fler är på gång.</p> <p>Det behöver utredas vidare ifall områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang eller inte. Denna utredning bör ske så snart som möjligt med bakgrund av de bristfälliga avloppsanläggningarna som identifierats i området under tillsynen.</p>
6	Fattabo	Området ligger i kommunens västra del och omfattar 24 bostäder varav mestadels utgörs av permanentbostäder. Bygg- och

		<p>omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt. Området har tidigare klassats som ett VA-bevakningsområde.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvalitet eller -kvantitet i området.</p> <p>Området ligger inom primär zon för föreslaget vattenskyddsområde för Nedsjöarna. Inom området finns 3 nya avlopp och 5 nya tillstånd har utfärdats. Inspektion är planerad men inte utförd.</p> <p>Tillsyn av enskilda avloppsanläggningar i området genomfördes under 2023 varpå flertalet anläggningar med åtgärdsbehov lokaliserades</p> <p>Det behöver utredas vidare ifall områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang eller inte. Denna utredning bör ske så snart som möjligt med bakgrund av de bristfälliga avloppsanläggningarna som identifierats i området under tillsynen.</p>
12	Tullebo	<p>Området ligger i kommunens västra del, nära kommungränsen och östra Nedsjöns södra del och omfattar 55 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i enstaka fall och/eller risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.</p> <p>Uppskattningsvis ligger 1/5 del av området inom föreslaget vattenskyddsområde för Nedsjöarna. Då bedömningen görs områdesvis bedöms påverkan som stor. I området har ungefär halva bebyggelsen godkända avloppsanläggningar. Området bedöms ha ett bebyggelsetryck och ansökan om förhandsbesked inkommer till kommunen regelbundet.</p> <p>Det behöver utredas vidare ifall områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang eller inte. I samband med detta rekommenderas hur behovet kan tillgodose med allmänna vattentjänster utreds och om det finns eventuella samordningsvinster.</p>
13	Tubbaredevägen	<p>Området ligger i kommunens västra del, vid östra Nedsjöns nordöstra del. Området omfattar 96 bostäder varav majoriteten utgörs av permanentboende.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i små delar av området eller risk för mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.</p> <p>Området ligger inom föreslaget vattenskyddsområde för Nedsjöarna. Enligt uppgift från kommunen bedöms det som svårt att lösa enskilda avloppsanläggningar på grund av risk för kontaminering av enskild vattentäkt.</p>

		<p>Det behöver utredas vidare hur områdets behov kan tillgodose med allmänna vattentjänster och om det finns eventuella samordningsvinster.</p>
15	Varpås	<p>Området ligger i kommunens södra del och omfattar 44 bostäder varav samtliga utgörs av permanentboende. Bygg- och omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i små delar av området eller risk för mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.</p> <p>Enligt VISS kan recipienten för området, Sörån, vara habitat för flodpärlmussla. Enligt uppgift från kommunen saknar området förutsättningar för enskilda avloppsanläggningar då området är tätbebyggt med små tomter och har en svåra lutningsförhållanden. Detta medför en förhöjd risk för kontaminering av enskild vattentäkt. Uppströms området finns en gammal deponi. Kontrollprogram för provtagning finns och det finns ingen påverkan på dricksvattnet kopplat till deponin.</p> <p>Områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp då området är beläget nära en känslig recipient och har en potentiellt stor påverkan på denna samt att det förekommer risk för att dricksvattenkvaliteten i området kan ha allvarliga brister.</p> <p>Det behöver utredas vidare hur områdets behov kan tillgodose med allmänna vattentjänster. Förutsättningarna skiljer sig mycket inom detta område, och det är avdelat via en vattendelare. Omfattningen av ingående fastigheter kan komma att justeras efter utredningar i samband med projektering av området. Utredning av områdets behov bör prioriteras.</p>
16	Glosås	<p>Området ligger i kommunens sydvästra del och omfattar 16 bostäder varav samtliga utgörs av permanentboende.</p> <p>Bebyggelsestryck finns i området. Tidigare planprogram för området (upphävt 2022) medger inte exploatering.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i små delar av området eller risk för mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.</p> <p>Området är beläget 130 meter från Sörån som enligt VISS utgör habitat för flodpärlmussla. Enligt uppgift från kommunen kan det finnas svårigheter med att lösa enskilda avloppsanläggningar i området.</p> <p>Det behöver utredas vidare ifall områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang eller inte. I samband med detta rekommenderas hur behovet kan tillgodose</p>

		med allmänna vattentjänster utreds
18	Brandshed	<p>Området ligger i kommunens sydvästra del och omfattar 28 bostäder varav samtliga utgörs av permanentboende. Bygg- och omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvalitet eller -kvantitet i området.</p> <p>Enligt VISS kan recipienten, Rolfsån, utgöra habitat för flodpärlmussla. Enligt uppgift från kommunen finns endast ett fåtal enskilda avloppsanläggningar i området som är godkända. Inspektion av de enskilda anläggningarna är planeras utföras under år 2025. Risken för kontaminering av enskild vattentäkt bedöms dock som låg.</p> <p>Området har tidigare klassats som ett VA-bevakningsområde. Statusen på de enskilda avloppen är oklar. Tillsyn av området planeras utföras under 2025 varpå området bedöms som ett VA-utredningsområde.</p>
19	Kulla	<p>Området ligger i kommunens sydvästra del och omfattar 44 bostäder varav ungefär hälften utgörs av permanentbostäder. Bygg- och omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.</p> <p>Enligt VISS kan recipienten, Nolån, utgöra habitat för flodpärlmussla i recipienten. Kommunen har ingen kännedom om status för de enskilda avloppsanläggningarna i området.</p> <p>Statusen för de enskilda avloppsanläggningarna är i dagsläget okända. Påverkan på recipient samt status på de enskilda anläggningarna i området behöver utredas.</p>

Tabell 3 VA-utredningsområden.

2.8 VA-utbyggnadsområden

VA-utbyggnadsområde		
Nr	Namn	Kommentar
11	Nedflo Öster	<p>Området ligger i kommunens västra i närheten av Västra Nedsjön och omfattar 56 bostäder varav lite över hälften utförs av permanentbostäder. Bygg- och omvandlingstrycket i området har bedömts som lågt.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i små delar av området eller risk för mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.</p>

		<p>Området ligger i inom 500 meter från kommunal badplats, samt inom primär/sekundär skyddszon för gällande vattenskyddsområde. Kommunens miljöenhet bedömer behovet av kommunal VA-försörjning inom området som stor då området har en hög andel permanentboende och att området har en stor andel små tomter vilket medför påverkan på enskilda vattentäkter.</p> <p>Områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp då området är beläget nära en känslig recipient och har en potentiellt stor påverkan på denna samt att det förekommer risk för att dricksvattenkvaliteten i området kan ha allvarliga brister.</p>
14	Fjällastorp	<p>Området ligger i kommunens sydvästra del och omfattar 100 bostäder varav samtliga utgörs av permanentboende.</p> <p>Bebyggelsestryck finns i området. Ansökan om förhandsbesked inkommer regelbundet till kommunen. Tidigare planprogram för området (upphävt 2022) medger inte exploatering.</p> <p>Det finns inga kända problem med dricksvattenkvantiteten i området. Det föreligger dock risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i små delar av området eller risk för mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.</p> <p>Området ligger 150 meter från Nolån som anses vara en känslig recipient då den är habitat för flodpärlmussla. Området ligger delvis inom vattenskyddsområde för Backa. Enligt uppgift från kommunen har området svårigheter med att lösa enskilda avloppsanläggningar och det är blandad status på de enskilda avloppsanläggningarna inom området.</p> <p>Områdets vattenförsörjning och avloppshantering behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp då området är beläget nära en känslig recipient och har en potentiellt stor påverkan på denna samt att det föreligger risk för att dricksvattenkvaliteten i området kan ha allvarliga brister.</p>

Tabell 4 VA-utbyggnadsområden.

3 Skyfall

Enligt lagtexten ska:

”en vattentjänstplan innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behövs vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall”.

Bedömningen ska omfatta alla allmänna vattentjänster (dricksvatten, spillvatten och dagvatten) och avgränsas till endast skyfall och omfattar inte andra klimatrelaterade händelser. Lagtexten innehåller inte någon närmare definition av skyfall än ”intensiv kortnederbörd”. Därmed finns en flexibilitet för kommunen själv att bedöma vilket regn som används som utgångspunkt i åtgärdsanalysen.

3.1 Generellt

Våra dagvattensystem är till för att avleda vatten genom ledningar och öppna diken. I samband med skyfall är dagvattensystemets kapacitet mycket begränsad i förhållande till regnets intensitet och volym. Det gäller även för markens infiltrationsförmåga som ofta inte räcker till för att ta emot regnmängderna. Följden blir avrinning på markytan som kan leda till översvämning. Höga flöden och/eller vattennivåer som följd av skyfall kan leda till oönskade konsekvenser för ett samhälle, en stad eller en ort och medföra att viktiga försörjningsfunktioner skadas.

Beroende på var översvämningen inträffar kan den medföra allvarliga konsekvenser för exempelvis bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktig verksamhet (MSB, 2017). I föreliggande vattentjänstplan ligger fokus på identifiering av VA-anläggningar där risk för översvämning finns, samt vilka åtgärder som kan vidtas för att bibehålla VA-anläggningarnas funktion vid skyfall.

3.2 Ytavrinningskartering

Under 2018 genomförde Sweco en kartering av instängda områden och ytliga avrinningsvägar för att belysa skyfallsrisker för tätorterna Bollebygd, Hultafors, Olsfors och Töllsjö. Denna har i föreliggande vattentjänstplan använts som underlag för att identifiera åtgärdsbehov för den allmänna VA-anläggningen.

I ytavrinningskarteringen definierades begreppet skyfall inte som ett regn med en viss återkomsttid eller volym utan användes i en vidare bemärkelse som ett potentiellt kraftigt/häftigt regn. Syftet med analysen var att lokalisera topografiskt instängda områden och vattnets naturliga väg över markytan, och utifrån det identifiera riskområden för översvämning orsakad av skyfall.

De instängda områden och ytliga avrinningsvägar som redovisades i karteringen byggde helt och hållet på en högupplöst digital höjdmodell. Ledningsnät, dagvattensystem och grundvatten ingick inte i analysen utan analysen beskrev ytvattnets påverkan under ett översvämningsförlopp.

Följande underlag användes vid karteringen:

- Lantmäteriets nationella höjdmodell: både i form av LAS-filer (Bollebygd tätort) med 1x1 m upplösning samt 2 x2 m raster nedladdat från Scalgo
- Ortofoto

För kartering och bearbetning av underlagsmaterialet användes ArcGIS version 10.3 från ESRI samt Scalgo. Båda bygger på samma principer och ger helt jämförbara resultat.

Byggnader integrerades i höjdmodellen så att avrinningen beräknades runt, och inte igenom, byggnaderna. Vid broar användes marknivån under broarna.

Genom att studera kartorna utifrån nedan listade förutsättningar fås en indikation om var sannolikheten för översvämningar är störst i samband med extrema skyfall.

- Avrinningsvägar
- Instängda områden
- Stark lutning

Resultatet av lågpunktskarteringen presenterades i kartform med avrinningsstråk och lågpunkter per tätort (se vidare Bollebygd översvänningsutredning, Sweco 2018).

3.3 Identifierade VA-anläggningar där risk för översvämning föreligger samt åtgärdsförslag

3.3.1 Framtagande av åtgärdsförslag

Identifiering av de delar av den allmänna VA-anläggningen som bedöms kunna påverkas negativt av ett skyfall har gjorts genom en GIS-analys där skikten för den upprättade ytavrinningskarteringen har kombinerats med lager för lokalisering av kommunens VA-anläggningar (vattenverk, avloppspumpstationer, tryckstegringsstationer, dagvattendammar). Utifrån detta identifierades vilka anläggningar som är lokaliserade inom instängda områden, nedströms starkt lutande områden eller där flera avrinningsstråk möts och som därmed ligger i riskzonen att påverkas vid skyfall.

Åtgärder för skyfallshantering kan delas in i tre kategorier, skyfallsyta, skyfallsled eller styrning, se Figur 10 nedan. Beroende på förutsättningarna i anslutning till den anläggning som påverkas kan det t.ex handla om arbete med marknivåer i syfte att styra skyfallsvattnet till en annan plats. Kompletterande åtgärder för specifika objekt kan också bli aktuella, exempelvis höjning av elskåp och styrskåp och/eller extern klimatsäkring av själva byggnaden.

Figur 10. Schematisk illustration av tänkbara skyfallsåtgärder.

3.3.2 Anläggningar med åtgärdsbehov

Det största åtgärdsbehovet har identifierats för en pumpstation i Bollebygds tätort. Den är lokaliserad i en stor lågpunkt där vattendjup upp till 3 meter kan bli stående kring stationen vid skyfall. Både stationens funktion men även tillgänglighet till stationen bedöms kunna påverkas i stor grad vid ett skyfall. Vid skyfall som resulterar i stora vattendjup kring stationen kan elförsörjningen brytas, beroende på vart i stationen elskåpen sitter. Vid elavbrott nödavleder stationen orenat spillvatten till recipienten. Även om stationens elförsörjning skulle klara sig anses åtkomst och drift av stationen ej vara möjligt vid en skyfallshändelse då stationen ligger i en stor lågpunkt. Åtgärder som rekommenderas på kort sikt är klimatsäkring av själva stationsbyggnaden, både externt (väggar och tak) samt internt (flytt av elektriska delar från marknivå till högre upp i anläggningen). Dock bedöms dessa åtgärder inte vara hållbara över tid. Även vägen till pumpstationen behöver vara framkomlig för att dess funktion ska kunna upprätthållas. Klimatsäkring av stationen kräver vidare utredning av ombyggnation/markjusteringar eller en flytt av stationen.

Tre av spillvattenpumpstationerna i kommunen som nödavleder till dagvattenledning saknar backventil. Vid skyfall antas dagvattenledningarna gå fulla och det finns därför risk att stationerna vid höga trycknivåer i dagvattensystemet kommer belastas av dagvatten. Pumparna är sannolikt inte dimensionerade för både spill- och dagvatten vilket ökar risken för höga nivåer i pumpstationerna med uppdamning i spillvattenledningsnätet som potentiell följd. För att skydda anläggningarna föreslås installation av backventiler på samtliga av dessa pumpstationer.

En av spillvattenpumpstationerna nödavleder med självfall till en lokal recipient (Sörån) där höga nivåer kan uppträda vid t.ex långvarig nederbörd. Detta kan leda till att nödavledning från stationen kan påverkas och att nödavledning blir svårt/omöjligt, beroende på vattennivå i recipienten. Detta bör studeras närmare.

I anslutning till ett avloppsreningsverk finns även ett antal vassbäddar för slamhantering. Centralt genom dessa passerar ett identifierat avrinningsstråk. Vid skyfall finns det därför risk att de stora vattenmängderna kan föra med sig slam direkt till recipienten. Slamhanteringen i kommunen i stort håller på att ses över och dessa bäddar planeras att tömmas och fyllas igen om inom några år. Innan detta verkställs skulle förslagsvis kortsiktiga åtgärder kunna genomföras för att minimera konsekvenserna vid ett eventuellt skyfall. Idag finns en befintlig vall som skyddar vassbäddarna från en del vatten vid extrem nederbörd. Denna skulle kunna höjas för att ge ytterligare skydd. Befintlig lågpunkt skulle då kunna utökas och vattnet ledas om förbi vassbäddarna ner till aktuell recipient.

Runt två av kommunens befintliga dagvattendammar finns det viss risk för översvämning av omgivande fastigheter vid ett skyfall. Anläggningarnas funktion bedöms dock inte påverkas då syftet även i normalfallet är att de ska magasinera en större volym vatten. Därmed är bedömningen att det inte föreligger behov för proaktiva åtgärder. Ett skyfall kan dock försämra anläggningens funktion tillfälligt genom t.ex. erosion eller igentäppning av utloppsrör, och rutiner för drift och underhåll av dammarna efter ett skyfall bör tas fram.

3.4 Ansvar för skyfall

Den allmänna dagvattenanläggningen där VA-huvudmannen enligt LAV ansvarar är till för att avleda vatten genom ledningar och öppna diken. I samband med skyfall är dagvattensystemets kapacitet mycket begränsad i förhållande till regnets intensitet och volym. När dagvattensystemet är fullt innebär det i praktiken att avrinningen av regnöverskottet primärt beror av marknivån.

Vem som ansvarar för skyfall är en frågeställning som många kommuner i Sverige står inför att utreda, det finns idag inga nationella bestämmelser i frågan. Kommunen är enligt Plan- och bygglagen (PBL) ansvarig för att bebyggelse anläggs på mark lämplig för ändamålet, och ska därmed ta hänsyn till översvämningssrisker vid planering av ny bebyggelse. Allt ansvar för översvämningssäkring ligger dock inte på kommunen utan fastighetsägare och verksamhetsutövare har ansvar att skydda sin egendom.

Kommuner är, som ovan nämnt, skyldiga att beakta översvämningssrisker både i bebyggd miljö och i planering av nya områden. Enligt Plan- och bygglagen (PBL) ska kommunen i översiktsplanen bedöma och värdera risken för skador på den bebyggda miljön till följd av översvämning. Kommunen är också skyldig att arbeta strategiskt med hur riskerna kan minska eller upphöra.

Förutom ovanstående skyldigheter gällande översiktsplanering har kommuner enligt lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544), också skyldighet att genomföra risk- och sårbarhetsanalyser. I dessa ska kommuner analysera vilka händelser som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten.

En fastighetsägare är ansvarig för att vidta förebyggande åtgärder och skydda egendomen från översvämningar. Fastighetsägaren är enligt PBL också skyldig till att hålla tomten i vårdat skick så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen inte uppkommer.

Kommunen har således ett ansvar tillsammans med fastighetsägarna att skapa säkra vattenvägar vid skyfall.

Ett relativt vanligt sätt att betrakta ansvarsfrågan kopplat till skyfallsåtgärder för kommuner i Sverige är att:

- Åtgärder bara för att skydda VA-anläggningen genom att göra lokala lösningar så som exempelvis vallar, upphöjningar eller avskärande diken bekostas av VA-huvudmannen
- Kommunen tar ansvar för skyfallsåtgärder som är till för att säkra bebyggelse, större områden etc. Skydd av andra objekt förutom VA-anläggningen ingår därmed i kommunens ansvar.

4 Långsiktig planering av den allmänna VA-försörjningen

Vattnet i Bollebygd är en viktig resurs vilket ska respekteras när beslut ska fattas (VA- och dagvattenpolicy, 2021). Målet är att uppnå en långsiktigt hållbar och robust VA-försörjning med hänsyn till planerad samhällsutveckling, klimatförändringar etc. VA-försörjningen ska utformas, skötas och utvecklas så att människors hälsa säkerställs och påverkan på miljön minimeras.

I denna del sammanfattas och redovisas hur den allmänna VA-anläggningen som ligger inom det befintliga verksamhetsområdet för allmänt VA ska utvecklas och förbättras de kommande åren med utgångspunkt i tidigare avsnitt i denna vattentjänstplan.

Genomförandet av åtgärder sker i den takt som är möjlig i organisationen. Vidare arbete med mer exakt tidssättning av åtgärder sker parallellt och drivs av kommunens VA-enhet, vilken också ansvarar för aktualisering av vattentjänstplanen som helhet.

4.1 VA-planområden

Verksamhetsområdet för kommunalt VA omfattar Bollebygd, Olsfors, Hultafors och Töllsjö tätorter. Olsfors och Hultafors försörjs med vatten från Borås (Borås Energi och Miljö) medan vatten till Bollebygd och Töllsjö försörjs via egna grundvattenverk. Spillvattenförsörjningen sker via tre egna avloppsreningsverk. Även den framtida allmänna VA-försörjningen, inklusive planerade utbyggnadsområden avses baseras på samma övergripande system. Systemet avses därmed främst kompletteras med överföringsledningar till de utpekade utbyggnadsområdena (se 2.8). Det kan dock bli aktuellt med lokala lösningar där anläggning av överföringsledning inte är möjligt. Detta kommer att utredas närmare i kommande projekteringsarbete.

Tillståndet för Bollebygds reningsverk går egentligen ut i slutet på 2025. Detta har dock förlängts i väntan på beslut gällande eventuell anslutning till GRYAAB. I samband med att ansökan om nytt tillstånd t blir aktuellt kommer eventuellt åtgärdsbehov att utredas.

Ytterligare åtgärder för det vidare arbetet i de olika VA-planområdena redovisas nedan.

4.1.1 VA-utbyggnadsområden

- Ta fram tidsplan för utbyggnad av den allmänna anläggningen för att tillgodose utpekade områdens behov.
- Utreda vilka fastigheter i området som bör införlivas i verksamhetsområde för vatten och spillvatten.
- Utred behov av verksamhetsområde för dagvatten.

4.1.2 VA-utredningsområden

- Utred oklara faktorer som påverkar områdenas behov av eventuellt förändrad VA-försörjning.
- Klassa om området efter utredning av osäkra parametrar till någon av de andra områdestyperna.

4.1.3 Bevakningsområden

- Regelbundet bevaka förändringar i områdena

- Vid behov revidera klassningen av områden där en förändring sker som påverkar områdets förutsättningar till enskilda anläggningar.

4.1.4 *Områden med enskilt VA*

- Regelbundet utföra tillsyn på enskilda anläggningar inom dessa områden.
- Hantera inkomna vattenprov.
- Hantera eventuella rapporteringar om problem med vattenkvaliteten och vattenkvantiteten.

4.2 Skyfall

- Planera och ta fram tidplan för de åtgärder som behöver genomföras för att säkerställa de allmänna VA-anläggningarnas funktion vid skyfall. Föreslagna åtgärder redovisas i kapitel 3.3.

4.3 Övriga åtgärder inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning

Bollebygds kommun arbetar kontinuerligt med åtgärder för att uppnå en långsiktigt hållbar allmän VA-försörjning.

Inom kommunen finns det generellt god tillgång på vatten. I den regionala vattenförsörjningsplanen för Västra Götaland pekas flera dricksvattenresurser (helt eller delvis inom Bollebygds kommun) ut som kommunalt viktiga, en grundvattenresurs (Bollebygd Norra) och tre ytvattenresurser (Östra respektive Västra Nedsjön samt Ömmern). De regionalt viktiga dricksvattenresurserna är sådana som kan vara av mellankommunalt intresse. De kräver därför samordnad förvaltning över kommungränser. För att uppnå en robust dricksvattenförsörjning är det viktigt att säkerställa ett gott skydd för utpekade vattenresurser. Det pågår bl.a arbete med nytt vattenskyddsområde för Nedsjöarna.

Eftersom dricksvattenförsörjning är en samhällskritisk funktion behöver den fungera även vid störning. Det är därför viktigt att planera för reservvattenförsörjning som kan sättas in i händelse av att ordinarie vattentäkt inte kan nyttjas. I dagsläget saknas reservvatten för Bollebygds kommun men det finns förslag på olika lösningar. Arbetet med en lösning för reservvatten utreds utifrån de förslag som tagits fram under processens gång samt nya möjligheter som tillkommer i samband med eventuell anslutning till Härrydas ledningsnät. En överföringsledning mellan Olsfors och Bollebygd skulle kunna möjliggöra reservvatten från Borås. Detta är dock fortfarande i utredningsstadiet.

Det finns behov av investeringar i det allmänna ledningsnätet, bl.a för att minska tillskottsvatten i avloppssystemet respektive utläckage från dricksvattensystemet. Sådana åtgärder genomförs kontinuerligt, men det finns behov av att ta fram en drift-, underhålls- och förnyelseplan för att skapa ytterligare långsiktighet i detta arbete.

5 Bedömning av betydande miljöpåverkan

En undersökning gällande betydande miljöpåverkan har genomförts i enlighet med 6 kap. 6 § första stycket 1 miljöbalken. Genomförandet av vattentjänstplanen för Bollebygds kommun kan utifrån denna inte antas medföra en betydande miljöpåverkan eftersom planens innehåll inte anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen (jfr 2 § 2 p miljöbedömningsförordningen). Planen anger inte heller förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön så att en betydande miljöpåverkan kan antas (jfr 4 § miljöbedömningsförordningen). Vid bedömningen har de kriterier som anges i 5 § miljöbedömningsförordningen beaktats.

Referenser

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område. (u.d.).
- MSB. (2017). *Vägledning för skyfallskartering*. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
- Regeringen. (01 2023). *Lag om allmänna vattentjänster*. Hämtat från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2006412-om-allmanna-vattentjanster_sfs-2006-412
- Svenskt vatten. (01 2023). *M152 Vägledning vid framtagande av vattentjänstplan- Komplettering av VA-plan*.

Bilaga 1 Vattentjänstplan Bollebygd

Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning

2023-06-23

Inledning

Parallellt med framtagandet av vattentjänstplanen behöver behovet av en strategisk miljöbedömning undersökas i enlighet med 6 kap miljöbalken (MB). I detta dokument redovisas processen, relevanta lagtexter och resultatet av arbetet, där slutsatsen är att planen inte medför betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning därmed inte behöver genomföras.

Sammanfattning av vattentjänstplanen

Bollebygd kommuns vattentjänstplan innehåller i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) §6b och c:

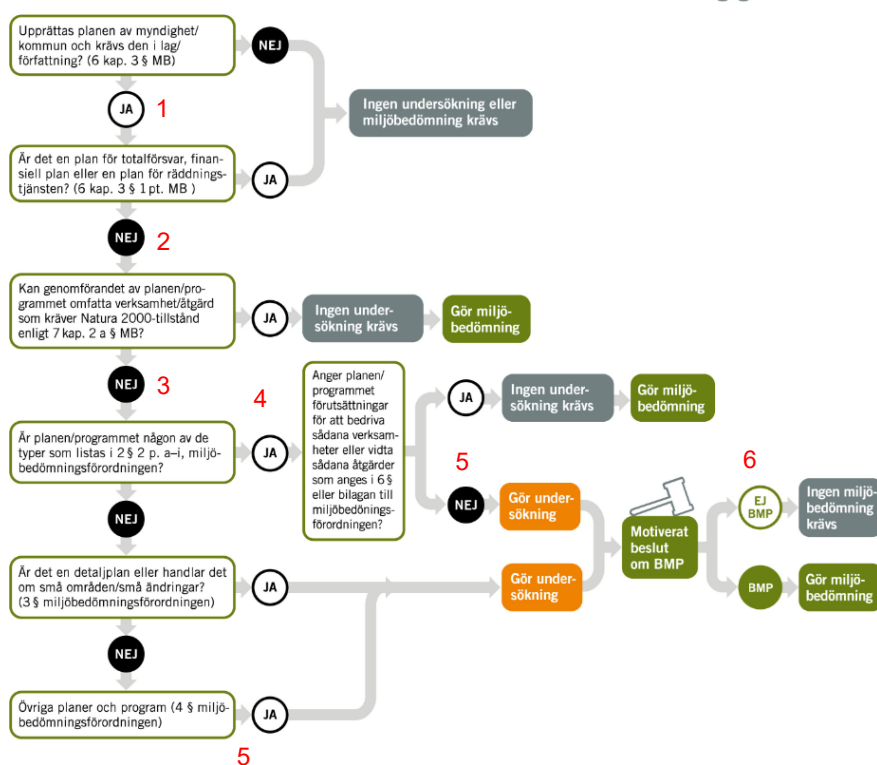
- VA-planområden kategoriserade som enskilt VA-område, VA-bevakningsområde, VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde,
- Risker och åtgärdsförslag för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall
- långsiktig planering för behov och åtgärder gällande förbättring av den allmänna VA-anläggningen
- undersökning om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan

Åtgärderna i vattentjänstplanen anger vad som behöver göras men fastslår inte hur, det vill säga teknisk lösning eller eventuellt markanspråk. Det utreds vidare i respektive projekt.

Processbeskrivning

Figuren nedan är hämtad från Naturvårdsverkets handledning för strategiska miljöbedömningar. Den röda numreringen i figuren representerar de bedömningar som gjorts och redovisas nedan i respektive steg.

STRATEGISK MILJOBEDOMNING – behöver en undersökning göras?

Steg 1 och 2

Strategiska miljöbedömningar för planer och program

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Skyldigheten gäller inte

1. planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och
2. finansiella eller budgetära planer och program.

Lag (2017:955).

Slutsats steg 1: JA, vattentjänstplanen faller under sådana planer som anges i 3 § för vilka miljöbedömning ska göras om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Vattentjänstplanen är reglerad i LAV och tas fram av kommunen.

Slutsats steg 2: NEJ, vattentjänstplanen omfattas inte av undantagen som anges i 3 §, dvs det är inte en plan för totalförsvaret, en finansiell plan eller en plan för räddningstjänsten

Steg 3

Kan genomförandet av planen/programmet omfatta verksamhet/åtgärd som kräver Natura 2000-tillstånd enligt 7 kap. 2 a § MB?

Slutsats steg 3: NEJ, vattentjänstplanen omfattar inte Natura 2000-områden eller andra områden som avses i 7 kap 28a § MB.

Steg 4

Planer och program som ska eller inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

1. genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller
2. planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är
 - a) ett åtgärdsprogram enligt 5 kap. 8 § miljöbalken,
 - b) en avfallsplan enligt 15 kap. 41 § miljöbalken eller enligt 9 kap. 11 § avfallsförordningen (2020:614),
 - c) en översiktsplan enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900),
 - d) en regionplan enligt 7 kap. plan- och bygglagen,
 - e) en plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt lagen (1977:439) om kommunal energiplanering,
 - f) en länsplan enligt förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur,
 - g) en havsplan enligt havsplaneringsförordningen (2015:400),
 - h) en plan för moderna miljövillkor enligt 11 kap. 28 § miljöbalken, eller
 - i) en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, vattenförvaltning, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning. Förordning (2020:694).

Punkt 1 ovan är inte relevant då inga Natura 2000-områden berörs av denna plan.

Slutsats steg 4: JA, vattentjänstplanen faller under de planer som tas upp under ”i)” p.2.

Steg 5

Anger planen/
programmet
förutsättningar
för att bedriva
sådana verksam-
heter eller vidta
sådana åtgärder
som anges i 6 §
eller bilagan till
miljöbedömnings-
förordningen?

I 6 § miljöbedömningsförordningen (MBF) listas verksamheter som alltid kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. T.ex. listas verksamheter som är tillståndspliktiga enligt 28 kap. 1 eller 2 §§ miljöprövningsförordningen:

- större avloppsreningsverk som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar minst 2 000 personekvivalenter
- en avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler.
- vattenöverledning av mer än fem procent av normal lågvattenmängd i något av de berörda områdena
- muddring i ett miljöriskområde

Vidare omfattas vissa sådana mer omfattande verksamheter som omfattas av krav på regeringens tillåtlighetsprövning. Av dessa är följande potentiellt aktuella (17 kap. 4 a § miljöbalken):

- 13. vattenregleringar varigenom ett vattenmagasin av minst 100 miljoner kubikmeter under året eller tio miljoner kubikmeter under veckan ska utnyttjas,
- 14. vattenöverledningar eller andra vattenbortledningar från vattendrag eller sjöar med en normal oreglerad lågvattenföring av minst tio kubikmeter i sekunden i bortledningspunkten eller utloppet, om därigenom en sådan mängd vatten tas i anspråk att vattenföringen understiger fyra femtedelar av den normala oreglerade lågvattenföringen,
- 15. grundvattentäkter för tillgodogörande av en större vattenmängd än 10 000 kubikmeter om dygnet, om inte minst nio tiondelar av det uttagna vattnet återförs till grundvattenmagasinet,
- 16. andra vattenregleringar, vattenöverledningar och vattenbortledningar än som har angetts förut, om verksamheten avser någon av sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren, Hjälmaren, Storsjön i Jämtland eller Siljan och företaget kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag,

Nedan listas också de infrastrukturprojekt som anges i bilagan till miljöbedömningsförordningen (p.10):

10. Infrastrukturprojekt som avser
- a) anläggning av industriområden,
 - b) tätortsbebyggelse, inklusive byggande av shoppingcentrum och parkeringsplatser,
 - c) byggande av järnvägar, omlastningsstationer eller terminaler för kombinerad trafik,
 - d) anläggning av flygfält,
 - e) byggande av vägar, hamnar eller hamnanläggningar, inklusive fiskehamnar,
 - f) anläggning av inre vattenvägar eller anläggningar för reglering av vattenflöden,
 - g) dammar och andra fördämningar eller vattenmagasin för långvarigt bruk,
 - h) spårvägar, upphöjda eller underjordiska järnvägar, hängbanor eller liknande banor av speciell typ som endast eller i huvudsak används för passagerartransport,
 - i) byggande av rörledningar för gas eller olja,
 - j) anläggning av vattenledningar över långa avstånd,
 - k) kustanläggningar för att bekämpa erosion eller havsanläggningar i form av vallar, pিরer, vågbrytare eller andra anläggningar för skydd mot havet eller andra havsanläggningar varigenom kustlinjen kan ändras (andra verksamheter och åtgärder än sådana som avser underhåll eller återuppbyggnad av anläggningar),
 - l) system för utvinning av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning, eller
 - m) anläggningar för överledning av vatten mellan avrinningsområden.

Slutsats steg 5: NEJ, Omständigheter som påverkar bedömningen av betydande miljöpåverkan är huvudsakligen påverkan från ytterligare utbyggnad av det allmänna verksamhetsområdet för VA. Vattentjänstplanen för Värnamo kommun ger förutsättningar för utbyggnad till fyra sådana områden under dess genomförandetid. Dessa områden är lokaliserade i nära anslutning till befintligt allmänt verksamhetsområde och befintliga renings- och vattenverk bedöms ha tillräcklig kapacitet.

Kommentar [RS1]: Fråga till Bollebygd: Har vi förstätt det rätt så här?

Även om en Vattentjänstplan inte anses vara en sådan plan som omfattas av 2 § 2 p. MBF kan en sådan plan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt förutsättningarna som regleras i 4 § MBF:

”Planer och program som krävs i lag eller annan författning och som upprättas av en myndighet eller kommun samt ändringar i sådana planer och program ska, om de inte omfattas av 2 §, antas medföra en betydande miljöpåverkan endast om:

1. planerna, programmen eller ändringarna anger förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön, och
2. en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken visar att en sådan miljöpåverkan kan antas.”

Vattentjänstplanen bedöms vidare inte heller ange förutsättningar för att bedriva sådana tillståndspliktiga verksamheter som anges i 6 § MBF.

Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas

För att utreda om planen antas medföra betydande miljöpåverkan görs en undersökning i enlighet med miljöbalken 6 kap 6§.

6 § Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen

1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om sådana omständigheter som avses i första stycket 1. *Lag (2017:955)*.

Om undersökningen visar att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver en miljökonsekvensbeskrivning (strategisk miljöbedömning) tas fram och antas parallellt med planen. Undersökningen ska generera ett beslutsunderlag men den bidrar samtidigt till kunskap som kan vara användbar i det fortsatta arbetet med planen samt med miljöbedömningen i de fall en sådan ska göras. En viktig del av undersökningen är att ta reda på hur olika typer av miljöeffekter samspelar med varandra för att få en tydligare uppfattning om eventuell betydande miljöpåverkan.

Om undersökningen visar att planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver ingen strategisk miljöbedömning tas fram.

Undersökningen har utgått ifrån 5 § miljöbedömningsförordningen där det tydliggörs vad undersökningen skall utgå ifrån vid bedömning av om planen eller programmets genomförande kan antas ge upphov till betydande miljöpåverkan.

En checklista har upprättats och använts som hjälp i arbetet med bedömningen för att tydliggöra vilka aspekter som särskilt har bedömts i undersökningen.

Att undersöka om genomförandet av en plan eller ett program kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

5 § Vid en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken ska identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan utgå ifrån

1. i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen
 - a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
 - b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför,
 - c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller
 - d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen,
2. miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,
3. de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper,
4. i vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,
5. miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,
6. miljöeffekternas omfattning,
7. riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvariga olyckor eller andra omständigheter,
8. det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen, och
9. påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Vid "ja" på följande 3 frågor innebär planen alltid en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning krävs.	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a §?		x
Anger planen/programmet förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?		x
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Ställningstagande utifrån checklistan nedan)		x

Övergripande bedömningsområden	Negativ påverkan	Ingen/Neutral påverkan	Positiv påverkan	Kommentar
Globala mål/Agenda 2030			x	Vattentjänstplanen ska bidra till att säkerställa kommunens vattentjänster, vilket bidrar till målpåfyllelse av mål 6, "rent vatten och sanitet för alla" och mål 11 "hållbara städer och samhällen"
Nationella miljömål		x		Osäkert, möjlig koppling till att vattentjänstplanen bidrar till vissa förutsättningar att uppnå miljö kvalitetsnormerna genom minskad påverkan från enskild VA-försörjning på recipienter. Planen ger också förutsättningar för en mer robust och klimatanpassad VA-försörjning i och med risk- och åtgärdsanalys kring skyfallspåverkan
Regionala miljömål		x		Samma som för de nationella miljömålen

Översiktsplan		x		Ingen direkt påverkan i nuläget, men bebyggelseutveckling som kan påverka behovet av vattentjänster behöver bevakas i det fortsatta arbetet.
Övriga kommunala policys, planer och program		x		
Riksdirektiven		x		Ingen direkt påverkan. Inga åtgärder föreslås som påverkar riksdirektiven.
Kulturmiljö		x		Ingen direkt påverkan. Inga exakta ledningsdragningar föreslås i planen.
Naturmiljö		x		Ingen direkt påverkan. Inga exakta ledningsdragningar föreslås i planen.
Sociala värden och rekreation		x		Eventuell liten positiv påverkan på sociala värden genom att säkra vattentjänsterna som utgör en viktig grund för ett hållbart och robust samhälle. Påverkan bedöms dock vara liten och sekundär och kan därför anses vara försumbar.
Materiella värden		x		Ingen direkt påverkan men åtgärder till följd av planen kan skydda tekniska installationer (som har materiella värden) i den allmänna VA-anläggningen. Skyddet medför dock också en kostnad att upprätta. Så påverkan bedöms vara neutral.
Hälsa och säkerhet (människa och miljö)			x	Riskerna bedöms minska något genom att säkerställa vattentjänsterna med

Kommentar [RS2]: Fråga till Bollebygd, är det någon annan kommunal plan som har bäring på vattentjänstplanen eller som kan påverkas av den?

Kommentar [RS3]: Fråga till Bollebygd: Finns det värden mellan utbyggnadsområdena och befintligt verksamhetsområde, men tror inte det då det är så korta avstånd

				åtgärder för att minimera påverkan på VA-anläggningarna vid skyfall.
Ekosystemtjänster		x		Ingen direkt påverkan. Men, beroende på hur åtgärder genomförs/utformas, kan olika ekosystemtjänster bevaras, utvecklas eller försämrats
Vatten (yt- och grundvattenkvalitet)		x		Osäkert, liknande bedömning som för de nationella miljömålen gällande att vattentjänstplanen bidrar till vissa förutsättningar att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten genom åtgärder för att minska påverkan från enskild VA-försörjning på recipienter
Klimat (lokalt)		x		Ingen påverkan

Kommunens övergripande ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan redovisas i huvudhandlingen, med denna bilaga som komplement och underlag till bedömningen.

Beslut

Beslut i frågan om miljöpåverkan

7 § Myndigheten eller kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. *Lag (2017:955).*

8 § Beslutet om huruvida genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan får inte överklagas särskilt. *Lag (2017:955).*

Beslut som följer kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan tas av [kommunstyrelsen](#).

Slutgiltigt beslut gällande att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan fattas av kommunfullmäktige i samband med antagandet av planen, då detta ställningstagande kommer ligga som en bilaga till planen vid antagande.

Kommentar [RS4]: Fråga till Bollebygd: Vem fattar detta beslut.

Bilaga 2 Bollebygds VA-utbyggnadsplan

Bedömningsmodell för beslut om förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering

2023-09-25

Manual för hantering av modellverktyget

Denna manual är ett hjälpmedel vid hantering av det modellverktyg som används för att bedöma vilket behov det finns av förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering och möjlighet för anslutning till allmän VA-försörjning (via överföringsledning) i de områden i kommunen som utgör *VA-planområden*.

Manualen redovisar nedanstående moment. Tillvägagångssätt för avgränsning av VA-planområden eller vilket underlag som behövs för att utföra bedömningarna redovisas inte här.

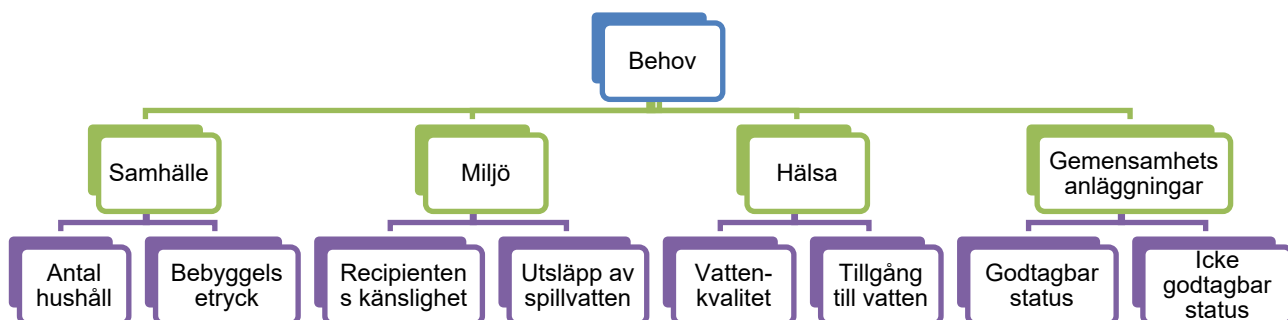
Bedömning av behov av förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering

De områden som utgör VA-planområden bedöms med avseende på flera kriterier som tillsammans bildar områdets "behov av en förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering". Detta görs för att kommunen ska kunna se vilka områden som är mest angelägna att arbeta med. Det ger också en grund för prioritering av eventuell anslutning till allmän VA-försörjning eller andra förbättrande åtgärder. Bedömningen omfattar de bebyggelsegrupper som identifierats i tidigare genomförd GIS-analys över fastigheter med enskild försörjning. I förarbetena till LAV ansågs 20–30 fastigheter utgöra lägsta nivån för samlad bebyggelse. Bollebygds GIS-analys omfattar bebyggelsegrupper där 20 eller fler hus ligger med minst 200 meters avstånd till varandra.

De faktorer som bygger upp "behovet" för en allmän VA-hantering är bebyggelsestruktur, hälsa och miljö. Ett av rekvisiten i 6 § LAV som reglerar ett kommunalt ansvar för att lösa VA-situationen i ett område är att området har en samlad bebyggelse som medför att VA-situationen behöver lösas i ett större sammanhang.

I bedömningen av områdets behov av en förändrad VA-situation ska särskild hänsyn tas till att förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. I de områden det finns en förening eller gemensam anläggning som kan tillgodose områdets vattenförsörjning och/eller bortledning av spillvatten bedöms den befintliga anläggningens utbredning och status.

En annan faktor i behovs kriteriet är områdets bebyggelsestryck och därmed på sikt förändrad VA-situation. Faktorn för miljö analyseras utifrån områdets nuvarande VA-lösning där utsläpp från avloppsanläggningar har en negativ påverkan samt om det finns risk för påverkan i en känslig recipient i området. I det sista rekvisitet, människors hälsa, bedöms områdets tillgång till dricksvatten med tillräcklig kvalitet och ett möjligt uttag som bedöms kunna tillgodose områdets behov.

1. Samhälle

Samhällsfaktorn är indelad i två kategorier, antalet hushåll och bebyggelsestryck. I förarbetet till lag (2016:412) om allmänna vattentjänster har man ansett att ett antal av 20–30 fastigheter kan tänkas utgöra ett antagbart minimum för att bebyggelsen ska anses som samlad. Bedömning av vad som kan utgöra samlad bebyggelse har inte förändrats med lagändringen i Lag (2022:1249) om ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. I denna analys har man därav satt detta intervall som en lägsta nivå för att ett område ska utgöra ett VA-planområde. Intervallerna ++ och +++ har satts efter spridningen av bostäder inom de olika VA-planområdena

Antalet hushåll anges i tre storleksklasser enligt nedan:

- +++ Området innefattar >51 hushåll
- ++ Området innefattar 31–50 hushåll
- + Området innefattar 20–30 hushåll

Parametern *omvandlingstryck/bebyggelsestryck* anges i tre storleksklasser enligt nedan:

- +++ Området har högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck och omfattas av politiskt beslut, t.ex. fördjupad översiktsplan eller detaljplan.
- ++ Området har ett högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck men omfattas ej av politiskt beslut.
- + Området har ej högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck och omfattas ej av politiskt beslut.

2. Befintliga vatten- och/eller avloppsföreningar

I Lag (2022:1249) om ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster tillkom ett nytt stycke i 6 § som anger att kommunen ska ta särskild hänsyn till möjligheten att uppnå syftet med bestämmelsen, det vill säga att tillgodose skyddet för människors hälsa eller miljön, genom enskilda va-anläggningar. Bedömningen i den här analysen tar sikte på att bedöma gemensamma anläggningars. I bedömningen ses till anläggningens kapacitet och status för att bedöma anläggningens förutsättningar att tillgodose hela VA-planområdets behov av vatten- och spillvatten. Enskilda anläggningar bedöms i punkt 3 och 4 i detta dokument.

- 3 Föreningen kan tillgodose områdets behov för vatten- och spillvatten
- 2 Föreningen kan tillgodose delar av områdets behov, antingen delar av området eller endast en vattentjänst.
- 1 Föreningen kan inte tillgodose områdets behov av vatten- och spillvatten.
- 0 Det finns ingen förening i området

3. Miljö (avloppssituationen)

Miljöfaktorn är indelad i två parametrar, utsläpp och recipient. Bedömningen görs delvis med hjälp av information i VISS som kompletterats med information från tjänstemän inom Bollebygds kommun med lokalkunskap.

Parametern *utsläpp* tar hänsyn till den förorenande verksamheten/källan som här utgörs av avloppsanläggningar.

- +++ I området finns till stor del avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har inte de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.
- ++ I området finns en mindre andel avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har delvis de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.
- + I området finns ett mycket begränsat antal avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.

Parametern recipient tar hänsyn till närheten till känslig recipient i tre nivåer:

- +++ Området ligger i direkt anslutning till skyddat område eller kommunal badplats, eller inom fastställt/föreslaget vattenskyddsområde. Området ligger inom 100 meter från vattendrag eller sjö som är hårt belastat av näringsämnen. Avståndet baseras på risk för påverkan i områden som anses särskilt känsliga och riskerar att påverka människors hälsa negativt. Påverkan från avloppsvatten på vattendrag eller andra vattenförekomster anses vara en miljörisk.
- ++ Området ligger i direkt anslutning till vattenförekomst (inom 100 meter) som inte uppnår god ekologisk status p.g.a. övergödning, alternativt anses känslig.
- + Området ligger utanför ovan angivna områden.

4. Hälsa (dricksvattensituationen)

Hälsofaktorn är indelad i två parametrar, kvantitet och kvalitet.

Hälsofaktorn kvantitet tar hänsyn till huruvida tillgången på dricksvatten är tillräcklig eller inte.

- +++ I området finns otillräcklig kapacitet.
- ++ I området finns tidvis otillräcklig kapacitet eller begränsad mängd dricksvatten.
- + I området finns tillräcklig kapacitet.

Hälsofaktorn kvalitet beaktar de eventuella problem som kan vara förknippad med vattenkvaliteten. Bedömningen baseras delvis på platsens fysiska förhållanden så som ogynnsamma jordartsförhållanden, mindre tomter och lutning vilket skulle kunna bidra till en ökad risk för kontaminering av enskilda vattenbrunnar.

- +++ Risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i små delar av området eller risk för mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.
- ++ Risk för att allvarliga kvalitetsproblem kan förekomma i enstaka fall och/eller risk för mindre kvalitetsproblem i små delar av området.
- + Risk för mindre allvarliga problem eller ingen risk kopplat till dricksvattenkvaliteten finns i området.

Bedömning av möjlighet för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen

De faktorer som bygger upp "möjligheten" för ett område att anslutas till allmänt VA grundas på de huvudsakliga aspekter som i slutändan gör genomförandet mer eller mindre kostsamt. I det här fallet analyseras möjligheten för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen.

Om området är beläget i närheten av den allmänna anläggningen är av betydelse för bedömningen, så väl som avståndet mellan fastigheterna då det påverkar hur långt ifrån varandra förbindelsepunkten måste anläggas vilket påverkar kostnadstäckningen.

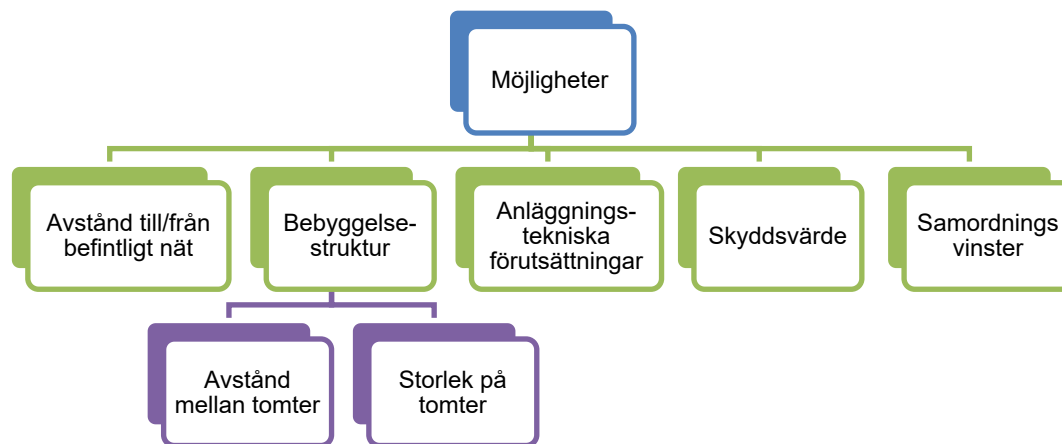
Möjligheten till utbyggnad påverkas även av områdets fysiska förutsättningar som jordartsförhållanden och höjdförhållanden då detta påverkar den allmänna anläggningens utformning om exempelvis behov av pumpning i området uppstår. Detta påverkar inte bara kostnad för utbyggnad utan även framtida drift- och underhållskostnader.

Områden som har så höga skyddsvärden att VA-utbyggnaden får ta en omväg innebär normalt att kostnaden eller det administrativa förarbetet ökar. Sådana förarbeten kan bland annat utgöras av markförhandlingar eller tillstånd- och dispensärenden.

Syftet med denna bedömning är inte att ta fram en kostnad för VA-anslutning av respektive område utan att visa bilden bakom kostnaden, dvs i vilka aspekter är möjligheten för VA-anslutning god och var är möjligheterna mindre goda.

Den bild som skapas av möjlighetsbedömningen kan användas som en grund för kostnadsberäkning. I det skede där kostnaden beräknas beaktas också sådana aspekter som har att göra med hur fördelning av kostnad ska gå till och hur investeringar ska göras över tid. Detta beaktas inte vid bedömning av respektive områdes "inneboende" möjlighet för VA-utbyggnad.

Med den möjlighet som är förknippad med VA-utbyggnad i olika områden, tillsammans med den del som utgör bedömning av behov, kan ett resonemang föras kring prioriteringsordning och takten för VA-utbyggnad. Förhoppningen är att det i resonemanget ska vara lätt för alla berörda att se bakgrunden till varför det är mer eller mindre dyrt att bygga ut VA och hur behovet inom olika områden skiljer sig åt.

1. Avstånd till/från befintligt nät

Denna faktor är avsedd att visa längden på nya, nödvändiga överföringsledningar till respektive område från närmsta möjliga anslutningspunkt i det befintliga ledningsnätet, varifrån dimension av spill- och dricksvattenledning är tillräcklig för områdets behov. Kriterier för bedömning av *Avstånd till/från befintligt nät* visas nedan.

- +++ Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät är mindre än 500 m
- ++ Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät är mellan 0,5 – 1,5 km
- + Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät är större än 1,5 km

2. Bebyggelsestruktur

Bebyggelsestrukturen inom ett område påverkar hur god kostnadstäckning VA-utbyggnad inom ett område kan uppnå. Bebyggelsestrukturen utgörs främst av de två delarna avstånd mellan tomter och storlek på tomter. Ju närmare varandra tomterna ligger och ju mindre de är desto bättre bedöms kostnadstäckningen vara, vilket är gynnsamt vid bedömning av möjlighet. Enligt uppgifter från kommunen anses medelstorleken på tomter uppgå till 2000 m². Modellen utgår därför från att det är den vanligaste tomtstorleken. Kriterier för bedömning av *Bebyggelsestruktur* visas nedan.

Avstånd mellan tomter

- +++ Tomterna gränsar till varandra och samma huvudledning kan försörja två husrader
- ++ Tomterna gränsar till varandra men en huvudledning kan bara försörja en husrad
- + Tomterna är glest belägna

Storlek på tomter

- +++ Medelstorlek tomt <2000 m²
- ++ Medelstorlek tomt > 2000 – 5000 m²
- + Medelstorlek tomt > 5000 m²

3. Anläggningstekniska förutsättningar

Jordartsförhållandena och förekomst av ytligt berg inom ett område påverkar kostnad för markarbeten. Kostnaden påverkas också av hur stabil marken är, dvs de geotekniska förutsättningar som finns, vilket styrs av jordarter, berg, lutningsförhållanden och höjdvariationer. Även höjdvariationerna inom området påverkar kostnaden för VA-utbyggnad. Kriterier för bedömning av *Anläggningstekniska förutsättningar* visas nedan.

- +++ Området bedöms ha goda geotekniska förutsättningar med gynnsamma jordartsförhållanden och/eller avloppsvatten bedöms kunna avledas till befintligt VA med självfall.
- ++ Området bedöms delvis ha goda geotekniska förutsättningar, delvis svåra geotekniska förutsättningar *och/eller* avloppsvatten kan delvis ledas till befintligt VA med självfall.
- + Området bedöms ha svåra geotekniska förutsättningar med ogynnsamma jordartsförhållanden eller berg i dagen och/eller avloppsvatten bedöms behöva pumpas till befintligt VA.

4. Skyddsvärde

De skyddsvärden som finns i kommunen kan påverka hur möjlig VA-anlutningen är till olika områden. Områden som har så höga skyddsvärden att VA-utbyggnaden får ta en omväg innebär normalt att kostnaden ökar. I områden som innehar höga skyddsvärden kan det krävas mer omfattande administrativt förarbete innan VA-utbyggnad kan ske. Sådana förarbeten kan bland annat utgöras av markförhandlingar eller tillstånd- och dispensärenden.

Kriterier för bedömning av *Skyddsvärde* visas nedan.

- +++ Det finns inga sådana skyddsvärden som påverkar önskad VA-utbyggnad.
- ++ Det finns sådana skyddsvärden inom området att VA-utbyggnaden behöver ta en viss omväg.
- + Det finns sådana skyddsvärden inom området att VA-utbyggnaden behöver ta en betydande omväg.

5. Samordningsvinster

För anslutning via överföringsledning kan samordningsvinster uppstå om arbetet kan samordnas med andra infrastruktur- eller exploateringsprojekt.

Kriterier för bedömning av Samordningsvinster visas nedan.

- +++ Samordning med annan kommun eller förbund samt övriga VA-projekt
- ++ Samordning med interna infrastrukturprojekt så som GC-väg
- + Det finns inga samordningsvinster

10. Samverkansavtal energi- och klimatrådgivning KS2023/279

§173

KS2023/279

Samverkansavtal energi- och klimatrådgivning

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen godkänner samverkansavtal om energi- och klimatrådgivning. Avtalet börjar gälla 2024-01-01.

Ärendet

En kommun kan enligt 9 kap. 37 § kommunallagen ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun, så kallad avtalssamverkan.

Borås Stad, Bollebygd, Herrljunga, Härryda och Vårgårda kommuner ("samarbetskommunerna") har ett gemensamt mål att erbjuda kostnadsfri och opartisk energi- och klimatrådgivning till sina kommuninvånare och de som verkar i kommunerna i enlighet med kraven i Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Den kommunala samverkan syftar till att uppfylla kraven i 3-9 § Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning genom att erbjuda opartisk rådgivning, fri från kommersiella intressen med lokal kunskap som garanteras genom de samarbetande kommunernas offentliga uppdrag och lokala kännedom.

Samarbetskommunerna kommer genom detta avtal överens om att gemensamt bedriva energi- och klimatrådgivning. Syftet med detta avtal är att det ska utgöra en grund för samverkan mellan parterna och skapa förutsättningar för kontinuitet, kompetens och kvalitet för kommuninvånarna och de som verkar i kommunerna samt att uppnå kostnadseffektivitet genom en robust organisation och samlad kompetens.

Avtalet gäller löpande från 2024-01-01. Avtalet gäller under förutsättning att samtliga samarbetskommuner undertecknar avtalet. Avtalet upphör att gälla omedelbart om Energimyndigheten inte beviljar bidrag för energi och klimatrådgivning.

Ekonomiska förutsättningar

Borås Stad är sökande kommun och ansvarar för att ansöka om Energimyndighetens verksamhetsbidrag för energi- och klimatrådgivning. Verksamheten finansieras huvudsakligen av Energimyndighetens verksamhetsbidrag för energi- och klimatrådgivning. För de overheadkostnader som Borås Stad har för uppfyllandet av sina åtaganden enligt detta avtal ska en uppdelning göras mellan samarbetskommunerna. Borås Stad ska efter beviljat bidrag från Energimyndigheten presentera samarbetskommunerna en sammanställning av de overheadkostnader kommunen har som inte täcks av bidraget. Övriga samarbetskommuner ska ges möjlighet att yttra sig över underlaget.

Overheadkostnaderna ska delas rättvist mellan samarbetskommunerna utifrån erhållet bidrag per kommun. Borås Stad ska skicka en faktura till varje samarbetskommun för respektive summa en gång per år. Borås Stads overheadkostnader får för år 2024 uppgå till max 100 000 kronor per energi- och klimatrådgivare, för två (2) energi- och klimatrådgivare.

Det går i dagsläget inte att precisera Bollebygds kommuns kostnad för ingånget samverkansavtal, men kommunen kommer få möjlighet att yttra sig över det underlag som Borås Stad kommer presentera efter Energimyndighetens beslut om bidrag.

Bygg- och miljöenheten i Bollebygds kommun har varit med i arbetet med att ta fram samverkansavtalet, och förordar att kommunen ingår i denna samverkan.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner samverkansavtal om energi- och klimatrådgivning. Avtalet börjar gälla 2024-01-01.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Samverkansavtal energi- och klimatrådgivning
- Samverkansavtal EKR

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Samverkansavtal avseende Energi- och klimatrådgivning

§ 1 Parter

Borås Stad (org. nr. 212000-1561)
Miljöförvaltningen
501 80 Borås

Sökan

Bollebygd kommun (org. nr. 212000-2973)
517 83 Bollebygd

Herrljunga kommun (org. nr. 212 000-1520)
524 23 Herrljunga

Härryda kommun (org. nr. 212000-1264)
435 80 Mölnlycke

Vårgårda kommun (org. nr. 212000-1454)
44780 Vårgårda

§ 2 Bakgrund och syfte

En kommun kan enligt 9 kap. 37 § kommunallagen ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun, så kallad avtalssamverkan.

Borås Stad, Bollebygd, Herrljunga, Härryda och Vårgårda kommuner ("samarbetskommunerna") har ett gemensamt mål att erbjuda kostnadsfri och opartisk energi- och klimatrådgivning till sina kommuninvånare och de som verkar i kommunerna i enlighet med kraven i Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Den kommunala samverkan syftar till att uppfylla kraven i 3-9 §§ Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning genom att erbjuda opartisk rådgivning, fri från kommersiella intressen med lokal

kunskap som garanteras genom de samarbetande kommunernas offentliga uppdrag och lokala kännedom.

Samarbetskommunerna överenskommer genom detta avtal om att gemensamt bedriva energi- och klimatrådgivning. Syftet med detta avtal är att det ska utgöra en grund för samverkan mellan parterna och skapa förutsättningar för kontinuitet, kompetens och kvalitet för kommuninvånarna och de som verkar i kommunerna samt att uppnå kostnadseffektivitet genom en robust organisation och samlad kompetens.

§ 3 Organisation

Borås Stad är sökande kommun och ansvarar för att ansöka om Energimyndighetens verksamhetsbidrag för energi- och klimatrådgivning. Ansökan skickas in gemensamt.

Borås Stad ansvarar gentemot Energimyndigheten för alla kommuner i samarbetet.

Borås Stad tillser att energi- och klimatrådgivningstjänsterna bemannas i samråd med, och med full transparens gentemot övriga kommuner i samarbetet.

Borås Stad ansvarar för att energirådgivarnas arbetsfördelning sker rättvist utifrån erhållet bidrag per kommun.

§ 4 Uppdrag och uppgifter

Borås Stad

Borås Stad svarar för allt arbete med energi- och klimatrådgivningen, inklusive årlig redovisning till Energimyndigheten.

Borås Stad tillser att arbetet utförs enligt gällande regelverk och Energimyndighetens föreskrifter.

Borås Stad håller med anställning av energi- och klimatrådgivare, kontor, dator och telefon.

Borås Stad svarar för att återkoppla till respektive kommun en gång per år med statistik och lägesrapport.

Som ersättning erhåller Borås Stad det av Energimyndigheten beviljade verksamhetsbidraget från de kommuner som ingår i samarbetet.

Övriga samarbetskommuner

Varje deltagande kommun håller med tillfällig arbetsplats vid behov, tillgång till gästnloggning, utlåning av konferensrum vid behov, kuvert med kommunlogga och plats på kommunens hemsida. Varje samarbetskommun svarar även för att bidra med sin lokala kunskap i fråga om klimatpåverkan, energieffektivisering, energianvändning och förutsättningar för att ändra energianvändningen i lokaler och bostäder.

§ 5 Energi- och klimatrådgivarnas uppgifter

Energi- och klimatrådgivarnas uppgifter består av energi- och klimatrådgivning till hushåll, företag och organisationer samt övriga av Energimyndighetens obligatoriska uppgifter för samtliga av samarbetskommunerna.

Rådgivning kan genomföras via telefon och e-post samt genom platsbesök vid behov. Uppehåll kan förekomma vid semesterperioden och vid storhelger. Energirådgivarna ska delta i de utbildningar för energi- och klimatrådgivare som anordnas av Statens energimyndighet, samt Energimyndighetens insatsprojekt.

§ 8 Hantering av handlingar, dokumentation och arkiv

Handlingar och uppgifter förvaras hos Borås Stad under avtalets gång. Handlingarna ska hanteras i enlighet med Borås Stads dokumenthanteringsplan. Om dokumenthanteringsplanen ändras under avtalets gång ska övriga parter meddelas om detta.

Samtliga kommuner som deltar i samarbetet har rätt att i samband med den årliga rapporteringen och sammanställningen av statistik begära att de handlingar som rör deras respektive kommun istället överlämnas till dem.

§ 7 Sekretess och personuppgifter

Borås Stad ansvarar för att den personal som utför uppgifter med anledning av avtalet informeras om och följer tillämpliga bestämmelser om sekretess i lag och annan författning.

Varje part ansvarar för att säkerställa att partens behandling av personuppgifter sker i enlighet med dataskyddslagstiftningen.

§ 6 Budget

Verksamheten finansieras huvudsakligen av Energimyndighetens verksamhetsbidrag för energi- och klimatrådgivning.

För de overheadkostnader som Borås Stad har för uppfyllandet av sina åtaganden enligt detta avtal ska en uppdelning göras mellan samarbetskommunerna.

Borås Stad ska efter beviljat bidrag från Energimyndigheten presentera samarbetskommunerna en sammanställning av de overheadkostnader kommunen har som inte täcks av bidraget. Övriga samarbetskommuner ska ges möjlighet att yttra sig över underlaget.

Overheadkostnaderna ska delas rättvist mellan samarbetskommunerna utifrån erhållet bidrag per kommun.

Borås Stad ska skicka en faktura till varje samarbetskommun för respektive summa en gång per år.

Borås Stads overheadkostnader får för år 2024 uppgå till max 100 000 kronor per energi- och klimatrådgivare, för två (2) energi- och klimatrådgivare.

Maxsumman för Borås Stads overheadkostnader justeras därefter inför varje nytt kalenderår med den procentsats för det innevarande kalenderåret i *Prisindex för kommunal verksamhet* (PKV) som finns publicerad på SKR:s hemsida i oktober månad.

§ 7 Avtalstid

Avtalet gäller löpande från 2024-01-01, under de förutsättningar som uppställs i § 11.

§ 8 Utökning av antalet samarbetskommuner

Beslut om utökning av antalet samarbetskommuner ska tas i samråd av alla befintliga samarbetskommuner.

§ 9 Uppsägning

Vid uppsägning från avtalet svarar den kommun som avser att säga upp sig för att skriftligen informera samtliga befintliga kommuner i samarbetet om detta minst tolv (12) månader i förväg för att möjliggöra planering av arbetet.

§ 10 Tillägg och ändringar

Tillägg och ändringar av detta avtal ska ske skriftligen för att vara gällande.

Om Energimyndigheten ändrar villkor under avtalstiden ska avtalet vid behov omförhandlas.

Omförhandling kan även påkallas av en samarbetskommun efter skriftlig underrättelse till samtliga samarbetskommuner. Beslut om omförhandling eller ändring som rör avtalet kan endast tas av samtliga samarbetskommuner efter samråd dem emellan. Om samarbetskommunerna efter omförhandling inte kan enas om ändringar eller tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor till dess att avtalet upphör.

§ 11 Avtalets giltighet

Detta avtal gäller under förutsättning att samtliga samarbetskommuner undertecknar avtalet.

Avtalet upphör att gälla omedelbart om Energimyndigheten inte beviljar bidrag för energi och klimatrådgivning.

Detta avtal har upprättats i sex (6) original varav parterna har var sitt och ett (1) skickas till Energimyndigheten.

För Borås Stad:

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Avdelningschef

Firmatecknare

För Bollebygd kommun:

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Bygg- och miljöchef

Firmatecknare

För Herrljunga kommun:

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Plan- och byggchef

Firmatecknare

För Härryda kommun:

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Näringslivschef

Firmatecknare

För Vårgårda kommun:

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Datum/ Underskrift/ Namnförtydligande

Bygg- och miljöchef

Firmatecknare